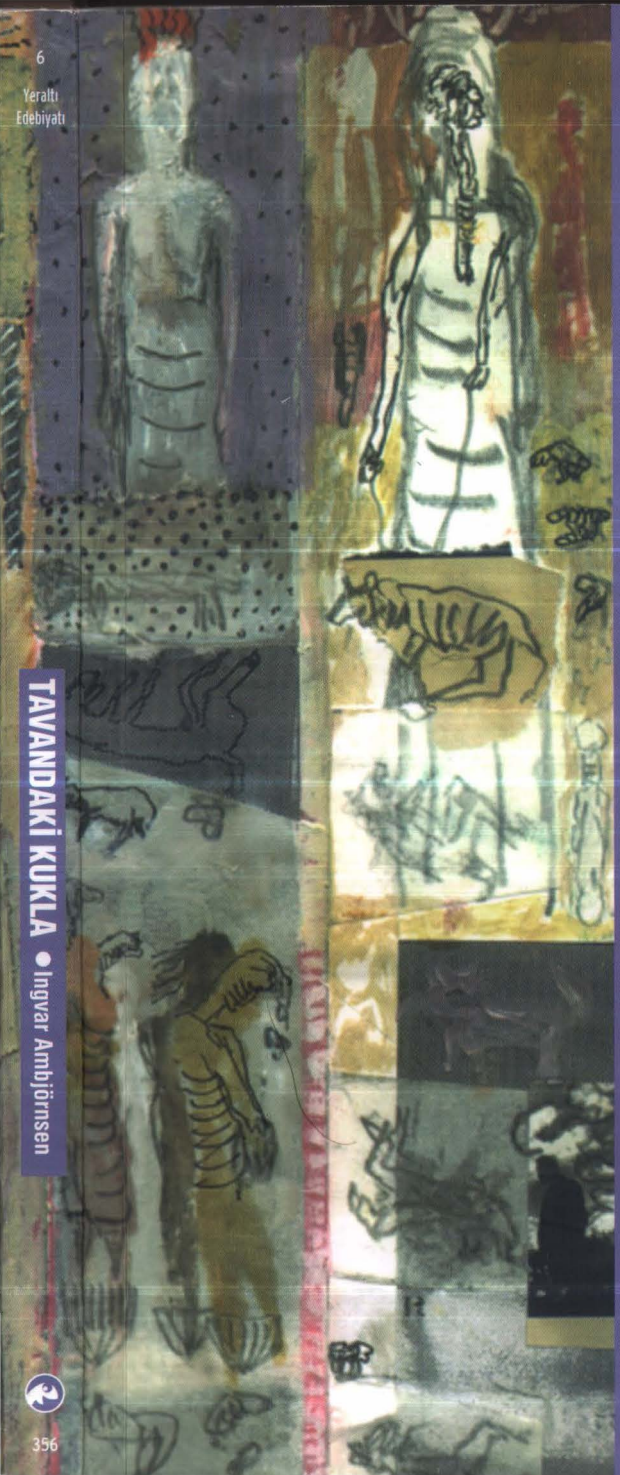
6
Yeraltı
Edebiyatı

TAVANDAKİ KUKLA

INGVAR AMBJÖRNSEN

3. BASIM

AYRINTI

TAVANDAKİ KUKLA • Ingvar Ambjörnsen

356

Asilerin,

kaybedenlerin,

hayalperestlerin,

küfürbazların,

günahkârların,

beyaz zencilerin,

aşağı tırmananların,

yola çıkmaktan çekinmeyenlerin,

uçurumdan atlayanların...

dili, sesi

Yeraltı Edebiyatı...

INGVAR AMBJÖRNSEN: (D. 1956) Norveç'in güneyinde Larvik adlı küçük bir kentte doğdu. 15 yaşında kitaplara tutulup yazar olmaya karar verdi, okulla ilişkisini kesti. Okuldan ayrıldıktan sonra 10 yıl boyunca –kendi deyimiyle– uyku tulumunun içinde yaşadı, çeşitli kentler, ülkeler dolaştı ve her çeşit işte çalıştı. Bu 10 yıl boyunca yazdığı şiirler yerleşik yayınevleri tarafından basılmadı; şiir ve yazıları ancak 1970'li yılların başında Norveç'te gelişen anti-kültür hareketi içinde yankı buldu ve bu kültürü temsil eden "*Gateavisa/Sokak-gazetesi*" türü dergilerde yayımlandı.

Gençliğinde upuzun saçları ile *Hair* müzikalinden çıkma bir figüre benzetilen Ambjörnsen, "Esrar serbest bırakılsın" türünden demeçler vermekten çekinmedi. Özel hayatını medyaya asla yansıtmayan, *Beyaz Zenciler*'in gördüğü olağanüstü ilgi yüzünden hipi ile punk arası bir kuşağı temsil ettiği söylenen, "uyuşturucu maddeler yazarı" olarak anılan bir yazar. Bu konuda kendisi şöyle diyor: "*Beni* Beyaz Zenciler *ve* Son Tilki Avı*'nı yazmaya iten '70'li yıllarda yayımlanan kitaplar oldu. Bu kitaplar blöf doluydu. Uyuşturucu cehennemlerini anlatan uyduruk anı defterleri, filan. Her şeyin bombok çevreler olarak anlatıldığı bu kitaplar beni çok öfkelendiriyordu. İnsan her yerde insandır. İnsan bilmediği şeyleri yazmaya çalışmamalı. Ben bunları hem bildiğim, hem de takıntım olduğu için yazdım.*"

İlk kitabı 1981'de 25 yaşında yayımlanan ve hızlı bir tempo ile her yıl en az bir kitabı basılan Ingvar Ambjörnsen günümüzde "*yerleşik bir toplumdışı*" olarak ve uyumsuz, eşcinsel, depresif, yalnız yaşayan kahramanları anlatmasıyla tanınıyor. Çevirmen olan Alman eşi ile 1986 yılından beri Hamburg'da yaşayan yazar Norveç'e kitaplarını tanıtmak, kitabından yapılan filmi görmek ya da ödül almak gibi nedenlerle gidiyor. Birçok ödülün sahibi olan Ambjörnsen 1991 yılında polisiye kitap yazarlarına verilen Riverton Altın Tabanca Ödülü'nü, 1992'de Gençlik Kitap Ödülü'nü, 1995'te Norveç Edebiyat Ödülü'nü, 1996'da Kitapçılar Ödülü'nü, 2002'de Oslo Kenti Kültür Ödülü'nü aldı.

Ambjörnsen, birçok kitabında uyuşturucu kullananları anlatıyor olsa da kahramanları *Pelle* ve *Proffen*'in serüvenlerini hikâye ettiği etik kaygıları gözeten 10 kitaplık bir gençlik dizisi de kaleme aldı. Tuhaf ama sevimsiz de olmayan *Elling* karakterinin işlendiği dört kitaplık dizi büyük ilgi gördü. Bu kitaplardan yapılan *Elling* adlı film en iyi yabancı film dalında Oscar'a aday gösterilen beş filmden biri oldu.

BAŞLICA YAPITLARI: *23-Salen*, 1981; *Den siste revejakta*, 1981; *Sarons ham*, 1982 (*İnsan Postuna Bürünmüş Köpek*, Çev. Banu Gürsaler Syvertsen, Ayrıntı Yayınları, 1994); *Galgenfrist*, 1984; *Stalins øyne*, 1985; *Hvite niggere*, 1986 (*Beyaz Zenciler*, Çev. Banu Gürsaler Syvertsen, Ayrıntı Yayınları, 1991); *Heksenes kors*, 1987; *Jesus står i porten*, 1988; *Bellona*, 1989; *San sebastian blues*, 1989; *Den mekaniske kvinnen*, 1990; *Det gyldne vakuum*, 1992; *Sorte mor*, 1994; *Natt til mørk morgen*, 1997; *Husk hjelm!*, 1998; *Samson og Roberto*, 1998; *Krakilske kamerater*, 1999; *Pater Pietros hemmlighet*, 2000; *Dronningen sover*, 2000; *Tre døgn etter dommedag*, 2000; *Dukken i taket*, 2001 (*Tavandaki Kukla*, Çev. Banu Gürsaler Syvertsen, Ayrıntı Yayınları, 2002); ELLING DİZİSİ: *Utsikt til Pardise*/ Elling-1, 1993; *Fugledansen* / Elling-2, 1995; *Brødrene i blodet*/ Elling-3, 1996; *Elsk meg i morgen*/ Elling-4, 1999; GENÇLİK DİZİSİ: *Kjempene faller*/ Pelle ve Proffen-1, 1987; *Døden på Oslo S* / Pelle ve Proffen-2, 1988; *Giftige løgner*/ Pelle ve Proffen-3, 1989; *Sannhet til salgs*/ Pelle ve Proffen-4, 1990; *De blå ulvene*/ Pelle ve Proffen-5, 1991; *Flammer i snø*/ Pelle ve Proffen-6, 1992; *Etter orkanen*/Pelle ve Proffen-7, 1993; *Hevnen fra himmelen*/ Pelle ve Proffen-8, 1994; *Storbyens stemme*/ Pelle ve Proffen-9, 1995; *Mordet på Akerbrygge*/ Pelle ve Proffen dizisi albümü, 1995.

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

Tavandaki Kukla

Ingvar Ambjörnsen

Ayrıntı: 356
Yeraltı Edebiyatı Dizisi: 6

Tavandaki Kukla
Ingvar Ambjörnsen

Kitabın Özgün Adı
Dukken I Taket

Norveççe'den Çeviren
Banu Syvertsen

Yayıma Hazırlayan
Can Kurultay

Son Okuma
Ayten Koçal

© Ingvar Ambjörnsen

Bu kitabın tüm yayın hakları Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Tasarımı
Deniz Çelikoğlu

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad.
No: 8/2 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85
Sertifika No: 12156

Birinci Basım 2002
İkinci Basım 2010
Üçüncü Basım İstanbul, Mayıs 2015
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-354-4
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Tavandaki Kukla

Ingvar Ambjörnsen

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

YERALTI EDEBİYATI DİZİSİ

TIKANMA
Chuck Palahniuk

HIRSIZIN GÜNLÜĞÜ
Jean Genet

DENİZCİ
Jean Genet

FLAMENKO'NUN İZİNDE
Duende
Jason Webster

ODA HİZMETÇİSİNİN GÜNLÜĞÜ
Octave Mirbeau

GÖRÜNMEZ CANAVARLAR
Chuck Palahniuk

ADSIZ DEVLER
Pascal Bruckner

ANNEM
Georges Bataille

ÇARPIŞMA
J.G. Ballard

MELEKLER
Denis Johnson

FAHİŞE
Nelly Arcan

KAÇAKLAR VE MÜLTECİLER
Chuck Palahniuk

CENNETTE BİR GÜN DAHA
Eddie Little

SEVDALI TUTSAK
Jean Genet

YALANIN ERDEMİ
Joachim Zelter

İSA'NIN OĞLU
Denis Johnson

UYKU
Annelies Verbeke

GÜNCE
Chuck Palahniuk

ARA BÖLGE
William S. Burroughs

BEYAZ ZENCİLER
Ingvar Ambjörnsen

BALKON
Jean Genet

AMERİKA MEKTUPLARI
Joachim Zelter

NİNNİ
Chuck Palahniuk

İŞKENCE BAHÇESİ
Octave Mirbeau

BETTY BLUE
Philippe Djian

SIKIGÖZETİM
Jean Genet

PARAVANLAR
Jean Genet

ERSKİNE'NİN KUTUSU
Kym Lloyd

BROOKLYN'E SON ÇIKIŞ
Hubert Selby Jr.

CENAZE MERASİMİ
Jean Genet

TEKİNSİZ
Chuck Palahniuk

YOLDA
Jack Kerouac

LANETLİLERİN SAÇ STİLİ
Joe Meno

ZEN KAÇIKLARI
Jack Kerouac

YERALTISAKİNLERİ
Jack Kerouac

ÇARPIŞMA PARTİSİ
Chuck Palahniuk

BİR DÜŞ İÇİN AĞIT
Hubert Selby Jr.

SUÇLULUK KİTABI
Kym Lloyd

ÖLÜM PORNOSU
Chuck Palahniuk

BÜYÜK MAYMUNLAR
Will Self

LAZZARO, DIŞARI ÇIK
Andrea G. Pinketts

BİZ RÜYA GÖRÜRKEN
Clemens Meyer

ÇAMUR KRALININ KIZI
Birgitta Trotzig

HÜCRE
Hubert Selby Jr.

VAHŞİ OĞLANLAR
William S. Burroughs

ACI DÜŞLER BULVARI
Cumhur Orancı

KİRLİ, PASLI, BOZUK
Alican Ökmen

YOK EDİCİ
William S. Burroughs

UNUTULMUŞ ADANIN KARARSIZ SEÇMENİ
Arthur Nersesian

DEVRİMİN KIZLARI
Carolyn Cookef

TRAVESTİ
Mircea Cartarescu

KURGUDANDA GARİP
Chuck Palahniuk

KUZUNUN KUSURU
Andrea Pinketts

BEKLEME DÖNEMİ
Hubert Selby Jr.

NARKOPOLİS
Jeet Thayil

YALNIZ GEZGİN
Jack Kerouac

İLK KİTAP: SARI
Serdar Şekerci

UFACIK BİR PEYGAMBER
James Bernard Frost

AFFEDİLEMEYENLER
Philippe Djian

TEHLİKELİ YAKINLAŞMA
Jenn Ashworth

DÜĞÜN UÇUŞU
Yusuf Yeşilöz

ANLAT BAKALIM
Chuck Palahniuk

PARILTILI ARMAĞAN
Manuel Vilas

VAY
Philippe Djian

KAÇAN ŞEHİR
Hovhannes Tekgyozyan

EVREN BOZMASI
Anıl Nişancalı

Bir

Stina duşta kendini asmayı denemişti yine. Ama bundan bahsetmek istemiyordu. Hiçbir şeyden bahsetmek istemiyordu. Bu sabah duşta kendini asmayı denemişti. Oysa şimdi, damarlarında ilaçla doygunlaşmış kan dolaşırken, ayaklarını çakıl taşlarında sürükleyerek yürüyordu. Gür saçlarını kestirmişti. Stina hayattaydı ama buna aldırdığı bile yoktu. Rebekka bu suskunluğun üstesinden gelmeyi öğrenmişti. Aylık görüşmelerinin, bu tamamen anlamsız ziyaretlerin ayrılmaz bir parçasıydı suskunluk...

Belki de anlamsız değildi bu ziyaretler... Suyun karanlık yüzüne bırakılan bir taşın dipte nasıl bir etki yaratacağını kim bilebilir ki, diye düşündü. Her ay geliyordu ziyarete işte. Öde-

diği ağır bedele rağmen yapıyordu bunu. Üç yıla yakın bir zamandır kız kardeşinin ejderhalarla saklambaç oynayışına tanık oluyordu. Stina ona Harald'ı ve çocukları sormuyordu bile... Stina kimseleri sormuyordu. Koridorlarda volta atıyor ya da şimdi yaptığı gibi parktaki çakıl taşlarını tekmeliyordu. Sık sık da intihara teşebbüs ediyordu.

Kasım. Ağaçlar kış için ölmeye yatmışlar. Dumanrengi fon üzerinde siyah çatlaklar gibi görünüyorlar.

Rebekka: "Tekrar ziyaretine gelmem biraz gecikebilir. Ev'e gideceğim. Belki satışa çıkarırım. Belki de orada kalırım. Noelden önce dönmem Oslo'ya."

Her zamanki gibi, hiç tepki yok. Rebekka kardeşinin sesini neredeyse unutmuştu.

Çam ağaçlarının oradan geri döndüler ve artık Stina'nın evi olan o kasvetli binalara doğru yürüdüler. Acıydı ama gerçek buydu. Duvarları yeşile boyanmış, gereğinden fazla aydınlatılmış koridorlar. Sigara dumanına boğulmuş oturma odası. Pencerenin altındaki yatak. Sandalye. Lavabo. Sonsuza dek siyah beyaz olarak geçip gidecek mevsimler. Stina'nın kapılarını dünyaya kapatmazdan önce söylediği son şeylerden biriydi bu. Stina renkli görme yetisini kaybetmişti.

Rebekka Stina'yı kapıya kadar götürdü.

Otoparka dönerken de kustu. Az miktarda... Islak asfaltta gri bir leke...

İki

Bu eski bir oyundu. Sarı şerit oyunu. Sarı yol şeridinin öte yanına geçmek istiyor, bazen de o nihai kafa kafaya çarpışmayı özlüyordu. Zaman zaman içindeki bu dürtü buyurgan bir canavara dönüşüyor ve onu arabayı yolun kenarına çekerek biraz beklemek zorunda bırakıyordu. Bir keresinde kaza mahalline herkesten önce o ulaşmıştı. Aylardan ocaktı. Batı Norveç'in cam gibi kaygan dağ yolları... Yanından geçip giderken son anda fark etmişti kazayı. Bulutsuz bir geceydi. Arabayı durdurup dışarı çıkmadan önce nasıl da hızlı hızlı nefes alıp verdiğini, Tanrı'nın o anda dağıtmakta olduğu oyun kâğıtlarının hayatını nasıl değiştireceğinin hemen farkına varıp Tanrı'yla konuştuğunu bugünmüş gibi hatırlıyor. Az önce ya-

nından geçtiği beyaz otomobil –ki daha sonra bunun bir Toyota'nın enkazı olduğu anlaşılacaktı– akordeon haline gelmiş, cam gibi parlayan yamaca yapışmıştı. Bir zamanlar bir otomobil motoru olan o nesneden çıkan dumanlar karanlık gökyüzüne beyaz bir bulut gibi yükseliyordu. Ne kadar da anlamsız göründü bu ona. Tanrı'yla konuşup, başı sonu olmayan bir çeşit dua okumuş ve buz kesmiş asfalt üzerinde attığı titrek adımlarla kaza mahalline yönelmişti. Kalbi küt küt atıyordu, ağzı kurumuştu, midesi bulanıyordu. Enkaz halindeki arabanın içinde bulunanların artık ne kendisinin ne de bir başkasının yardımını gereksindiklerini kavradığında, utanç verici bir ferahlık duygusuna kapıldı. Kazazedeler iki, üç, belki de dört kişiydiler, ancak eğilip bükülmüş metal, parçalanmış cam ve yanmış lastikten oluşan bu kütlenin içinde insan hayatına rastlamak mümkün olamazdı. Kırmızı. Et. Benzin ve pislik kokusu... Bunu asla unutamayacaktı. Böyle bir çarpışmanın kan, benzin ve insan pisliği koktuğunu asla unutamayacaktı.

Drammen'i henüz geçmişti ki sulu kar yağmaya başladı. Gri fondan dökülen ağır, ıslak zerrecikler... Karşı yönden gelen bir TIR kamyonu yanından geçip giderken şeridin sarı rengi görüntüden çıktı. Holmestrand'a vardığında çam ağaçları siyahlaştı. Stina düştü aklına, Stina'nın merdivenlere doğru uzaklaşan kamburlaşmış sırtı... Kardeşini belki de son kez görmüş olduğu duygusuna kapıldı. Sonra kendisini bekleyen Ev'i düşündü. Kahkahalarımızın, şarkılarımızın izi hâlâ duvarlarda mıdır acaba, diye düşündü. Ancak biliyordu ki boş bir kabuktu kendisini bekleyen, etleri dökülmüş kurukafa gibi...

Sarı şeridi –şimdi beyaz– sollamak üzereyken, arabayı tekrar sağa çekti ve kuklaya kendine hâkim olacağına dair söz verdi. Böyle ölmeyeceklerdi. Dikiz aynasından sarkıtılmış kukla soluk mavi gözleriyle ona bakıyordu.

Adamı çok uzaktan fark etmişti. Sulusepkenden kara dönüşen taneler rüzgârın etkisiyle tarlaların üzerine doğru savrularak görüşü zorlaştırıyordu ama onu daha uzaktan fark etmişti işte. Dev gibiydi, yol kenarında başparmağı havada bekleyen erkeğin boyu iki metrenin üzerinde olmalıydı.

Otostopçulardan nefret ederdi. Kendini o rolde, yani '70'li yıllarda ayağında bol paçalı pantolonla Celle çıkışında dururken hatırladığında kendinden de nefret ederdi. İnsanları kendisi için bir şey yapmaya zorlamak, vicdanları sızlatmış olmak duygusu... Hele arabanın içi: İlk ve bir kereliğine bir araya gelmiş iki insan arasında oluşan o gerilim, kimsiniz, nereye gidiyorsunuzlar ya da suskunluk, o dayanılmaz iç sıkıntısı... Böyle bir akşamüstü, sıcacık otomobilin içinden dünyayı siyah beyaz seyrediyor olmak ona göre çok özel, çok mahrem bir durumdu. Bu yüzden de ayağının yavaşça gaz pedalına dokunmuş olduğunu fark etti, şaşırdı. Aynadan kırmızı stop lambalarına doğru seğirten adamı gördü. Henüz çok geç değil daha diye düşündü, bu iriyarı adama karşı hiçbir yükümlülüğü yoktu; yine de arabayı boşta bekletmeye devam etti.

Adam kapıyı açmış, kucağındaki sırt çantasıyla yanına oturmuştu bile. Ayağında blucin pantolon, üzerinde Fjellräven marka bir anorak vardı. Gür saçları alnına yapışmıştı. Bir anda arabanın içine ıslak erkek kokusu doldu.

"Nereye gideceğime boşver, bir an önce beni buradan uzaklaştır!" Beyaz, düzgün dişleriyle ona gülümsüyordu. "Holmestrand'a kadar bırakabilirsen memnun olurum, orada bir fincan kahve içer, yola tren veya otobüsle devam edebilirim."

Tekrar yola çıkmadan önce yan aynadan trafiği kontrol etmişti. Arabalar dörtlü, beşli, altılı gruplar halinde gelip geçiyordu. "Çok mu bekledin?"

"Bir saat kadar. Yirmi yaşından beri otostop yapmamıştım, ne illet bir şey olduğunu unutmuşum."

Onaylarcasına başını salladı. "Doğrusunu istersen ben de seni almak niyetinde değildim. Zaman kötü. O zamanlar her şey farklıydı. Belki de farklı olan bizdik." "Biz" demişti, çünkü adamı kendisiyle yaşıt görmüştü. Kırkların ortalarında...

"İkisi de doğru." Yüzündeki suları siliyordu.

"Bu yol kenarında yirmi yaşından beri dikilmiyorsundur herhalde!"

"Aslında şu anda tam da öyle hissediyorum. Hayır, bir arkadaşın arabasındaydım. Küçük bir kaza yaptık. Ciddi bir şey sayılmaz ama araba trafiğe çıkamaz durumda. Ben de ya başımın çaresine bakmak ya da çekiciye binerek Drammen'e geri dönmek arasında bir tercih yapmak zorunda kaldım. Kararımı da dışarıdaki şu yağmur ya da kar her ne haltsa o başlamadan çok önce vermiş bulundum."

Adama nereye gideceğini sordu. Aynı yere gidiyorlardı. Fiyordlardan birinin kıyısında bir kente. Denizin tam kenarında bir yazlık kulübede kalıyordu adam.

"Yazlık kulübede mi? Bu mevsimde?"

"Kışa karşı yalıtımlı. Mevsiminde yazlık olarak kiraya veriyor, senenin diğer yarısında da kendim kalıyorum. Pratik bir düzenleme yani."

Onaylarcasına başını salladı. Kaplumbağa hızıyla ilerliyorlardı. İkisi de konuşmuyordu şimdi. Karşılıklı sessiz kalınacak bir adam diye geçirdi içinden. Adam iri gövdesiyle kapıya doğru yanlamasına kaykılmış ve düşüncelere dalmıştı. Gözleri kuklanınkiler gibi soluk maviydi. Kukla asılı olduğu ipin ucunda sağa sola sallanarak dans ediyordu.

Gidecekleri yere varmalarına çok az kalmıştı, tam anayoldan ayrılıp, şehre giden yola sapmak üzereyken "Benim adım Leo" dedi. "Sadece kibarlık olsun diye söylüyorum bunu. Annem ve babam yabancılara kendimizi takdim etmemiz gerektiğini öğretmişlerdi bana."

Adamın yüzüne baktı. "Desene, iki saattir unuttun kendini!"

Yolcu koltuğunda doğruldu. "Kendimi haftalarca unuttuğum olur."

"Seni gideceğin yere kadar bırakabilirim."

"Sağ ol." Saatine baktı. "Otobüs sekiz buçuğu biraz geçe... Piraten'de* oturup bir iki bardak bira içmeme yetecek kadar da vakit var. Sana teşekkür ederim. Eriyip dağılmak üzereydim adeta."

Eriyip dağılmak!

Yolculuğun son dakikalarında adamın gözlerinin bir zamanlar uzantısında sağ elinin serçeparmağı bulunan o noktaya takılmış olduğunu fark etmişti. O kütlük... Adamı evine dek götürmeyi teklif etmişti; garipti bu doğrusu, nereden de aklına gelmişti? İskelelerin orada bıraktığı adama elini bile uzatıyordu şimdi. Hem de sağ elini. Bir zamanlarki deyişle cici elini. Cici eli, çirkin el olmazdan önce yani... Arabayı hareket ettirmeden önce durdu ve adamın şehir meydanını geçip birahaneye doğru ilerleyişini seyretti. Omzunda sırt çantası, gövdesi rüzgârdan hafifçe bükülmüş...

Ev bahçe içindeydi, pencereler birer kara delik gibi görünüyordu. Gene de eskiden kendisinde kurukafa çağrışımları yaptıran imgeyi o an aklına bile getirmedi. Gözünün önünde hoş resimler canlanıyordu. Aşınmış doğramalar, eski merdiven ve hafif çarpık çatının görüntüsü içini dalga dalga tatlı anılarla doldurdu. Harikulade şeyler yaşanmıştı burada, bu evde, bu bahçede... Yumuşacık tene konan uçuç böcekleri... Olgunlaşmış frenküzümleri... Kızarmış uskumru kokusu... Ve anneannesinin onları yemeğe çağıran sesi... Yemekten sonra çimenlere uzanarak, ölü gibi yatan dedesi... Şimdi elinde REMA 1000 alışveriş torbalarıyla bahçe kapısının önünde dururken bile dudaklarında o günlere ait kaymağın lezzetini hissediyordu. Burası bir tapınak diye düşündü, olup bitenler üzerine tefekküre dalmak için en uygun mekân. Ben burada güçlendim, daha

* Piraten: Korsan. Yazarın, öyküsüne sahne olan kurgusal kent. (ç.n.)

sonra defalarca karşıma çıkacak olan boğayı boynuzlarından kavramama yetecek gücü burası kazandırdı bana. İşin garip tarafı efsanedeki yenilmez dev boğa Minotoros'la da burada karşılaştım. Bu kent, çıkışında Minotoros'un beni beklediği bir labirent... Bu ev benim üssüm olacak. Nefes molam olacak... Tıpkı eskiden olduğu gibi. Yiyecekleri ve eşyaları eve taşıdı.

Geniş salonlar buz gibiydi. Birinci ve ikinci kattaki bütün elektrik sobaları hafif ayarda yanık bırakılmıştı ama, verdikleri ısı su borularını donup patlamaktan alıkoyabiliyordu ancak. İkinci kattaki ufak odaya fanlı bir elektrik sobası götürdü. "Kız odası"; o eski müreffeh günlerde burada kalan hizmetçilerden dolayı evlerde bu odalar böyle anılırdı. Daha sonra da bizim kızlar yani kendisi ve Stine yatmıştı bu odada. Oslo'dan tatil yapmaya gelmiş çocuklar... Sonra diğer odaları dolaşarak sobaların ayarlarını yükseltti. Fazla açarsa sigortayı attıracağından korkuyordu, yanına yedek sigorta almayı akıl etmemişti. Bahçeye açılan camlı verandaya komşu olan salonun kapısını örttü ve şömineyi tutuşturdu. Sigortaları unutmuştu ama Sandvika'daki Tekel'e uğramayı unutmamıştı. Altı şişe kırmızı şarap... Bu da bir çeşit sigorta sayılırdı.

Nemli şezlongu şömineye doğru çekti ve şarabını içmeye başladı. Yakın gelecekte hiçbir şeyi unutmaması gerekecekti. Özellikle de her tür sigortayı... Otostopçuyu arabasına aldığına pişman olmuştu.

Üç

Şimdi bu uykuyla uykusuzluk arasındaki net olmayan alanda geri çekilirken bir güçlülük duygusu hâkim olmuştu ona. Bekleyebileceğini, zamanın kendinden yana işlediğini bilmek... Başlangıçta, özellikle de mahkeme karara bağlanmazdan önce nefret gözünü kör etmişti. O zaman acele etmesi gerektiğini zannediyordu. Belki de gerekli olan eylem gücü yoktu o zaman. İstiyor ama yapamıyordu. Evliliğini kurtarması gerektiğini zannediyordu. Boşansa da boşanmasa da kendisinden hep bir şeyler talep etmek durumunda olan ergenlik çağında iki çocuğu vardı. Oysa şimdi bu mahmur kentte dedesiyle anneannesinin eski evinde mola vermiş, silahlarını parlatıyordu. Kız odasında... Kızların kendi odasında. Nefret

gözünü kör etmiş halde değildi artık. Aradan geçen zaman içinde törpülenmiş ve soğumuştu. Evliliği sona ermiş, çocuklar kendi ayakları üzerinde durur hale gelmişlerdi. Aradan geçen her gün eylem gücünü arttırmıştı. Beş yıl önce bunun böyle olacağını tahmin edemezdi ama neşteri hep ateşte tuttuğunu da biliyordu.

Oda soğuktu. Ne bir ses, ne rüzgâr, ne de camlara vuran yağmur, hiçbir şey. Sessizliğin lüksü... Sıcak kuştüyü yorganın altındaydı, çalar saatin akrep ve yelkovanı dokuz buçuğu gösteriyordu. Yataktan uzanıp, fanı çalıştırdı. Elektrikli fanın sesi alışık olduğu hoş bir ninni gibi geldi, yanık toz kokusu onu alıp geçmişe götürdü. Karanlık odada ışıldayan kırmızı elektrik telleri... Öbür yatakta yatan Stina'nın ince sesi... Ya bize bir şey olursa Rebekka! Dedem veya anneannem ölürse... Ya annem babam ölüverirse...

Hadi uyu artık. Büyüyüp genç kız olacak ve bir prensle tanışacaksın. Olacağı bu işte!

Sen de mi bir prensle tanışacaksın?

Bilmem ki! Belki...

Stina'nın geceleri kullandığı lazımlığa oturmuş poposu... Porselene çarpıp yayılan çişin çıkardığı tıslayan ses...

Bir prensle karşılaşmak istemiyordum ben. Hep burada kalmak istiyordum. Şimdi olduğu gibi.

Oda tamamen ısınmadan yataktan kalkmadı. Uzunca bir duş aldı. Kahvaltısını birinci kattaki eski mutfakta yaptı. Yumurta, domuz pastırması... Sütsüz kahve ve kızarmış ekmek... Bu mutfakta ilk kez yalnız başına bulunduğunun ayrımına vardı. Anneannesi hâlâ ocak başındaymış, dedesi de pencerenin yanındaki koltukta gazetesini okuyormuş duygusuna kapıldı. Stina, başı hafifçe öte yana dönük, bir elinde reçelli ekmek bir elinde mavi gözlü kukla, eski ahşap döşemede dikilip duran bir çift çöp bacak... Radyoda saat dokuz kuşağı ya da sabah duası.

Sessizlik.

Kuvvetli rüzgâr bahçedeki ağaçların bütün yapraklarını dökmüştü. Frenküzümlerinin kara kuru dallarında tek tük sarı yapraklar sallanıyordu. Çürümekte olan bitkilerin yaydığı keskin koku hoşuna gitti. Çizmelerinin tabanı toprak zeminde kıyır kıyır sesler çıkarıyordu. Sabahın ilk sigarasını içerek dolaştı bahçede. Mavi ejderha silinip, yokluğa karışmıştı. Kent ve fiyord yosun tutmuş bahçe çitinin öte yanında, aşağılardaydı. Buradan baktığında ıslak çatıları ve suyun yüzünde kayarcasına hareket eden yük gemilerini görüyordu. İki martı rıhtımdaki depo binasının eğimli çatı saçaklarında dengesini yitirmemeye çalışmaktaydı. Fiyordun karşı yakasındaki yerleşim merkezi: Nybyen.* Ormanın eteklerine yayılmış iki katlı villalar. Dağın açık kalmış yarası: Granitin dinamitle oyulduğu yerler, inşaat malzemesi yığınları, killi topraktan ibaret yamaçlar. Yeni bir yerleşim merkezi; genciyle, yaşlısıyla, yerlisiyle, yabancısıyla yeni bir cemaat...

Eski villayı satmaktan vazgeçmişti. Nedenini tam bilemiyor. Sağ ve sağlıklı kaldığı müddetçe dede evini asla satmayacağını anlamasını sağlayan bu görüntüler olmalı; bütün bu yeni binalar, beyaza, griye, yeşile boyalı ahşap duvarlar, panaromik pencereler, iki araba alacak genişlikte garajlar, ferah ve geniş teraslar...

Daha sonra onları ziyarete gitti. Kabrin etrafındaki kurumuş otları, çiçekleri yoldu, cilalı mezar taşının önüne bir vazo içine taze çiçekler bıraktı. Tıpkı hayatta oldukları zaman yaptığı gibi sohbet etti onlarla. Huzurevindeki odalarında iki hafta arayla veda etmişlerdi dünyaya. Önce dedesi, sonra anneannesi...

Rahat bir ölüm. Stina'nın da onları özlediğini tahmin ettiğini anlattı onlara, sonra sözlerini düzeltti biraz, Stina'nın özlediği kara toprak değildi tabii.

* Nybyen: Yeni Kent. Yazarın öyküsüne sahne olan kente verdiği kurmaca isim (ç.n.)

Şehre indiğinde otomobilini meydana park etti. Gazete bayiinden şehir haritasıyla bir paket beyaz zarf satın aldı. Kendini tutmasa, bütün Oslo gazetelerini alacaktı. Ama artık onun yeri burasıydı. Tüm benliğiyle burada bulunmalıydı. Bu yüzden de yerel gazeteyi satın aldı. Bayiden çıktığında yağmur başlamıştı. Meydanı geçip, Fönix'e girdi. On yıldır hiç gelmediği bu otelin fiyord manzaralı bir barı ve restoranı vardı.

Pencere kenarındaki masalardan birinde başlarını kâğıtların ve kahve fincanlarının arasına gömmüş işadamları oturuyordu. Cep telefonlarını pencere pervazına dizmişlerdi. Kendisi ve bu masadakiler dışında müşteri yoktu. Pencere kenerındaki boş masalardan birine doğru yürüdü hiç düşünmeksizin, sonra vazgeçip bara yöneldi. Yüksek bar sandalyesine tırmanırken yasak bir sey yapıyor, bir tabuyu yıkıyormuş duygusuna kapıldı. Saat henüz 12.30'du ve dini bütünlüğüyle ün salmış bu kentte bir barda oturuyordu şimdi. Otomobilini park ettiği yerde bırakmaya karar verdi ve bir sek sherry ısmarladı.

Barmen gülümsedi. Saçları, içinde mor tonları bulunan koyu bir renge boyalıydı. Biçimli başının üzerine sımsıkı yapıştırılarak geriye taranmıştı. Sol kulağında bir küpe vardı. "İyi bir seçim yaptın dostum!" Sesini alçaltarak karşı masadakileri işaret etti. "Buranın kahvesi suaygırlarını gebertmeye yarar ancak. Uyardım ama dinlemediler. Erkekler böyledir işte. Tehlikeyle flört etmeye bayılırlar. Krema bile istemediler kahvenin yanında... Neyse iyi ki erkekler tuvaletini pek meşgul eden yok!" Barın arkasındaki raftan yeşil şişeyi indirdi ve pirinç tezgâhın üzerine bir kadeh koydu. "Çerez ister misin?"

"İstemem, sağ ol!" Gülümsedi.

Kadehi eline alırken sordu: "Akşamları canlı oluyor mu burası?"

Barmen gömlek cebinden bir Prince paketi çıkardı. "Canlı mı? Eh bir çeşit hayat da denebilir buradakine!" Sigarasını eski bir Ronson çakmakla yaktı. "Ama bir de yaşam kalitesi denen şey var mesela... İşte onu bulamazsın burada."

"Nerede bulurum peki?"

"Kaliteyi mi?"

"Stili."

"Valla bu kentte şöyle düzgün bir yer arıyorsan doğru adres burasıdır, diyemem. Hele hele gece on ikiden sonra! Henüz Romanyalı dans orkestrası getirtme aşamasına gelmedik ama, getirtecek olsak müdavimlerimiz pek memnun kalırlar, bundan eminim. Koltukaltları terden dalda dalga lekelenmiş, irikıyım ikinci el oto satıcıları senin tarzınsa, cuma akşamları mutlaka gelmelisin, derim."

"Bu müessesedeki satışlardan komisyon almıyorsun anlaşılan!"

Barmen göz kırparak tezgâhın öbür ucunda çalan telefona cevap vermek üzere uzaklaştı. "Pek akıllıca bir iş olmaz bu bence!"

Gazete haberlerini gözden geçirmeye başladı. On dokuz yaşındaki bir genç fiyordun açıklarında doksan kiloluk dev bir pisibalığı çekmişti. Son yağışlar nedeniyle sahil şeridinde yer yer yol kaymaları meydana gelmişti. İki belediyenin birleştirilmesi konusunda yoğun tartışmalar yaşanıyordu. İlan sayfalarında sosis, portakal ve yerli Coca Cola reklamlarının gölgesinde kalmış bir ilan gözüne çarptı."Holand ve Malmström Müteahitlik Hizmetleri A.Ş." Strandgaten 3. İki telefon, bir faks numarası. Gazeteyi düzgünce katlayarak, şehir haritası ve zarfların bulunduğu poşetin içine koydu. Kalkarken mönüdeki fiyatlara baktı, içkisinin parasını tezgâhın üzerine bırakıp yürüdü. Kapıdan çıkarken arkasına döndüğünde barmenin sigaralı eliyle selam verdiğini gördü.

Strandgatan 3 adresindeki bina 1960'lı yıllarda yapılmış mimari felaketlerden biriydi. Dış cephesi yeşil ve mavi renkli eternit levhalarla kaplanmış üç katlı bir beton yığını. Binanın giriş kısmı balıkçıları ve sanayi işçilerini toplumsal gerçekçi bir anlayışla betimleyen duvar mozaikleriyle süslenmişti. Yıllar

önce gittiği ilkokulun koridorlarında asılı duran resimleri hatırladı. Sanatı gelecek nesillere ulaştırıyoruz, imza Başbakan Gerhardsen.

Firma ikici kattaydı. Birinci katta Kreditkassen Bankası'nın şubesi, erkek kostümleri satan bir dükkân ve bir eczane vardı. Üçüncü katta iki diş hekimiyle bir ortopedist hizmet veriyordu. "Holand ve Malmström Müteahhitlik Hizmetleri A.Ş." ikinci katı "KİRALIK BÜRO" ile paylaşmaktaydı.

Eczaneye girip bir düzine ameliyat eldiveni satın aldı. Çılgınca yaşamaya karar verdiğinden, dışarı çıktı ve otomobiline bindi.

Öğleden sonra evin ikinci katındaki salonu çalışma odasına dönüştürdü. Bu kadar geniş bir alana yayılmak ne büyük lükstü... Büyük yemek masasını pencerenin önüne çekti, duvarlara aşağı kattaki salonlardan getirdiği resimleri astı. Aşınmış bir meşin koltuğu bin bir güçlükle merdivenlerden yukarıya taşıdı ve şöminenin önüne yerleştirdi. Mutfak hariç, ihtiyacı olan her şeyi tek bir katta toplamış oldu. Havadar, geniş bir mekân ve manzara... Kararmaya yüz tutmuş grilikler içinde deniz, ağaçlar ve çimenler ayaklarının altında gibiydi. Patlak bir yağmur oluğundan akan suyun hırıltısı duyuluyordu. Dizüstü bilgisayarını geniş masaya yerleştirdi, yazıcıya bağladı. Yazıcıya kâğıt yerleştirmeden önce ameliyat eldivenlerini giydi eline. Bir süre koltukta hareketsiz oturup, teniyle temas eden yumuşak ve kaygan lastik eldivenin verdiği garip duyguyu hissetti. Bu ince beyaz zarın altından görünen parmaklarını inceledi, yumuşak kıvrımın örttüğü, var olmayan serçeparmağına baktı. Fena olmuştu. Bir çeşit kapalı yerde kalma korkusu gibi duyumsadı bunu. Erkeklerin prezervatif taktıkları anda böyle hissedip hissetmediklerini merak etti. Bu daracık eldivenlerin görüntüsünde, lastik kokusunda onu uyaran, içini gıcıklayan bir şey vardı. Tam olarak cinsellik değilse bile, güçle, gücü eline geçirmekle ve araya mesafe koymakla ilgili bir şeydi bu. Çantasından cep telefononu çıkarıp şifresini girdi.

İki mesaj bırakılmıştı. Birincisi Harald'dandı. Stina'nın nasıl olduğunu soruyordu. "Tekrar ararım." Tipik bir Harald davranışı işte! Daima "Tekrar ararım" der, asla "Beni ara" demez. Gene de Rebekka hep arar onu, belki de Harald bunu bilir. İkinci mesaj Leo'dandı.

"Alo, ben Leo. Benim yaptığım küstahlık, bunu biliyorum ama, olsun. Atsineği gibi yapışkanlık etmeyi sevmem; cuma gününe kadar beni aramazsan cevabın gayet net bir şekilde anlaşılmış olacaktır. Eğer hâlâ şehirdeysen ve de canın iki satır laf etmek isterse, sana birkaç şişe bira borçlu olduğumu hatırlatmak isterim. Her neyse, beni arabana aldığın için tekrar teşekkür ediyorum! Beni cepten arayabilirsin."

Ve telefon numarası.

Şu işe bakın! Ona adını bile vermemişti oysa. Kendini müthiş amatör ve beceriksiz hissetti. Bundan böyle elinde lastik eldivenler olmaksızın yazı masasının başına geçmemeye karar verdi.

Harald'ın numarasını çevirdiğinde karşısına Tina çıktı.

"Alo, ben Rebekka teyzen. Baban telefonuma mesaj bırakmış."

"Babam az önce çıktı. Sen Ev'de misin?

"Evet. Bol bol uyuyorum, kitap okuyorum. Yani kasım ayında yaz tatili yapıyorum."

"Ne güzel! Belki seni ziyarete gelirim. Okulda dersler nefes aldırmıyor. Annem nasıldı?"

"Hep aynı işte..."

"Biz de geçen salı oradaydık. Üçümüz birden gittik. Babam çok fena oluyor. Gunnar'a da çok dokunuyor."

"Ya sen?"

"Asla alışamayacağım buna. Bazen..."

"Tamam yeter. Düşün ama bunu sakın yüksek sesle söyleme. Bir dahaki ziyaretin arasını biraz açın. Her hafta oraya koşmanın bir anlamı yok. İnsanın kendisini de düşünmesi la-

zım. Annen kendi dünyasında yaşıyor ve maalesef bizim elimizden de bir şey gelmiyor."

"Annem beni tanımıyor bile. Hiçbirimizi tanımıyor."

"Hatırlıyor musun sana ne söz vermiştim? Kulağa hoş gelen boş laflar etmeyi bir kenara bırakacağım. Her şey düzelecek demekten vazgeçeceğim."

"Hıı... Düzelmeyeceğine inanıyorsun değil mi?"

"Hiçbir şeye inanmıyorum. Ama senin gördüğün şeyleri ben de görüyorum. Sen artık büyüdün, on sekiz yaşındasın."

"Bir hafta sonu seni ziyarete gelebilir miyim? Babam daha bir süre orada kalacağını söylemişti."

"Aradan biraz zaman geçsin öyle gelirsin. Bırak da teyzen yaralarını yalayıp sağaltsın!"

"Konrad enişteyi özlüyor musun?"

"Aklını mı kaçırdın sen! Babanı benim için yanaklarından öp. Gunnar'a da söyle Tetris'te kırk bini geçtim."

"Gunnar şimdi de internette sörfe başladı. Kırk bini geçtikten sonra Tetris'i pek can sıkıcı bulmaya başladı!"

"Bak sen şu işe... Eh, at kıçına o zaman benden bir tekme! Tina..."

"Efendim?"

"Onun annesi rolünü oynamayı bırak canım. Anneniz hastanede. Annesini görmek isterse hastaneye gider. Acı ama gerçek bu."

"Evet tabii. O da bunu biliyor. On bir yaşına girdi. Zeki bir çocuk."

"Ben de zeki bir kadınım. O yüzden de Gunnar'ın ablası olmakla yetin diyorum sana. Biz kadınlar bazen farkında bile olmadan yepyeni roller üstleniriz."

"Biz kadınlar." İlk kez böyle hitap ediyordu küçük kıza. Aletin ışıklı penceresine dikti gözlerini ve telefonu kapatıp, çantasına koyana dek uzun bir süre öylece kaldı. Leo konusunda ne yapacağına karar veremiyordu. Arabaya gidip buz gibi soğuk

kuklayı aldı, eve getirdi. Kuklayı avizeye astı. Eski bahriyeli giysileri güçlü ışığın altında daha da solmuş görünüyordu. Kukla asılı olduğu ipin ucunda bir yandan öbür yana sallanırken, gölgesi duvarlarda neşeyle dans ediyordu.

Dört

Rebekka sahil yolundan gitmeye karar verdi. Solunda deniz karanlık ve kıpırtısızdı. Sulu kar yeniden atıştırmaya başlamıştı. Yol ıslak ve kaygandı. Saat on biri geçiyor, yerel radyo yayını otomobilin içini rock müzik ve boş muhabbetlerle dolduruyordu. Aklına Leo geldi. Leo orada, olduğu yerde kalmalı –en azından şimdilik– diye düşündü. Telefon idaresinden gelen faturayı arabada görünür yerde bırakmış olduğunu hatırladı, canı sıkıldı; adam her tür ayrıntının hemen farkına varan cinstendi. Telefon numarası... Adı... Büyük bir ihtimalle Oslo'daki adresi! Atsineği gibi yapışkanlık etmeyi sevmem, demişti ama böyle bir riske girmek istemezdi doğrusu. Kendisine

yaklaşmayı denemesi halinde adamdan nasıl yararlanacağını düşünmesi gerekiyordu.

Yolun bir bölümünün heyelan nedeniyle kapandığı yere varmıştı. Neon parlaklığında turuncu yelekler giymiş belediye yol işçilerini, kamyonların uyarı sinyallerini, buldozerleri gördü. Dört adam, tıpkı belediye işçilerine dair anlatılagelen fıkralarda olduğu gibi ayakta dikilmiş, boş boş bakarak sigara içmekteydi. Olay mahallinden uzaklaşması için işaret edildi, açılan tali yola yönlendirildi. Arabayı denize doğru sürüyormuş gibi bir duyguya kapıldı, karşı şeride geçene kadar elinde olmadan soluğunu tutmuştu. Yüz metre sonra sağdaki yokuşa, Nybyen'e doğru saptı. Stjerne sokağına varınca hızını azalttı, ancak dikkat çekmesin diye fazla abartmadı. Uyarı tebelaları: Dikkat yola çocuklar çıkabilir. Onları kaybetmek istemiyoruz. Gerçi şu an için ortalıkta çocuk yok ama, tabii ki kimseyi kaybetmek istemiyoruz diye düşündü. Hiçbirimiz, hiç kimsesini kaybetmek istemiyor. Aydınlatılmış mutfak pencereleri film şeridi gibi geçiyordu iki yanından. Mutfaklardan birinde bir erkek, ocak başında... Kucağında çocuk olan genç bir kadın bir salonun penceresinden kapkaranlık fiyorda, belki de belediyeye ait iş araçlarının fırıldak lambalarına doğru bakıyor. Küçük bir alana inşa edilmiş bir sürü villadan oluşan bu yoğun yerleşim tarzı Rebekka'nın işine yarayacaktı ilerde. Komşuluk vardı burada, herkes bahçe çitinin ötesindeki komşusuyla muhabbet ederdi. Ateş çabucak yayılacaktı burada.

Stjerne sokak 37 numaradaki ev küçük bir villaydı. Panaromik pencereli ve zevksiz balkonlu evlerin modası geçtikten sonra inşa edilmişe benziyordu. Hazır ev üreticilerinin "eski güney tip ev" dedikleri cinstendi... Küçük karelere bölünmüş pencereler.. Üçgen alınlıklı sivri çatı... Evin kırmızıya boyalı olduğunu, otomobil tam köşeyi dönerken farlar ahşap cepheyi bir an için aydınlattığında gördü; direksiyonu düzelttiğinde kırmızı renk, gecenin karanlığına karışmıştı. Birinci katta ışık

vardı. Sarı, yumuşak bir ışık... Belki de şömineden yansıyordu. Plaka numarasını çoktan ezberine almış olduğu kırmızı Toyota giriş yoluna, burnu çöp bidonlarına bakacak şekilde gelişigüzel park edilmişti. Acaba, diye düşündü vites küçültürken, çöpleri cam, plastik, organik diye tasnif etme işini ciddiye alıyor mudur, yoksa bu işi karısına mı bırakmıştır? Adamın hayatındaki bu yeni kadını çok merak ediyordu, kimdi bu kadın, çocuk yaptığı bu erkek hakkında ne kadar bilgi sahibiydi? Rebekka'nın şimdilik bildiği, kadının isminin Nina olduğu ve hâlâ genç kızlık soyadını kullanmakta olduğuydu. Granum, adı Nina Granum'dü. Gençti. Yaşı otuza varmamıştı. Günün birinde değişen şartlar daha cazip kıldığı takdirde, başka bir yerde, yepyeni bir hayata başlayabilecek kadar genç yani... Yokuş iyice dikleşmeye başlamıştı, en tepedeki villaları da geçip, kapalı spor salonuna ve otoparka vardı. Bir süre sonra karla kaplı patikayı izleyerek manzara tepesine yürürken soğuk ve nemli havayı yüzünde hissetti. Etrafta kimse yoktu. Rüzgâr savurmasın ya da sarhoş gençler yamaçtan aşağı atmasınlar diye kayalara beton dökülerek monte edilmiş boş bir bank... Kendisini bildi bileli oradaydı bu bank. Çocukluğunun bir parçasıydı adeta. Nemli tahtalara adının başharflerini kazıdığında dedesi görmemiş olmak için başını öteye çevirmişti. Havanın açık olduğu günlerde deniz feneri görünürdü buradan. Şimdiyse tipi yüzünden gözü ancak rıhtımdaki mavimsi yeşil ışıkları seçebiliyordu. Bu havayı seviyordu. Hiç kıpırdamadan oturuyor, yağan karın kendisini bir ipekböceği kozası gibi sarıp sarmalamasının keyfini çıkarıyordu. Çocukluğundan beri ilk kez böylesine sınırsız bir boş vakte kavuşuyordu; yirmi yıllık çalışma hayatı boyunca boş zaman olma lüksünün yokluğuna alışmak zorunda kalmıştı. Eski evdeki boş odaları gözünün önüne getirdi. Şömineyi... Pencerenin önündeki büyük ve çıplak masayı... Kuklayı... Kimse tarafından beklenmeyen yapayalnız kuklayı...

Leo'yu düşünmek onu endişelendirmiyordu artık.

Gece defteri: Ne kadar da güzel bir hayat kurmuş! Ormanın kıyısında küçük bir bebek evi. İşten döndüğünde akşam yemeği hazırlanmış onu bekliyor olur. Belki de öyle değildir, kim bilir? Ama kadın çalışmıyor, evde çocuğa bakıyor. Adımın başharfleri hâlâ o nemli tahtalarda güven ve huzur içinde. Oraya oturup hayallere dalardık. Ne tuhaf, eski sahnede bu yeni oyunu oynuyor olmak... Bazı coğrafi koordinatların bizi bağladığını ve yaşam boyunca bilinçaltımızın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğunu hissediyorum. Sanki benim bir parçam, yaşamını hep buralarda devam ettirmiş gibi... O eski ve aşina odalarda dolaşırken zaman silinmiş gibi... Ölülerle konuşuyor, onlara şarkılar söylüyorum o cılız kız çocuğu sesimle (Anneciğim, Tanrı kuyunun yanındaki o elma ağacında mı yaşıyor? Tanrı gerçekten biricik oğlunu taa buralara benim yanıma mı gönderdi?

Nina Granum. Kristiansand.

Onunla nerede tanıştıklarını bilmiyorum.

Şu an için ev hanımı (Doğum izninde mi? Eğitim durumu ne? Mesleği?).

Hiçbir şey bilmiyorum ve bu beni çok rahatsız ediyor, çünkü sanırım o da hiçbir şey bilmiyor.

Otomobilini garajın önüne park etmiş. İhmalkârlık mı acaba? Yoksa garajda karısının arabası mı duruyor? Evet, sanırım öyle. Bu mahallede otomobili olmadan yaşamak imkânsız. Dışarı çıkmak, alışveriş yapmak için araba gerekli. Kadını kuleye kapatmıştır belki de! Ama bu da ona yaraşmaz, modern bir erkek olarak görünmekten hoşlanır çünkü.

Karısı mutlaka sahildeki Spar isimli marketten alışveriş yapıyordur. En yakındaki o çünkü.

Ameliyat eldivenlerini eline takmayı asla unutma. Yazdı-

ğın hiçbir şeyi asla hard diskte saklama. Bir yere giderken disketi asla yanında götürme.

Şarap şişesinin ağzını mantarla kapattı ve yatmaya gitti. Bir an için yataktan kalkmak ve lastik eldivenleri yeniden eline takmak geçti içinden. Kendiyle arasına koyduğu mesafeyi, bu yeni derimsi tabakayı hissetmek istiyordu. Vazgeçti, çok uykusu vardı. Saat üçe geliyordu. Başucundaki çalar saati sabah yedi buçuğa kurmuştu.

Yatakta yan döndü ve elini bacak arasına soktu. Uykuya dalmadan önce, onunla yeniden karşılaşmayı sabırsızlıkla beklediğini düşündü. Niels Petter Holand'ı yeniden görmek çok eğlenceli olacaktı.

Beş

Defalarca öldürmüştü onu. Ta ki ölümün bir ceza değil, sadece bir karanlık, hatta belki karanlıktan da daha iyi bir şey olduğunu ve aslında ona hayatı bahşetmesinin daha gerekli olduğunu anlayana dek defalarca öldürmüştü onu. Ona seçim yapma şansı verecekti. Ölüm ile yaşam arasında... Buradan, bu dar sokaklardan onun için seçtiği çarmıhı sırtında taşıyarak geçecekti.

Daha kahvaltı etmemişti. İçtiği sigaralardan midesi bulanıyordu. Sigara dumanı yoğun bir sis perdesi gibi kaplamıştı otomobilin içini. Dışarıda hava biraz ısınmış, karlar erimiş, bulutlar sanki gökyüzünden yere inerek caddenin üstünü ört-

müştü. Yoldan geçen otomobillerin tekerleklerinden vıcık vıcık kar suları süzülüyordu.

Geçmişte de böylece oturduğu olurdu. Soğuk ya da sıcak bir arabanın içinde; karda, yağmurda veya aydınlık yaz akşamlarında, sigarasıyla baş başa... Kafasının içinde Asker kentindeki villanın bir resmi vardı. Koyu renk koruyucu cilayla boyanmış ahşap duvarlar, elma ağaçları, kayrak taşları çatlamış merdiven... Evine gelene kadar burada bekleyeceğim seni. Ve o gelirdi. Her zaman değilse bile sık sık gelirdi. Tek başına ya da birileriyle beraber.

Yakışıklı bir erkekti. Yalnız da olsa, başkalarıyla beraber de gelse daima doğal bir çekim odağıydı o; genç ve güçlü bir vahşi hayvan gibiydi, hem kendisine yeten, hem de başkalarına zevk veren... Kadınlar pek çok erkek arasında onu tercih ederlerdi, o ise daima pek çok kadın arasından yapardı seçimini. Yaz aylarında yanık tenine haki renkli pantolonlar, beyaz tişörtler, lacivert blazer ceketler yakıştırırdı. Sonbahar gecelerinde üzerinde geniş omuzlarını ve ince belini ortaya koyan uzun pardesüler olurdu. O, bir numaraydı ve bunu göstermekten de hiç çekinmezdi.

Onun evde olmadığını bildiği gecelerden birinde bahçeye girmişti Rebekka. Mevsim ilkbahardı; yağmur, toprak ve gübre kokusu... Villa karanlıklar içindeydi, yalnızca maviye boyalı dış kapının üzerine asılmış lambanın ışığı vardı. Evin arka cephesine dolaşmış ve yüzünü mutfak penceresine yanaştırmıştı. Ahşap, antika bir yemek masası, üzerinde pirinç bir şamdan. Bankonun üzerinde bir mutfak robotu ve bir kahve makinesi. Mermerden yapılmış muhafazanın içinde bir mutfak bıçakları seti. Bekâr savrukluğu yok burada, her şey düzenli, pırıl pırıl. Onu, ekmek tahtasındaki kırıntılarını sıyırırken, çatal, bıçak, bardak ve tabakları bulaşık makinesine yerleştirirken gözünün önüne getiriyor; sert sakallarını tıraş eden jiletin çıkardığı sesi duyuyor, duşta sular başından aşağı akarken mırıldandığı şar-

kı geliyor kulağına, güneş yanığı teni ovuşturan havlunun sesini duyuyor, sımsıkı ütülü gömleklerin hışırtısını....

Salon. Granit kaplı şömine. Verandadan içeriye bakmış, alacakaranlıkta gri şömineyi, siyah deri kanepeyi, cam sehpayı, müzik setini, kitap raflarını ve antika çalışma masasını görmüştü. Zengin bir kütüphaneydi, ancak kitap isimlerini karanlıkta seçememişti; Amerika göçmenlerinin sandığı diye isimlendirilen tahta sandığın arkasındaki duvarda asılı Widerberg imzalı grafiği görünce şaşırdı ama şaşırmasının nedenini bilemedi.

Daha sonra arabayla eve dönmüş ve güzel bir film seyrettim, demişti evdekilere.

Sis yoğunluğunu arttırmıştı. Saat sekiz elli beş. Yeni bir sigara yaktıysa da hemen söndürdü. Tıka basa dolu kül tablasının görüntüsü içini bulandırmıştı. Kül tablasını yerinden çıkardı ve torpido gözünde bulduğu bir naylon torbanın içine boşalttı. Caddenin karşı tarafında, sokak lambasının altında duran çöp bidonunu fark etti. Arabadan inince rüzgâr yüzüne çarptı. Ciğerlerine çektiği temiz hava iyi gelmişti.

Beklediği kırmızı bir Toyota idi.

Ama o, yürüyerek geldi. Elindeki naylon torbayı tam çöpe atacağı sırada caddenin alt başında onu görmüş, görür görmez de geri dönüp arabaya girmiş ve kontak atahtarını çevirmişti. Egzostan çıkan duman, sisle karışır ve motor homurtuyla çalışırken onun yürüyüşünü seyrediyordu. O aşina olduğu uzun adımlar, eller paltonun cebinde, tasasız... sahte... masum...

Nasıl da şaşırmıştı o günlerde bu tavırlarına: Kıpırtısız bir yüzey. Hugo Boss reklamlarından fırlamış, sinekkaydı tıraşlı yakışıklı erkek kendinden emin bir tavırla karşısına geçmiş, hiçbir şey anlamadığını söylemişti. Neden bahsediyordu acaba? Rebekka karşısındaki bu tasasız normalliğe tahammül edemeyecek hale gelmişti.

Kahverengi evrak çantasını koltukaltına sıkıştırmış olan genç adam, girişteki üç basamağı koşar adımlarda çıktı ve gözden kayboldu.

Onu en son iki yıl önce görmüştü. Hiç değişmemiş buldu.

Stjerne sokağına doğru hareket etti. Yol çalışmaları hâlâ devam ediyordu, araba çamurlu zeminde kaydı biraz. Yokuşun orta yerindeki kırmızı boyalı evden mahmur bir cazibe yayılıyordu etrafa. Konut kredi kooperatifinin yarattığı ahenk, diye düşündü. Bunu ben yıkacağım. Parça parça edeceğim bu uyum halini... Yolun elli metre yukarısında iki araba arasında boş yer buldu, oraya park etti.

Bekleyiş. Ne kadar da ustalaştım beklemekte... Oysa gençken sabırsızlığım bezdirirdi etrafımdakileri.

Otomobil hâlâ evin girişine park edilmiş vaziyetteydi. Otobüse mi binmişti acaba? Yoksa karısı mı işe bırakmıştı arabayla? Erkeğin günlük hayatını, rutinlerini sıkı takibe alması gerekiyordu, tıpkı daha önceleri, Asker'de oturduğu zamanlarda yaptığı gibi...

Manzara tepesine tırmanan yokuşta sarı bir otobüs onu geçmişti. Şimdi baktığında evin yirmi metre aşağısında bir durak olduğunu görüyordu. Evet doğruydu tahmini. O işe otobüsle giden, öğle yemeğini evden getirdiği ekmek dilimleriyle geçiştirmeyip, yemeğe dışarıya çıkan, yemeğin yanında bir ya da birkaç kadeh şarap içen modern bir erkekti. Nereye gidiyordu acaba yemeğe? Fönix'e mi? Öğrenmesi zor olmayacak!

Bir saat bekledi. Midesi tekrar bulanmaya başlamıştı. Bir şeyler yemeliydi, hemen şimdi... derken, Nina Granum merdivenlerde belirdi. Kucağında sıkı sıkı giydirilmiş bir çocuk vardı. Nina'nın üzerinde kiremit rengi bir manto ve aynı renkte bir bere vardı, boynuna yeşil bir atkı sarmıştı. Çizmeleri kahverengi deridendi. Uzaktan güzel olup olmadığı belli olmuyordu ama sarı uzun saçları dalga dalga omuzlarına dökülmüştü.

Çocuk oto koltuğu. Çocuk buraya oturmaktan nefret ediyordu. Rebekka, Nina Granum'ün bu basit problemi çözmeye çalışırken yeterince kararlı bir tavır sergilemediğini gözlemledi. Bu kararsız tavır ufaklığı daha da öfkelendirmiş gibiydi.

Evet, münasibi buydu zaten. Tam da böyle olmalıydı. Bu beceriksiz genç kız tavırları, Niels Petter Holand'ın benliğinden taşan kendine güven hallerine pek uyuyor, adeta içine girip kayboluyordu.

Nina onunla nerede tanışmış olabilirdi? Bir barda mı? Yoksa bir partide mi? Rebekka Niels Petter Holand'ın bembeyaz dişlerini getirdi gözlerinin önüne, siyah tüylü, esmer tenli ellerini; bu ellerin çok güzel olduğunu biliyordu. Bir keresinde Tanum Kitabevi'nde kasa kuyruğunda beklerken onun arkasında durmuş, eline aldığı yelkenciliğe ilişkin kitabın ücretini VISA kartıyla ödediğini görmüştü. O gün onu kitapçıya kadar takip etmiş, yelkencilik kitaplarına baktığını gözlemlemişti. Açık denizde dalgalanan yelkenler geçmişti gözlerinin önünden, özgürlüğün, karşılaşılabilecek fırsatların sembolü... Sonra bu ellerin halat ve yelkenlerden çok uzakta, bir başka yerde, bir kadının beyaz bacakları arasında gezindiğini hayal etti... Siyah ipeğe dokunan sertleşmiş ten, iyi bir sevgili miydi acaba? Kesin olan bir şey var ki o da Niels Petter Holand, kendini güvende hissettiği nihai bir limana ulaşmıştı.

Nina Granum anayola çıkınca, Rebekka da peşine takıldı.

Önceki gün Nina Granum'ün sahildeki Spar adlı marketten alışveriş ettiğini tahmin etmişti. Oysa kadın şehir merkezine doğru yol alıyordu. Merkezin dar yollarında bir süre ilerledikten sonra, arabayı pazaryeri civarında bir yere park etti. Bebeği bir pusete koyup, tıpkı kocasının işyerine benzer bir başka mimari facia olan Stormagasinet adlı çok katlı mağazaya yöneldi.

Çocukluk günlerinden bir anı canlandı. Sonbahar tatili sıralarında olmalıydı. Çünkü geceler kapkaranlıktı. On, on bir yaşlarındaydı. Dedesinin odaya girmesiyle uyanmıştı.

"Çabuk Rebekka, gel! Bunu görmen gerek!"

Savaş mı çıktı diye sordu dedesine. Dedesinin sesindeki titreme onu ürkütmüştü; yaşlılar daima savaştan söz ederlerdi, burada onu sarıp sarmalayan güven duygusunu dengelemek istercesine sanki... Dedesinin bir gece yarısı kendisini yataktan kaldırması da işte tam böyle bir bilinmezlik ve güvensizliğe işaret ediyordu.

"Hayır savaş değil. Ama gel sen şimdi. İşte terliklerin!"

İkinci kattaki ufak odadan çıkıp, salona girdiğinde anneannesini ayakta, sırtı pencereye dönük olarak buldu. Omuzlarına şal almıştı ama ayakları çıplaktı. Karanlık salonun duvarlarında kızıl yalımlar ve gölgeler dans ediyordu.

"Hayır savaş değil" diye tekrarladı dedesi. "Kragstad Konağı yanıyor!"

Anneannesi ağlıyordu.

Yalazlar şehir merkezini tamamen aydınlatmıştı. Meydanın doğusunda bulunan üç katlı ahşap bina alevlere yenik düşmüştü. Bu sonbahar gecesinde fiyorddan esen rüzgâr yalımları bir körük gibi üfleyerek göklere yükseltiyor, ateş, itfaiyecilerin hamlelerini zaman zaman geri püskürtüyordu. Kragstad Konağı'ndan umut kesilmiş, civardaki ahşap evleri kurtarma mücadelesi veriliyordu artık. Her şey çok korkunçtu. Oysa yanık odun kokusu, şimdiye dek hep güvenli bir yuvayı duyumsatırdı ona. Oslo'daki evlerinde soba yoktu. Stina ile birlikte sonbahar ve kış tatillerini geçirmeye geldikleri zaman dede evinde yanar buldukları pırıl pırıl parlatılmış, siyah döküm sobaları özlerdi bütün yıl... Sobanın mika penceresinin arkasından görünen yalazlar, odunların çıtırtısı, dumanların hoş kokusu hiç unutamayacağı büyülü bir dünya yaratmıştı ona. Anneannesinin mutfaktaki kuzinede pişirdiği keklerin tadı

hâlâ damağından, dedesinin odunları parçalayarak, ertesi gün soba tutuşturmakta kullanılacak çıralara dönüştüren güçlü elleri gözünün önünden bugün bile gitmez.

Ama o gece! O gece, güven duygusunun içinin boşalmasını, iyinin gözlerinin önünde kendini yeniden yaratarak bir canavara, canlı bir kâbusa dönüşmesini yaşamıştı. Kontrolden çıkmış güçlerin eski ahşap binaya saldırarak yalayıp yutmasına tanık oluyordu ve böylesi bir hunharlık onu dehşete düşürmüştü. Binanın pencerelerindeki camlar sıcaktan bir bir patlıyor, içinden uğultular yükseliyordu. Tütüncü dükkânını düşündü, pasta fırınını; yıpranmış ahşap tezgâhları, tatlı hamurdan yapılmış küçük yuvarlak ekmeklerin dizili olduğu rafları, dergilerin sergilendiği sehpaları yalayan azgın alevleri düşündü. Birçok ayrıntı arasından aklında en canlı kalanı, tütüncü dükkânındaki yaşlı adamın, müşteri olmadığı zaman çekildiği arka odaya açılan kapının gıcırtısıydı. Bu alevlerin uğultusunda bu ses ölüyor şimdi, diye düşündü; şu âna dek duymuş olduğumun ayrımına bile varamadığım olağan, cılız bir ses ölüyor.

Yatağına yattığında uzun bir süre uyuyamadı. Gövdesi isyan halindeydi, gözlerini kapatınca alevler üstüne üstüne geliyordu. Elini bacaklarının arasına soktu; ertesi sabah farklı bir insandı o artık.

Stormagasinet adlı çok katlı mağazanın çirkin gri cephesine dikiyor gözlerini, o eski ahşap binanın mağrur siluetini görmek istercesine... Ve karşısında ejderha başlı çatı ve pencere üstü süslemeleriyle, cumbalarıyla, kulesiyle Kragstad Konağı belirmeye başlıyor.

Midem bulanıyor, diye düşündü; feci şekilde kusmak geliyor içimden.

Arabayı kilitledi ve meydanın karşı tarafına geçerek, Nina Granum ile çocuğun arkasından kapanan döner kapıya doğru yürüdü.

Altı

Fiyord durgun, kıpırtısız... Bir şilep mendirekten çıkmış, sessizce süzülerek görünmez oluyor. Fenerden çalınan sis düdüğü... Boğuk, boğuk. Rıhtımdaki depo binalarının çatılarından ve saçaklarından damlayan suların sesi.

Rıhtım daima yasak bölge olmuştu onun için. Buraya ancak dedesiyle gelebilirdi. Şimdi rıhtım boyunda gezinirken, yaşlı adamı yanı başında hissediyor. Rıhtımın ucuna doğru, bir iskeleye bağlı küçük bir balıkçı teknesi duruyor, genç bir balıkçı morina kasalarını karaya çıkarıyordu. Tekne istim verdi, bir mazot haresi gökkuşağının tüm renklerini yansıtarak patladı suyun yüzeyinde. Hem tahrip edici hem de güzel, diye düşün-

dü; tıpkı bir yangın gibi ya da kafamın içinde dönüp duran ve bana acı veren bunca şey gibi.

Bir morina satın alıyor. Balıkçının elinde tuttuğu kırmızı balık pek renkli, pek güzel görünüyor. Eski bir gazete kâğıdına sarılarak torbaya konulan balığı eline aldığında henüz canlı olduğunu anlıyor. Havadaki oksijenle yavaş yavaş boğulan balık ellerinin altında kıvranıyor.

Fönix yarı yarıya doluydu, ancak Holand yemeğe gelmemişti buraya. Saat biri biraz geçiyordu. Yine bara oturdu.

"Her zamanki gibi sherry, değil mi?" Barmen arkası ona dönük olarak konuşuyordu, barın aynasından yakalamıştı gözlerini.

"Hayır, alışkanlık olsun istemiyorum. En iyisi bir çay ver bana."

"İçine biraz limon?"

"İyi olur."

"Bir dilim kek?"

"Mersi, az önce yemekten kalktım."

Stormagasinet'nin kalabalık kafeteryasında yenilen somon füme ve yanında kaygana. Gürültü, şamata, havasızlık, plastik çiçekler ve tepeleme dolu kül tablaları... Sigara içilmeyen bölüme oturmuştu ve bu kötü alışkanlığından kurtulma zamanının geldiğini düşünmeye başlamıştı. Kafeteryanın öteki ucunda sigara dumanları arasında Nina Granum; etrafında alışveriş torbaları, yanında çocuk iskemlesinde oturttuğu çocuğu, ağzında sigara, önünde bir bardak kahve... Niels Petter Holand'ın eşi, Nina Granum.

Güzel bir kadın. Yüz hatları düzgün, elmacık kemikleri çıkık, kahverengi kaşları güzel ve kavisli. Genç. Yirmili yaşların ortasında. Önünde koskoca bir ömür var.

Birbirinizle ne konuşuyorsunuz Nina? Çocuğu yıkayıp yatırdıktan sonra? Şömineyi yakıp, bardaklara kırmızı şarap bo-

şaltırken neler anlatır sana? Sıradan bir sonbahar gecesinde kimdir Niels Petter Holand? Her şey bittiğinde, sen kim olacaksın Nina?

"Bu insanlar manyak!" dedi, demliği önüne koyarken. Şekerlik ve içinde limon dilimlerinin bulunduğu tabağı uzattı.

"Bugün adamın biri geldi, ona kokain bulabilir miymişim diye sordu. Yahu biz burada, yani olur mu böyle şey canım!"

Bir sigara yakarak sordu: "Öğlen yemeği servisiniz var mı?

"Sıcak yemek mi soruyorsun?" diyerek başını salladı.

"Denedik, gitmedi! Buranın müdavimleri önlerine şık bir yemek koyduğun zaman kendileriyle alay ediyorsun sanıyorlar. İstedikleri alelade bir yemek, soslu et ve haşlanmış patates. Ya da açık sandviç. En popüler açık sandviçimiz, sosyal demokrat kepekli ekmek üzerine dilimlenmiş balık köftesi ve üç geberik karides! Yanına mayonez veya maydonozla garnitür yaparsam, tabakta bırakıyorlar! Bir gün kendine şöyle mükellef bir ziyafet çekmek istersen rıhtımın yanındaki Harpen'e uğra. Samos'a da Fönix'teki Frida'dan selam götür ve benim tarafımdan gönderildiğini söyle. O zaman sana portakal sosuyla pişirilmiş füme ördek göğsü ikram eder. Ben şimdi gidip, şu köşedeki küçük arkadaşıma hizmet vereyim biraz!

Nina Granum okuduğu yerel gazeteden bir sayfayı yırtıp, yanında götürmüştü. Nina'nın katlayıp çantasına koyduğu bir makale ya da bir reklam olmalıydı.

Rebekka hemen o gazeteye baktı. On altıncı sayfadaki "etkinlikler, dernekler vb." ilanlarının bir bölümü eksikti.

Kendi satın aldığı gazetenin aynı sayfasını açtığında Nina Granum'ün Nybyen Ortaokulu'nda verilen bir seramik kursuna gitmeye niyetlendiğini anladı.

Tabii, benim de gitmem gerekecek, diye düşündü.

Harpen isimli lokantaya da yarın uğrarım.

Tam o sırada onun sesini duydu. Aradan iki yıl geçmiş de olsa, o düzgün konuşma biçimini hemen tanımıştı. İçine bir

şey saplanmış gibi oldu! Ama çay fincanını tutan elleri titremiyordu. Bir meslektaşı veya emrinde çalışan biri gibi görünen bir başka erkekle birlikte açık büfeye doğru ilerlerken arkasından geçmişti, aralarında konuşurken bir filmden bahsediyorlardı. Birer bira ısmarlayıp, masalarına döndüler.

Frida göz kırptı, kepekli ekmek üzerine dilimlenmiş balık köftesi.

Balık köftesi ve bira. Demek, onu daha yakından tanımaya karar verdiği o günlerden bu yana alışkanlıklarında değişiklikler olmuştu.

Telefon açıp, seramik kursuna kayıt yaptırdı.

Morina balığı tavada kızarır ve patatesler haşlanırken, Rebekka şaraptan iki yudum içti. Leo'yu düşündü. Ona telefon etmeyi hem istiyor, hem istemiyordu.

Başlangıçta, bu işte yalnız olmasının daha akıllıca olacağını düşünmüştü. Neyse, yine de ona, vermek istediği kadarını verebilirdi. Onu askere alıp, zorunluluk halinde savaşa gönderebilirdi. Evet savaşa! Leo. Elleri ve gözleri bağlı! Var olmayan küçük parmağına nasıl da bakmıştı Leo...

Morina pek lezzetliydi. Kendini iyi hissediyordu. Artık kendini iyi hissediyordu.

Gece defteri: Ellerimi hâlâ yumuşak seramik çamura gömülmüş gibi hissediyorum! İğrenç ama cazip bir yanı da var! Aslında seramikten nefret ederim. Kaba kaba fincanlar, tabaklar, cinayet aleti olarak kullanılabilecek kül tablaları. Yaptığım her bir sanat eserini bahçede parçalayıp, kırmızı toza dönüştürmek büyük keyif verecek bana!

Nina çok sigara içiyor. Bu iyi bir şey aslında, sigara içenler hep kendileri gibilerle bir araya gelir. Eminim ki içki de içiyordur. Şimdiden birbirimize sen demeye başladık. Bugün bana dedi ki: "Rebekka, etrafım alev alev, sanki dünya yanıyor gibi!"

Neyse ki ben varım. O şimdilik bilmiyor ama, ben varım onun için. Başına ne gelirse gelsin, yanındayım onun.

Dilimlenmiş balık köfteli sandviç ve bira... Kendini halktan biriymiş gibi gösterme züppeliği mi bu, yoksa züğürtledi mi son günlerde?

Bu sabah her şey ne güzeldi. Salonun ışıkları bahçenin puslu havasını aydınlatmıştı. Bacadan duman tütüyordu. Onlar da dedem ve anneannem gibi odunla ısınıyorlar. Kapının dışında durup, eski günlerin kokularını çektim içime; taze sabah kahvesi, odun kokusu... Küçük oğlan ne kadar da tatlı! Nina mutfakta oturmuş kahve içiyor, küçük adam da tüm dikkatini legolarına vermiş, onlarla oynuyor. Capcanlı bir tablo.

Leo'yu ne yapacağımı bilemiyorum. Kim acaba Leo? Ne arıyor kışın ortasında yazlık bir kulübede? Yaz aylarında Oslo'ya gittiğinde ne yapıyor peki?

Onunla temas kurmadan önce bu sorunun cevabını bulmalıyım belki de. Yoksa, boş mu versem?

Daha sonra karanlık bahçeye çıktı, bodruma inen merdivenleri örten kapakların üzerine işedi. Aradan ne kadar çok yıl geçmişti. İdrar ahşap kapakların üzerinden akıp, ayaklarının arasından toprağa karışırken hafif bir koku yayıldı etrafa.

Bir denge numarasıydı bu, diye düşündü. Defalarca üstümü başımı ıslattımsa da sonunda öğrendim bu numarayı. Ya birisi görürse beni şimdi? Görmez hiç kimse... O zaman da görmezlerdi zaten.

Hafiften sarhoş olmuştu. Saat dokuz buçuktu. İçeri gidip giyindi; sisli gündüz, bulutsuz ve soğuk bir kış gecesine dönüşmüştü.

Tepeden kente inen yolda yürürken çürüme ve yok olma süreci üzerine düşünceler geçti aklından. Bu süreç hayatın ilk ânında, yani döllenmeyle başlıyor, insan daha ilk saniyelerden

itibaren tüm çıkış noktalarının ölüm tarafından tutulmuş olduğu bir gerçekliğe adım atıyordu. Yol üzerinde sağlı sollu sıralanan ahşap villalarda oturmuş bir şeylerle meşgul olan her yaştan insan, yavaş yavaş ölmekteydi. İnsan ne yapsa, ne söylese boş! Yol üzerine sağlı sollu sıralanan ahşap villalarda onlardan önce de birileri oturmuştu. Artık ya toprak olmuş ya da deniz suyuna karışmışlardı. Ne derin düşünceleri, ne geri zekâlılıkları, ne boş muhabbetleri, ne de kallavi nutukları engelleyebilmişti o sıfır noktasına nihai yolculuğu.

Böyle çakırkeyif yürür, kendimin ve başkalarının ölümünü düşünürken, ben ölmekteyim aslında...

Stina... Niçin kader ya da ulu Tanrı bitiş düdüğünü öttürüp, oyunun sonunu ilan etmeden çıkmak istemişti sahadan? Şimdilerde ikamet etmekte olduğu kilitli odalarda neler olup bitiyordu acaba? Küçüklüğünde de ürkek yaradılışlı bir çocuktu. Hep "Ama bir düşün" derdi "ya şey olursa..." Daima gelebilecek bir felaket, bir acıdan korkma hali! "Ya dedem ölürse!" "Ya cennette gidemezsek Rebekka?"

Ben onun dert ortağıydım. Yalancı bir dert ortağı! Her şey iyiye gidecek derdim. İyiye gitmiyor her şey. Bir şarampolde ya da bir akıl hastanesinde bitiyor. Sidik ve dışkıya batarak bitiyor, insan acı ve çaresizlik içinde haykırırken bitiyor ve geçirdiği her iyi günden nefret edecek hale geliyor; zira o iyi günlerin anısı bile alınıyor ellerinden. İnsan çocuk olarak emekler, küreğiyle toprağı kazar ya da top oynarken, bir başka yerde bir başka çocuk da aynı şeyleri yapıyor. O başka çocuk, günün birinde seni mahvedecek ya da mutluluktan havalara uçuracak. Veya tam tersi. Bu başka çocuğu sen öldüreceksin bir gün; ya da birlikte yaşamayı öğreneceksin. Ama Stina ne bir başkasını öldürebildi ne de kendi hayatını yaşayabildi. Elinden gelen ancak saçlarını yolmak, tırnaklarını kemirmekti.

Bu sokaklarda, bu yokuşlarda yürürdük biz. Ben önde, sen arkada. Böyle olmasını ben de isterdim bir bakıma. Sana kötü

bir şey olmasın diye. Sen bunların üstesinden gelemezsin diye... Buna inanmıştım. Kendim de çocuktum ve inanıyordum ki eğer gözümü açık tutar, seni hiç yanımdan ayırmazsam, gördüğün bütün korkunç gölgelerden kurtarabilirdim seni...

Ya cennete gidemezsek Rebekka?

Ya bir hayatın tamamını yaşamak zorunda kalırsak bu dünyada Stina?

Küçük bir Norveç kentinde gecelerin ne kadar ıssız ve terk edilmiş olduğunu unutmuştu. Caddelerde dolaşırken tek bir kişiye bile rastlamadı. Arada sırada bir otomobil geçiyor, farların sarı ışıkları gölgesini kaldırımlara, binaların cephelerine yansıtıyordu. Önünden geçtiği bazı evler öylesine alçaktı ki begonyalarla süslenmiş, dantel perdeli pencerelerden içeri baktığında, oturmuş kahve içen ve televizyon seyreden insanları görebiliyordu. Her şey çok basit, kolay ve doğal gibiydi. Aslında değil, diye düşündü. Aslında zor, karmaşık ve hatta imkânsızın sınırında... Beyinler gece gündüz çalışıyor, ellerin hareketinden ruh hallerine kadar pek çok şeyi koordine ediyordu. Atomlar ve protonlar, bir enerji alanı her şeyi birbiriyle ilişkilendiriyor; bir titreşim frekansı sihirli bir değnekle dokunuyormuşçasına, tabakta ve aşınmış halıda kek kırıntıları, bağırsaklarda yarı sindirilmiş besinler yaratıyordu. Bunun gerisinde ne vardı? Aradaki boşluklarda ikamet eden neydi?

Şehir meydanına geldiğinde gözü karşıdaki bara, Piraten'e takıldı. O sırada dışarı çıkan müşterilerin açıp kapattıkları kapıdan kahkahalar duyuluyordu. On yıldan beri hiç gitmemişti oraya. Berbat bir yerdi. Ama canı bir saatliğine berbat vakit geçirmek istedi.

Kahverengi boyalı sahte rustik kolonlar, kirişler ve beyaz duvarlar... Pizza kokusu ve sigara dumanı... Mahalli futbolcuların Kurt Cobain müziğine karışan şamatası... Bardakların,

şişelerin şıngırtısı ve ağır bir güneyli şiveyle edilen ağız dolusu küfürler... Kulüp tıka basa doluydu. Böyle bir yer için yaşı geçmiş sayılırdı. Fönix onun gibilere daha uygundu. Buna rağmen blucin pantolonlar ve pembe balıkçı kazakların arasında ilerleyerek kendine barda bir yer buldu. Bakışların üzerinde toplandığını hissediyordu. Kırmızı şarap istiyorum diye bağırdığında işin komik yanının da farkına vardı; sivilceli barmen çocuk, arkasındaki dolabın alt raflarının en dibinde bir yerlerde unutulmuş bir şarap kartonunu çıkarmak üzere dört ayak üstünde harıl harıl faaliyete geçmişti.

Şarap umduğundan daha güzel, müşteriler hatırladığından daha az berbat çıktı. Belki de yirmili yaşlardaki sarhoş erkeklerin Oslo'dan mı geliyorsun, burada ne yapacaksın muhabbetine ve sarkıntılığına maruz kalacak yaşı çoktan geçmişti.

Artık daha çabuk ölüyordu. Hız ivme kazanmıştı.

Şarabını içti. Artan esriklikle gelen kayıtsızlığı duyumsadı. Düşünceleri uzun yaz günlerine ve bu mekânda yaşadığı o sorumsuz yaz flörtüne gitmişti. Ne zaman başlamıştı işin ciddiyeti, ne zaman karışmıştı acılar hayata?

Orta yaşın üzerinde bir erkekle, bira almak için kimlik göstermek zorunda kalan bir genç kızın arasına sıkışıp kalmıştı. Arkasını tezgâha dönerek bira içen adamın şişkin göbeği blucin pantolonunun kemerinden dışarı taşıyordu. Rebekka da onun gibi yaptı, dirseklerini cilalı ahşap tezgâha dayamak hoşuna gitti.

"Allahın cezası pislik" dedi adam, yarı kendi kendine, yarı da onun duymasını amaçlayarak; Rebekka, adamın içinde bulunduğu durumla mı ilgili yoksa kendisinin Oslo şivesine atfen mi böyle bir yorum yaptığını çıkaramamıştı.

Tam o sırada dış kapının açıldığını, deri giysili iki adamın kalabalığı yararak içeriye girdiklerini fark etti. Kalabalığı yarmakta zorlanmamışlardı çünkü onları gören ahali gerilemişti. Kovboy filmlerini andırır dramatik bir gerilim olmasa

bile, sevimsiz bir durumdu. Rebekka bir bardak daha şarap istedi.

Yanındaki erkek gülümsedi. Yakışıklı değildi ama temiz bir yüzü vardı adamın.

"Yıllanmış şarap mı bari?"

"Sormayı unuttum!"

"Neredeyse çocukluğumdan beri buranın müdavimiyim, şarap bulundurduklarını ilk defa şimdi öğreniyorum."

"Eh, icabında yaratıyorlar işte!"

"Dikkat et bak, şu heriflerin gülmesi iyiye alamet değil!"

Gülüyorlardı. Deri giysili adamlar kapıya yakın bir masanın başına dikilmiş, orada oturan iki kız ve bir delikanlıyla gürültülü bir konuşmaya girişmişlerdi. Adamların ceketlerinde sarı kırmızılı bir logo vardı. "Hot Rats"*

"Aman Tanrım, kırk yaşına merdiven dayamış olmalı bu herifler!"

"Kendilerini hissettikleri yaştadır bunlar, yani on beş, on altılarında" dedi erkek birasını yudumlarken. "Şu sakallı olanla aynı okula gittim ben. Bimbo, matematik ve İngilizceden çakmazdı ama torna tesviyeyi iyi becerirdi.

"Hangarounds mu? Bandidos mu? Hells Angels mı?"**

"*Who cares?*" dedi erkek omuzlarını havaya kaldırıp.

Bimbo gümbürtülü kahkahalar patlatıyor, delikanlının hem saçlarını okşuyor hem de sertçe karıştırıyordu parmaklarıyla. Oğlan karşısındaki adam sanki babası, sanki amcasıymış da, ah benim yaramaz oğlum! diyormuş gibi, boynu bükük bir gülümsemeyle dinliyordu. Kızlar sigara içiyorlardı, gözbebekleri iri ve maviydi. Kızlar bu heriflerle gider, diye geçirdi içinden. Ateşli fareler kuyruk sallayınca bir an bile tereddüt etmeden gider bunlar. Allah kahretsin bu yaşların safdilliğini!

---

* Hot Rats: Ateşli Fareler. Irkçı Yeni Naziler veya motosiklet kulüpleri camiası kendilerine bu tür adlar takıyorlar. (ç.n.)

** Norveçte faaliyet gösteren motosiklet kulüpleri. (ç.n.)

Yakın bir gelecekte parttaym işlerde çalışan ve çocuklarını yalnız büyüten anneler haline gelir bu kızlar! Oysa şu an *black metal* ve zekâ katsayısı düşük serseriler var yatak odalarında...

Her şey inanılamayacak kadar çabuk olup bitmişti. Delikanlı görünmek çabasıyla sırıtan gencin suratı bir an içinde masadaki kül tablasına kapandı. İzmaritler ortalığa saçıldı ve kan beyaz duvarlara fışkırdı. Bimbo halâ oğlanın saçları arasında tuttuğu eliyle, çocuğun yüzünü sanki bir izmariti söndürürmüşcesine bastırıyordu kül tablasına...

Sonra çekip gittiler. Ortama hâkim olan sessizlik, kızlardan birinin delikanlıyla birlikte hüngürdemesiyle bozuldu. Oğlan küfrediyor, ağlıyor, kül ve kan tükürüyordu. Yardım etmek için yanına gelenleri iterek uzaklaştırdı. Çok geçmeden beraberindeki kızlarla tökezleyerek kapıdan çıktı, geceye karıştı.

"Dedim ya, neşeli, babacan adam rollerini pek beceremiyor bu herifler. Ben Hells Angels'ları, Bandidos'ları Amerika'da da gördüm. Bunlara hiç benzemiyorlar. Böyle çaylak dövmek yok onlarda" dedi erkek ve bir bira daha ısmarladı.

Rebekka duvardaki ince uzun bir çizgi halindeki kan lekesine bakıyordu, silinen masaya, yenilenen kül tablasına... Tam karnının orta yerinde hatta daha da aşağılarda tuhaf bir şey duyumsadı.

"Leo'yu tanıyor musun?" diye sordu.

"Leo'yu herkes tanır. Bence hasta bir adam. Bir şeyi yok diyorlar ama bence hasta!"

"Nasıl yani?"

"Haftaya Sildehuset'de* sergisi var. Git, kendin gör."

"Sergi mi, ne sergisi?"

"Yağlıboya resimler. Ne istiyorsun sen ondan?"

"Hiçbir şey! Geçenlerde arabama otostop yapmıştı da..."

"Kendini Leo'dan sakın! Belki seni tutar model diye!" Erkek kahkahalarla gülüyordu.

* Sildehuset: Ringa balıkhanesi. (ç.n.)

Rebekka var olmayan serçeparmağının acıdığını işte tam o anda duyumsadı. Oysa yıllardır hiç hissetmemişti bunu.

Oturduğu karanlık odaya bilgisayardan mavimsi bir ışık yayılıyor. Şeffaf beyaz ameliyat eldivenleri yazı masasının üzerinde top gibi buruşturulmuş durmakta. Sigarası kor kırmızı...

Gece defteri: Harikulade sarhoşum! Meydandaki telefon kulübesinden aradım onu. Telefona kendisi cevap verdi. Sesi seksi çıkıyordu. Oysa ben Bimbo'ydum, sert ve soğuk. Orada durmuş bir insan vücudunda ne kadar kan bulunduğunu hesaplıyordum. Sanırım yetişkinlerde toplam dört, beş litre. O ateşli bir herif olduğuna göre garanti ekstrası vardır. Masadaki kül tablasını, duvardaki kan lekelerini düşündüm. Hiç ses çıkartmadım... –sorguya çekilen Bimbo'ydum ben. Taş gibi sessiz– taa ki homurdanıp telefonu yüzüme kapatıncaya dek! Sonra telefon kulübesinin karanlık camına yansıyan yüzüme itiraf ettim. Niels Petter, dedim. Blazer ceketine yanlış logo diken bendim! Hot Rats!

Lastik eldivenleri eline taktı ve disketi bilgisayardan çıkarttı. Bir plastik torbaya sardığı disketi büfenin arkasındaki duvar çatlağının arasına sıkıştırdı.

Yedi

Gece olup da salonda mumları yaktığında, kuklanın gölgesi ahşap duvarlarda dansa başlıyordu. Saatlerce oturup, şömineden yükselen sıcak havanın etkisiyle bir gölge oyununa dönüşen bu manzarayı seyredebilirdi. Eski bir kuklaydı bu, yanakları kırmızıya boyalı, üzerine gülümseyen ağız çizilmiş bir tahta kafa... Bir zamanlar gök mavisi olan gözler artık solmuş, donuklaşmıştı. Saçları dökülmüş, bahriyeli giysisi eprimiş, leke içinde kalmıştı. Yılların denizcisiydi o; küçük bir kızın uçsuz bucaksız sevgi denizinde enginlere açılmış, itiraflarının dev dalgalarında, sırlarının sessiz derinliklerinde yelken basmıştı.

Kuklaya şarkı söyledi. Yumruğunu masaya vura vura şarkı söyledi kuklaya.

Artık hareketlerine çok dikkat ediyordu; uzun yürüyüşlere çıkıyor ancak Fönix, Stjerne sokağı ve Piraten'e uğramaktan kaçınıyordu. Telefonla Leo'yu aramadı. Kimseyi aramadı. Kimse de onu aramadı. Hafta sonunu evde geçirdi. Kendisine kuzu kapaması yapmıştı; biraz şarap içti, biraz daha içti, daha da içti. İçki konusunda kendini hep engellemeye çalışmıştı ama boşverecekti bundan böyle... Ertesi gün başının ağrımamasına şaştı.

Cumartesi günü yerel gezetede Leo ile ilgili bir yazı yayınlandı. Piraten'deki adam yanılmıştı. Leo'nun sergisinin açılışı cuma günü yapılmıştı. Bir eleştirmen sergiyi "sınırları yıkan" şeklinde tanımlıyordu. Neler neler yoktu ki eleştiride; yabancı kelime ve deyimler sözlüğünden alınmışa benzer uzun tiradlar, başkent gazetelerinin kültür gazetelerinden makaslanmış anlaşılmaz cümleler... Gazetenin son sayfasında bir okur mektubu dikkatini çekti. 73 yaşındaki erkek okur, Leo'nun kış aylarını da Oslo'da geçirmesinin zamanı gelmiştir, diyordu.

Okur mektubu belli ki serginin açılmasından çok önce kaleme alınmıştı. Ancak gazete yönetimi, Leo gündeme gelince mektubu değerlendirip, sergi eleştirisiyle aynı günde basmıştı. Satış arttırma meselesi yani...

Leo'nun kendisine telefon etmemiş olması, Rebekka'nın sergiye gitmeye karar vermesine neden oldu.

Sildehuset on dokuzuncu yüzyıldan kalma üç ahşap balıkhaneden biriydi. Eskiden gri, soluk yüzlü olan bu binalar şimdilerde elden geçirilmiş, pencereleri değiştirilmiş, çatıları yenilenmiş, ahşap cepheleri kiremit kırmızısına, kapıları ve kapakları limon küfü yeşiline boyanmıştı. En dışta, rıhtıma en yakın yerdeki iki bina çeşitli mallar için depo olarak kullanılıyordu. Bir hediyelik eşya mağazasıyla, bir de balıkçı vardı burada. En içteki, meydana yakın bina da kültürel faaliyetlere ayrılmıştı. Kapının önündeki ilan tahtası burada yapılan bir dolu etkinliği gösteriyordu. Bir amatör tiyatro, bir gümüş takı

ve bir grafik atölyesi... Galeri Sildehuset ikinci katta yer alıyordu..

Yukarıya dar ve beyaz bir merdivenle çıkılıyordu. Etraf yağlıboya ve yer silme deterjanı kokuyordu. Rustik ahşap duvarlara kentin tarihine ilişkin fotoğraflar asılıydı. Rıhtıma yanaşmış yelkenliler, eski meydan, Kral 2. Oscar'ın 1881'deki ziyareti sırasında çekilmiş bir fotoğraf...

Derken, bir mezbahaya girmiş gibi oldu. İlk aklına gelen düşünce buydu: Bir mezbahaya girmişti. Duvarları beyaza boyalı, güçlü ışık armatürleriye tepeden aydınlatılmış geniş bir salondu burası.

Görünen oydu ki Leo hayatını et parçaları, kemikler, kasap askısına geçirilmiş yarım ya da bütün hayvan kadavraları ve çeşitli çürümüşlük aşamasındaki hayvan leşlerini resmetmeye adamıştı. Büyük boyutlarda çalışmıştı. Çalışmalarının çoğu ikiye üç metre boyutlarında, kalın fırça darbeleriyle yapılmış yağlıboyalardı. Hayvan leşleri tıpkı bir buzhanedeki gibi mekânın ortasında, tam da burnunun ucunda asılıymış duygusuna kapıldı.

Çok irkilticiydi. Salonun ısısı aniden düşmüştü, beton zemine damlayan kanın sesi duyuluyordu adeta. Kızıl et parçaları ve beyaz kemikler, nesnelerin kelimenin gerçek anlamıyla kemiklerine kadar sıyrılmış savunmasız çıplaklığını gösteriyordu... Eni dar boyu oldukça yüksek bir tablo, derisi yüzülmüş halde ayaklarından asılmış başsız bir atı gösteriyordu; buz mavisi renkteki at bağırsakları yerdeki bir vazonun içine konmuştu. Üçlü bir tablo serisinde, bir köpek ölüsü bir fabrikanın zemininde yatıyordu. Makineler, kirli sarı, yeşil ve mavi renge boyalı duvarlar... Gırtlağı kesik köpek yan yatmış; etrafında kurumuş bir kan gölü... İkinci resimde leşin karnı deşilmiş, kan artık simsiyah. Üçüncü resim sanki bir toz tabakasıyla kaplanmış gibi; kaburgalar ortaya çıkmış, sapsarı dişler boşluğa sırıtır gibi bakıyor.

Bir ses duydu.

Giriş kapısının sağında bulunan masada bir genç oturuyordu.

"Giriş otuz kron, sergi kataloğu yüz yirmi."

Gence yüz elli kron verdi. Kataloğu alıp mantosunun cebine koydu.

"Çok ziyaretçi var mı?"

"Bugün sakin, ama açılış kalabalıktı. İlk bir saat içinde üç tablo satıldı."

"Mezbahalar Genel Müdürü'ne mi?"

Delikanlı gülümsedi. "Alıcılar Osloluydu."

Rebekka başını salladı ve turunu tamamlamaya koyuldu. Dünyaya yeniden dönüş... Çürüyüp, ayrışma. Atalet... Büyük boy bir tablo çengele asılı yüzülmüş inek ya da öküz derisini gösteriyor.

Salona birilerinin daha girdiğini duydu, bir kadın sesi, 'aman Tanrım çabuk çıkalım buradan!' diyordu.

Rebekka da çıktı.

Galeride geçirdiği bu kısa süre onu müthiş rahatsız etmişti. Nedenini bilemiyordu bunun. Ancak kan tutmasıyla açıklanamayacağı da bir gerçekti. Yıllardır Noel'de yenilecek domuzu parçalama işini o yapmıştı. Eşi Konrad böyle işlere gelemezdi. Aralarındaki işbölümü uyarınca etleri o tutar, Rebekka da testereyle keser, parçalardı. Fiyorddan serin bir rüzgâr esiyordu, tuzlu deniz havasını ciğerlerine çekerken karnının acıktığını hissetti.

Tam o sırada Leo'yu gördü. Şehirden onun bulunduğu yöne doğru uzun adımlar atarak geliyordu. Boyu hatırladığından da uzundu. Bunda üzerine giydiği asker kaputu modelindeki paltonun da payı vardı tabii. Ellerini ceplerine sokmuştu. Rebekka'yı görünce gülümsedi.

"Kaç tanesini satın aldın bakalım, bir mi, iki mi?" Nefes nefeseydi, gözleriyle de gülümsüyordu.

Rebekka sergi kataloğunu gösterdi. "Keseme ancak bu münasip geldi!"

Leo saatine baktı. "Beş buçuğa geliyor. Benimle akşam yemeğine geliyorsun, ısrar ediyorum! Bir koşuda gidip anahtarları Tron'a vereyim ki serginin kapılarını kilitleyebilsin. Değerler, malum ya! Büyük değerleri korumak söz konusu burada." Gülüyordu. "Tamam mı, anlaştık mı? Bir çocukluk yapıp, sıvışmazsın di mi?"

"Nereye? Harpen'e mi gideriz?"

Leo omuzlarını silkti. "Homoseksüel yemekleri, ama fena sayılmaz! Şu aptal kataloğu sahiden para verip mi aldın sen? O halde akşam yemeği benden, hem de en âlâsından."

Caddenin karşı tarafına geçmişti bile. Kapıyı açmış galeriye giden merdivenleri tırmanıyordu.

Ne tuhaf adam. Otomobilde taa Oslo'dan buraya neredeyse tek söz etmeden gelmişti. Kendisinin de hoşuna giden doğal bir sessizlik hali oluşmuştu aralarında. Şimdi ise noktasız virgülsüz konuşuyordu.

Rebekka niçin Harpen'e gitmek istemişti? Belki de satranç tahtasındaki bütün hamleleri önceden görmüş olmak içindir. Niels Petter Holand eşi Nina'ya şöyle şık bir yemek yedirmek istediğinde Fönix'e götürmezdi elbet... Ayrıca canı pembe ördek eti istemiş de olabilir.

Harpen'de mönü yoktu. Garson onları başak sarısı renklerin hâkim olduğu lokantanın bir köşesine, mavi keten örtülü, üzerinde mumlar yanan bir masaya doğru buyur etti. Çok kısa bir süre sonra da taze ekmek, tereyağ ve bir sürahi buzlu suyla geri dönmüştü.

Günün spesiyalitelerini sayıp dökmeye başlamıştı ki Leo sözünü kesti:

"Bana biftek yap! Kanlı olsun."

Rebekka fenerbalığı ısmarladı.

"Seni telefonla aramama bozulmadın, değil mi?

"Ehhh biraz... Sana telefon numaramı vermemiştim."

Leo ekmeğe kalın bir tabaka tereyağ sürdü. "Eski bir kötü alışkanlık. Ben her şeyi görür, gördüklerimi de aklımda tutarım. Müsterih ol, aptalca bir macera peşinde değilim! İzdivaca gireceğim münasip bir eş de aramıyorum." Ekmek sepetini ona doğru itti. "Çok lezzetli!"

"Ne arıyorsun o halde?"

"İşte bu gördüklerini. Yemek. Şarap. Konuşabileceğim biri."

Rebekka gülümsedi. "Aramızdaki her şey iki buçuk saat süren suskunluktan itibaret!"

"İşte onun için" dedi, ağzındaki ekmeği çiğnerken.

"Hangi konulardan konuşmak istersin? Sergi mi?"

Leo'nun gözleri soluk maviydi. "Beğendin mi sergiyi?"

"O resimleri birileri beğensin diye yaptığını hiç sanmıyorum!"

"Haklısın!"

"Gazetede bir okur mektubu..."

"Evet, biliyorum. Ben yazdım onu."

Rebekka güldü. Sıcak ekmekten bir parça kopardı. "Niçin?"

"Öyle düşünüyorum da ondan. Bence Leo kış aylarını da Oslo'da geçirmelidir. Ama yapamıyor. Karanlık mevsimi geldiğinde içinden bir şeyler sürüklüyor onu buralara. Onu çeken sükûnet değil. Kışın burası sakin değildir Rebekka, dini ilahiler ve dedikodu kaynar... Ve gaddarlık... Burası tehlikeli bir yer! Oslo'da kaçarsın. Buradaysa kaçacak delik yok. Sana uygun bir bar arayamazsın, sen bara uymak zorundasın. Sarhoş olmak istiyorsan, yerel kurtlarla birlikte uluyacaksın!"

"Biliyorum. Ben Piraten'deydim dün gece."

Delikanlının suratını, kül tablasını anlattı ona.

Leo sırıttı. "Oğlan mobiletiyle kulüp binalarının önünden geçmiş olmalı. Bimbo iyidir. Resmini yapacağım. Zamanı gelince resmini yapacağım onun."

Rebekka gördüğü resimleri düşünüyordu. "Ne zaman yoldan çıktı o?"

"Bimbo yoldan çıkmaz. Ancak günün birinde, birisinin ya da birilerinin kafası bozulur da basar tüfeği, o kadar." Leo gülüyordu. "Beni ciddiye alma sen. Ben biraz rol kesmeyi seven basit bir adamım. Et resmi yaparım. Çiğ et, çürümüş et... Bu mesele üzerine de çok kafa yormam. Ölü köpeği gösteren tablolar serisi çekti mi dikkatini? Çocukluğumun üç yılını bu kentte geçirdim ben. Tersanenin arkasında boş bir alan vardı o zamanlar. Her gün okula gitmek için o alandan geçerdim. Cato isimli vahşi bir köpek vardı. Kimin köpeğiydi bilmiyorum ama, başıboş koştururdu ortalıkta. Küçük çocuklar için büyük tehlikeydi doğrusu. Meydan Cato'nundu. Korkudan donuma işerdim. O gün bugündür hâlâ ödüm patlar iri köpeklerden..."

Durakladı, gözlerini Rebekka'dan kaçırdı.

"Sonra köpek öldü değil mi?"

"Onu beslemeye başladım. Ekmek, kemik, patates... Ne verirsem yiyordu. Sonunda öylesine iyi dost olmuştuk ki, hiç zorluk çekmeden kesebildim gırtlağını. Gıkı bile çıkmadan geberdi; babamın duvara süs olsun diye astığı eski ama keskin bir süngüyü aşırmıştım."

"Acar çocuk" dedi Rebekka.

Leo omuzlarını silkti. "On iki yaşındaydım. Bir seçim yapmam gerekiyordu. O alandan geçen benden başka kimse yoktu. Köpek leşi bütün yaz orada kaldı. Kızgın güneşte şişti ilkin, sonra içindeki gazlar boşaldı ve şişkinlik indi. Rengi değişti. Tabii feci kokuyordu!"

"Beni yemeğe davet etmiş olman ne büyük bir incelik!" dedi Rebekka. İnşallah çok geç olmadan gelir yemek!"

Şarap servisi yapılmıştı. Rebekka şarabını iştahla içti.

"Kötü koku elimizde kalan son şey" dedi Leo. "Maharetli bir bilim adamı günün birinde insan bokunun lavanta kokmasını sağlayacak pembe hapı icat ettiğinde işimiz bitmiş olacak! Yitip gideriz o zaman!"

"Bu konuda endişe etmene gerek yok bence" dedi Rebekka. "Resimle uğraşmadığın zamanlarda ne yaparsın?"

"O zaman denizdeyim."

"Şimdi de mi, yani kışın?"

"Bu zamanlar fiyord güzel olur. Bir defasında gel benimle! Bütün mesele iyi giyinmekte. Kat kat. İçine yün, dışına yün. Eskiler iyi bilirler bu işi."

Yemekler gelmişti. Leo iştahla yemeye koyuldu, Rebekka daha yarılamadan o bitirmişti yemeğini.

"Beğendin mi?" Leo tütün sarıyordu.

"Hıııı! Doğrusu ödeyeceğin hesaba değer..."

"Sen hesabı boşver, değse de değmese de! Sergi salonundaki tablolardan sekizi satıldı. Bir iki haftalığına çok zenginim."

"Çok insan tanıyor musun bu kentte?"

"Tanıdıklarım var, ama öyle sıkı fıkı olmam."

Sekiz

Rüyasında bir köpeği parçaladığını gördü. Hayvanın karnını yarıp bağırsaklarını çıkarıyor, sonra da gövdeyi irili ufaklı parçalara ayırıyordu. Leo tutuyor, kendisi parçalıyordu... Leo'nun mavi gözleri üzerindeydi... Çocuk Leo'nun gözleri.

"Bu düzlükten yalnızca sen ve ben geçeceğiz" demişti. "Yalnızca biz yapmak zorundayız bunu."

Rebekka kan ter içinde uyandı. Müthiş rahatsız hissetti kendini. Kalkıp bir bardak su içti. Sonra salonda turlayıp, sigara içmeye başladı. Saat üçü çeyrek geçiyordu. Uykusu kaçmıştı, canı yatağa dönmek istemedi. Giyinip dışarı çıktı, otomobiline bindi. Biraz zorlansa da soğuk motoru çalıştırmayı başardı ve ıssız gecede yola koyuldu. Yağmur yağıyor-

du. En ufak bir hareket bile yoktu etrafta. İşte nihai görüntü böyle olacak diye düşündü; hayatımızı daha kolaylaştırmak adına gösterdiğimiz çabalar sonucunda kendi soyumuzu yeryüzünden sildiğimizde, yabancı gezegenlerden, galaksilerden gelenler bu boş sokaklarda dolaşacaklar ve bizden kalan izleri tahlil etmeye çalışacaklar. Yazının şifresini çözecekler, reklamları, ilan tahtalarını, kadın ve erkek büstlerinin altında yer alan taşa kazınmış yazıları şaşarak okuyacaklar; kütüphaneleri ve gazetelerin haber merkezlerini incelemeye alacaklar; insanoğlunun günlük hayatını, brüksel lahanası ve de balık fiyatlarını merak edecekler; dini toplantıların, kente yeni bir James Bond filmi geldi haberinin anlamını kavramaya uğraşacaklar. Araştıracak olanlar bir OMO kutusunun arkasındaki satırlarda mı, yoksa Dostoyevski'nin *Bütün Eserleri*'nde mi bulacaklar günlük hayatımızın özünü?

Kuruntular. Gece yarısı düşünceleri.

Arabayı sahil yolundan sürerken, her biri bir sokak lambasınca oluşturulmuş ışık adacıklarının üzerinden geçiyordu peş peşe. Fiyord ve karanlıklar içindeki kıstak sol tarafındaydı. Leo'nun orada, karanlıkta bir yerlerde oturmuş, boşluğa bakmakta olduğunu düşündü. Bu mevsimde avarelikten zevk aldığını söylemişti Leo. Sabaha karşı beşte yatıyor ve ancak üç dört saat uyuyordu. Daha fazlasına gereksinimi yoktu.

Stjerne sokağındaki evler karanlıktaydı. Merdiven başlarında ve garaj kapılarında tek tük soluk ışıklar yanıyordu yalnızca. Rebekka'nın burada kalmaya niyeti yoktu, otomobilini tepedeki kapalı spor salonuna kadar sürdü. Patikadan yürüyerek manzara noktasına vardı. Bankın oradan batıya saptı, balçık ve kayalıkları aşarak ilerledi. Yerleşim alanına tam tepeden bakar bir konuma gelince durdu. Kırmızı ev ve garaj şimdi ayaklarının altındaydı.

Onları görebiliyor. Niels Petter ile Nina ikinci kattaki çift kişilik karyolalarındalar. Yeni yıkanmış, kokulu yatak çarşafları şeftali pembesi. Kadının giysileri düzgünce katlanıp sandalyenin üzerine konmuş. Erkek sırtüstü yatmış, hafifçe horluyor; kadın yan yatıp ayaklarını karnına toplamış, başı kocasının omzunda. Hava çok soğuk sayılmaz. Yatak odasının penceresini hafifçe aralamışlar. Uyku ve fiyorddan gelen temiz hava... Onlar rüyalarında bir köpeği parçalamıyor... Oğlan çocuğu yan odadaki karyolasında yatıyor. Yatakta yumuşacık bebek oyuncakları, karyolanın ayak ucunda rengârenk bir zürafa, yerde içinde oyuncaklar bulunan kutu.

Anne ve babanın yatak odasına dönelim yine. Niels Petter Holand uyanmak üzere, zil çalıyor, ilk anda ne olduğunu anlamıyor, evet evet, o Allahın cezası telefon, başucundaki çalar saat üç buçuğu gösteriyor... Ya bir sarhoş geri zekâlı arıyor ya da acil bir hasta, ölüm haberi olmalı bu... Seksenlik anne ve babasının sağlıkları pek yerinde sayılmaz... Rebekka tepede durmuş, cep telefonu kulağında, evin ikinci katının ışıklarının yandığını görüyor, erkeğin küfürlerini duyar gibi... Niels Petter yetişip telefonu açmadan kapatıyor.

Yatak odasının ışıkları sönüyor; ancak birinci katta arka taraftaki mutfaktan ışık yansıyor şimdi de. Mutfakta biri var, gölgesini görüyor. Yoksa çocuk mu uyandı? Telefonu rüzgârlığının cebine yerleştirip, bir sigara yakıyor. Enfes bir tadı var sigaranın.

Erkek salonun penceresinde. İriyarı; çıplak ya da pijamalı, belki de giyinik... Uzaktan tam olarak seçemiyor... Bunun bir önemi de yok zaten.

Eve dönünce bir dilim ekmek yiyip, bir bardak süt içti. Müthiş yorgundu. Kendini yatağa attı. Bu kez ölü köpekler yoktu rüyasında. Ağır, karanlık bir uyku... kendinden geçme hali... Ölümün üvey kız kardeşi...

Saat on iki otuzda uyandığında dışarıda güneş vardı. Güneş ışıkları yatak odası penceresinden içeri girmişti. Üç beş saat önce otomobiliyle manzara noktasına gidip gelmiş olduğuna inanamıyordu. Sanki ölü köpek gerçekti, sonrası rüya... Oysa kullanılmış süt bardağı mutfakta, lavabonun içinde duruyordu.

Dokuz

Gaute Rimfoss koskoca bir kil çömleğe benziyordu. Kafası doğrudan vücuduna monte edilmişti adeta. Tanrı sanki boynunu iptal etmiş, arta kalan malzemeyle de adama ekstra büyüklükte bir çift el imal etmişti. O koca elleriyle tornada incecik seramik fincanlar ve tabaklar şekillendirmesi inanılmaz bir şeydi. Gaute Rimfoss, sucuğa benzer parmaklarıyla tornanın başına geçmiş, kilden, torna çekme tekniklerinden, sır çeşitlerinden ve fırın sıcaklıklarından bahsediyordu. Kursun sekizi kadın, üçü erkek on bir öğrencisi, boş zamanlarında dünyanın en eski zanaatlerinden birini, seramikçiliği öğrenmeye çalışacaktı. Nybyen Ortaokulu seramik atölyesinin duvarlarındaki raflarda gençlerin başarısız seramik dene-

melerinin ürünleri diziliydi. Rebekka'nın hem gülesi geliyor hem de canı sıkılıyordu. Gözlerini diktiği elektrikli tornadan başı dönmüştü.

Daha sonra "malzemeyi tanıyacaklardı". Bu da kili yoğurmak ve elleriyle serbest şekilllendirmek anlamına geliyordu. Her bir masaya iki öğrenci düşüyordu. Rebekka masayı Nina ile paylaşmamaya özen gösterdi ve kendine masa arkadaşı olarak Gunnar'ı seçti. Gunnar ilkokul öğretmeniydi. Bu kursa meslek içi ilerleme eğitimi çerçevesinde katılıyordu ve konuşkan bir adam değildi.

Yapışkan kil eliyle yoğurdukça ısınıyordu. Strandveien caddesindeki heyelan geldi gözlerinin önüne; belediye işçilerinin küreklerle kaldırmaya çalıştığı boz renkli çamur yığınları... Bunun bir anlamı vardı, burada yaptıklarınınsa hiçbir anlamı yoktu. Nasıl bir obje şekillendirmek istediğini bilmiyordu, aslında bir şey şekillendirmek de istemiyordu; tek istediği şu çamuru yere atmak, ellerini yıkadıktan sonra buradan çekip gitmekti.

Gunnar'ı taklit etmeye koyuldu; eliyle uzun sucuklar yuvarlayıp, bunlara bir kül tablası şekli verdi.

Rebekka önündeki yeşil renkli kazağa, Nina'nın dar omuzlarına, tepeye topuz yapılmış saçlarına bakıyordu. Nina'nın verilen çamurla ne yaptığını göremese de arzulu ve enerjik bir biçimde çalıştığını anlıyordu. Her gün çocukla eve kapanan Nina'nın tek özgür akşamıydı bu.

Çocuk bakıcısına mı yoksa babasına mı bırakmıştı oğlanı? Ne fark eder! İkisi de yardı işine. Niels çocukla evdeyse, bu akşamı kız kıza eğlenerek geçirebilirlerdi. Değilse, bu da demekti ki tahmin ettiğinden de yakın bir süre içinde Niels'le karşılaşacaktı. Sigara. Dayanışma duygusu. Kahve molası verilecekti ve okul binası içinde sigara içmek yasaktı.

Yaptığı kül tablasını bozdu ve bir maske şekillendirdi. Rebekka yeteneksizdi, yaptığı işler çocuk sanatının spontan ifade biçimine bile sahip olmayan çocuksu acemiliklerdi.

Gaute Rimfoss masaların arasında dolaşırken, bir yandan tekdüze bir biçimde genelde yaratıcı süreçlere, özelde de çamurun sağladığı olanaklara ilişkin bir şeyler anlatıyor, diğer yandan da herkesin "işine" yönelik bir iki heveslendirici yorum yapıyordu.

Demek ki taaa buralara, bu çocuk yuvasına benzer kente kadar gelmem gerekiyormuş, diye düşündü Rebekka.

"Hmmm, bakalım şuna...eveeet.." dedi Rimfoss başını hafif yan eğerek.

Öğretmen Nina Granum'ün masasına gidene kadar geçen zaman içinde yaptığı figürü eliyle ezmişti Rebekka.

"Bakın burada bir yetenekle karşı karşıyayız" diye devam etti Rimfoss, Nina'nın masasına eğilerek. "Ne yazık ki sana yalnızca seramik tabak çanak yapma konusunda yol gösterici olabileceğim!"

Öğretmen Nina'nın yaptığı işi dikkatle kaldırdı. Pürüzsüz, saçsız, gözleri kapalı bir bebek başıydı bu. Nina Granum biraz utanmış, biraz da gururlanmıştı.

"Çok güzel!"

Gerçekten de güzeldi. Oyuncak bebek kafası gibi yapmacık değildi. Uyuyan bir çocuktu bu. Nina'nın minik oğlu geldi Rebekka'nın gözlerinin önüne. Çocuk odasında görmüştü onu; yavrucak karanlıkta ne de güzel uyuyordu, tamamen masum, evet *masum*. Nina'ya ve çocuğuna yardım etmesi gerektiğini düşünüyor, onları içinde bulundukları bu aşağılık durumdan kurtarmalı.

"Hüfff keşke öyle yapmasaydı, mahcup etti beni!" dedi Nina. "Çok gereksizdi. Sanatçıyım iddiasında değilim ki ben!"

"Aman boşver!" dedi bir başkası. "Ortaokul öğrencisi miyiz ki biz? Eminim öğretmen yaptığın büstü beğendi diye kimse seni kıskanmamıştır! Çok güzeldi yaptığın! Sen yeteneklisin. Buna da sevinmen gerek! Asıl ben kendimi aptal, beceriksiz hissettim orada."

"Ben de, dedi Rebekka"

Sigara içen beş kursiyer kapının dışında merdivende toplanmış, soğuktan titreşerek kahvelerini yudumluyordu.

Kendilerini tanıtmışlardı: Kari, Nina, Ulf, Andrea ve Rebekka.

Havadan sudan konuşmaya başladılar. Ne iş yaptığını soruyorlardı. Bir sigorta şirketindeki işinden ücretsiz izne ayrılmıştı. Boşanma sürecinin ardından kendini toparlamaya çalışıyordu.

Diğerleri de işleriyle meşguldüler işte... Posta... Reklam... Andrea ile Nina küçük çocuklarıyla evdeydiler.

Öneri bir başkasından gelmişti. Kurstan sonra ne yapıyoruz? Gidip bir yere oturalım da içtiğimiz sigaradan keyif alalım bari!

İki kişi gelemeyeceğini söyledi. Nina gelebilecekti.

Perşembe akşamı olduğundan Fönix'in barı yarı yarıya doluydu. Çiseleyen yağmurun altında şehir merkezine kadar yürümüşlerdi. Nina Rebekka'nın cep telefonundan evi aramıştı. Gerçi kocası anlayışlı bir adamdı, küçüğe seve seve bakardı; ancak Nina gecikecek olursa merak edebilirdi, onun için haber vermeliydi.

"Kahveye boşverin! İçkiler benden! Bira mı, şarap mı?" dedi Ulf.

Kırmızı şarap ısmarlayıp, köşede boş buldukları masaya doğru ilerlediler. Ulf içkileri almaya gitti.

"Buraya gelmek iyi bir fikir" dedi Nina. "Çok uzun zamandır gelmemiştim ben. Sen devamlı müşterisi misin buranın?"

"Yok canım, ben hiçbir yerin müdavimi sayılmam. Hep evdeyim."

"Eşim öğle yemeklerini burada yer. Simen doğmazdan önce bazı akşamlar gelirdik buraya. Hafta sonunda hareketli olur burası! Bir de Piraten var..."

"Biliyorum, biliyorum... Bir kere gittim... Bir daha uzunca bir süre gitmem herhalde!"

Nina güldü ve bir sigara yaktı. "Ben yirmi sekiz yaşındayım. Ama Piraten'e gittiğimde kendimi doksanlık nine gibi hissediyorum. Oslo'lu musun?

"Aslında bu kentte doğdum. Ama Oslo'da büyüdüm. Bütün tatillerde buraya gelirdik. Kendimi bu kente çok bağlı hissediyorum."

"Bilemiyorum, bana bazen pek dar geliyor!"

"Yani bir insanın adının Rimfossen olması nasıl mümkün olabilir!" dedi Ulf masaya üç kadeh şarap bırakırken.

"Bahse girelim mi? Bence ortaokuldan emekli bir öğretmen olmalı! İki yüz kronuna bahse girerim!"

"Ya sen?"

"Pettersen. Benim de pek iftihar edilecek bir soyadım yok ama... *Rimfossen*... Pes yani! Hadi şerefe kızlar! Ne iyi ettik de geldik. Hay iblis, parmaklarım yorulmuş! Oysa çamurla oynarken pek eğlenmiştim! Bu sene Noel hediyelerine para harcamak yok. Ağacın altını sert paketlerle dolduracağım. Bizim büroda Sol Sosyalist Parti'ye kaydoldum diye benimle dalga geçiyorlar; ne yani, yeni bir şeylere başlamaya ihtiyacım vardı! Çamurdan yumrular yapmak öylesine tuhaf ki, iyi gelecek! Rimfossen'ın hakkı var. Temel elementler bunlar... Toprak ve ateş. Geçen kış oltaya sinek–yem bağlama kursuna gitmiştim, kurs fena değildi de, insan balık tutmayı sevmeyince azıcık manasız kaçıyor yani!"

İçiyorlar. Ulf Pettersen içtikçe saçmalıyor, bir araba laf ediyor, hep kendinden bahsediyor. Rebekka bu durumdan memnun; karşısındaki kadının gönderdiği sinyalleri alıyor ve Nina'nın da onunkileri aldığından emin, iki kadın birbirini okuyor adeta; bu iyi bildikleri bir şey, bütün kadınlar bunu iyi bilirler... Ulf Pettersen'in o müthiş egosu onları birbirine yaklaştırıyor, anlamını yalnızca Rebekka'nın kavrayabildiği bir ortaklığa itiyor.

Ulf işemeye gidiyor.

"Aman Tanrım!" diyor Nina, kahkahalar atarak.

"Bir dahaki sefere ekelim şu herifi! Herhalde zor olmaz. Sildehuset'deki resim sergisini gördün mü?"

"Hayır ama gitmeyi düşünüyorum. Niels Petter böyle şeylerle ilgilenmez, ama ben severim sergi gezmeyi."

İçi burkuluyor. Yine Niels Petter. Eşim değil, sevgilim değil, Niels Petter.

"Serginin açılış günü oradaydım. Çok kalabalıktı. Bir gün beraber gidebiliriz."

"Sahi mi? Çok sevinirim. Ne zaman? Şeyy... Simen'i de getiririm belki. Bir gün öğleye doğru olabilir mi?"

Ebediyete kadar vaktim var benim, dostum.

"Bir gün öğleye doğru, uygun."

Ulf Pettersen Kenya'da safariye katılmış. Ulf Pettersen soğan sevmiyor. Ulf Pettersen yeni hükümete kuşkulu yaklaşmakta. Ulf Pettersen'ın etli bir dili var; Rebekka'nın gözlerinin önüne dolgun, ıslak dudaklara çarpa çarpa hareket eden kocaman yarı dikilmiş bir penis geliyor, adamın sarhoşluğu arttıkça tükürük yağmuru hızlanıyor, evet herifin ağzında bir alet var ve bu alet etrafındakileri zırvalarıyla döllüyor, Rebekka saate bakıyor, midesi bulanıyor, saate bakıyor, bu geceyi uzatmamak çok önemli, bu daha ilk gece; Nina ile birlikte dışarı çıkıyorlar, cuma günü buluşmak üzere sözleşiyorlar; Nina meydanın güney tarafında bekleyen taksilere doğru yürüyor, artık arkadaşlığın eşiğine gelmiş durumdalar, Rebekka bunu kısmen Ulf Pettersen'e borçlu olduğunu düşünüyor; Ulf Pettersen, apandisit ameliyatlı. İki çocuklu... Hafjell kayak merkezinde bir evi var... Transandantal meditasyondan da biraz anlar...

Gece defteri: Kimim ben, karanlıkta durup ışık yanan odaların içini gözetleyen! Erkeğin mutfaktan salona, salondan

yatak odasına, tuvalete, banyoya hareket edişini izleyen... Her türlü havada burada duruyor ya da arabada otururak sıcak izmaritlerle dolduruyorum kül tablasını... Sokaklar boyunca onu takip ediyorum, aramıza mesafe koyuyorum, benim yüzümü tanımıyor, bazen onu gözden kaybediyorum, ama önemli değil, nasılsa buluyorum yine; onun içeriye tıkılı olduğu aylarda yalnızca Asker'deki boş villayla ilgileniyordum, tuhaf ama bunun da bir anlamı vardı tabii... O kapalı, boş villanın önünde saatlerce bekliyordum; evdekilere yalan söylerdim... Toplantıdayım derdim... Kız arkadaşlarla sinemadayız, tiyatrodayız derdim... Bana inanırlardı. Biliyorum, inanırlardı bana. Orada durup dünyayı Stina'nın gözleriyle seyrediyordum, yani Stina'nın gözleri bir süre sonra nasıl görecekse öyle, yani siyah beyaz... Hiçbir şey olmamış gibi davranıyordum, güçlüydüm, dünyanın dağılıp, çözülmesini engellemek benim görevimdi... Şimdi artık Niels Petter'in gözlerinden bakıyorum dünyaya, o nasıl karşı cinsi tadına bakılacak bir et olarak görüyorsa, ben de şimdi onu bir et yığını olarak görüyorum, evet et, seksen kilo et; Niels Petter kentte gezinirken kim bilir aklından neler geçiriyor –bence eskiden olduğu gibi hâlâ av eti gözüyle bakıyor kadınlara– artık baba oldu ama hâlâ gözü kadın etinde, geceyi çamur kursundan bir arkadaşıyla kentte geçirip eve gelen ve şu anda bir şarap şişesi açmakta olan karısına bakarken et görüyor gözü, hafif şarap kokan kadın mantosunu asar ve heyecanla, neşeyle benden bahsederken onun aklı kadın etinde. Ah ne kadar sıkıcı burası, çevrede ne kadar az insan var, neyse ki artık Rebekka var hayatında ve Niels Petter, kocası, her şeyi....

Ulf Pettersen'den yararlanamayacağım. Maalesef, ama böyle... Hatta iç sızlatıcı... Zira o kalın aletinin iki saat boyunca ıslak dudakları üzerinde kayması hadisesine tanık olduğum Ulf Pettersen, Niels Petter için iyi bir oyun arkadaşı

olabilirdi, ama mümkün değil bu, çevreyi çok daraltmış oluruz, çamur kursundan ben ve Nina haricinde kimse karışmamalı işe... Ne tuhaf. Nina taa orada, Stjerne sokağında oturmuş benden söz ediyor.

Saat biri biraz gece bütün ışıkları söndürdü ve pencerenin yanında oturmaya devam etti. Deniz fenerinin ışıklarını görüyor, yarı karanlıkta fiyordun karşı tarafındaki kıstağı seçebiliyordu. Uykusu gelmişti, hafiften sarhoştu; boş çerçeveleri, çıplak tuvalleri ve yarım kalmış tablolarıyla küçük kulübede yaşayan adam canlandı gözlerinin önüne. Adam ağzında resim fırçalarıyla eski bir maroken koltuğa oturmuş, tuvale sürdüğü son boyaları seyrediyordu çıplak ampulün ışığında. Denizden esen rüzgâr. Kıyıda buzla kaplanmış kayalara çarpan dalgalar... Onu içinde bulunduğu dünyasından koparmaya çalışan cep telefonunun sesi...

"Uyuyamıyorum" dedi Rebekka, "İt gibi yorgun olmama rağmen uyuyamıyorum."

"Eh uyanık kal o zaman ve dua et!" Gülüyordu. "İçmemiş olsaydın arabaya atlayıp gelirdin buraya."

"Telefonda duyabiliyor musun içkili olduğumu?"

"En az iki şişe şarap sesi geliyor kulağıma telefonda. Daha da fazlası belki. Kurs umduğundan daha da mı kötüydü?"

"Vıcık vıcıktı, ama verdiğim paraya değecek! Sen çalışıyor musun?"

"Hayır, çalışıyor olsaydım telefonu açık tutmazdım. Oturmuş tavanı seyrediyorum. Dam akıyor ama seyretmesi huzur verici."

"Keşke köpeği anlatmasaydın bana. Rüyama girdi. Rüyamda köpeği sen tutuyormuşsun, ben parçalıyormuşum."

"Eh fena sayılmaz. Serçeparmağına ne oldu Rebekka? Yoksa biri seni tutup, parmağını mı kesti?"

"Elimi kesen bodrum merdivenlerinin üzerini örten kapaktı... Bir ton ağırlığında..."

"Bizler sürekli ölüyoruz, her an bir parçamız kopup düşüyor zaten! Biliyor musun ki evde toz dediğimiz şeyin yüzde yetmişi ölü deri hücrelerinden oluşuyor?"

"Leo, sergiye ben açılış gününde geldim. Pazartesi değil, cuma günü oradaydım!"

Sesizlik.

"Orada mısın Leo?"

"Elbette cuma günü oradaydın. Yoksa bir cinayet mi işledin? Dertlenme. İhtiyacın olursa ihtiyar Leo senin orda olmadığına dair şahitlik eder!"

"Hiçbir şeye ihtiyacım yok benim. Geçmişe yönelik bazı ayarlamalar yapıyorum yalnızca. Ufak tefek ayarlamalar..."

"Sarhoşsun ve delisin sen... Ama benim için fark etmez. Seninle bir gece fiyorda açılmak istiyorum. Önce burada yemek yeriz. Reddetme sakın, ben çok iyi bir ahçıyım."

"Bilemiyorum. Zaten sana neden telefon ettiğimi de bilemiyorum."

"Pazartesiyi cuma yapmak için tabii ki! Ama önemi yok, arkadaşlar bunun için vardır zaten. İstediğin zaman gel ya da gelme. Bana anlattığın otomobil kazasını hatırlıyor musun? Beni peşine düşürdü."

"Hangi kaza?"

"Batı Norveç'te bir yerde, kaza mahalline ilk ulaşan kişi ben olmuştum, diye anlatmıştın ya... Çok canlıydı anlatımın. Yanık lastik ve bok kokuyordu, demiştin. Motor yağı ve kan... Biraz zor olacak ama, bu resmi yapabileceğimi sanıyorum. İçine kapandığın hücreni terk etmeye karar verdiğinde, buraya gelip eleştiri yapmanı rica ediyorum. Fiyorda boşver. Bu benim özel bir merakım. Kendime saklasam da olur."

Rebekka görüşmeyi kesip telefonu kapattı. Birdenbire gözünün önünde canlanmıştı tek kişilik hücre, köşedeki kenef,

porno dergilere bakan yalnız adam, otuz bir çektikten sonra silinilen bez ve çalışmayan televizyon. Ne kadar başını sallarsa sallasın bu görüntü gitmiyordu gözünün önünden; o adama mektup göndermişti, sert sevişmeden zevk aldığını yazmıştı mektupta; içeride, gecelerin geceleri izlediği o mübarek yalnızlıkta, tekrar tekrar okunacağını bildiği ıslak bir mektup...

On

Kulüp binasını yüksek duvarların ve dikenli tellerin gerisinde bulacağını, girişinin de bariyerlerle kapatılmış olacağını sanıyordu. Oysa öyle değildi. Bir motosiklet kulübü cemaatinin mekânının neye benzediği konusundaki düşüncelerinin, bulvar gazetelerinin attığı başlıklar ya da kendi hayal gücü tarafından biçimlendirilmiş olduğuna kanaat getirdi. Gerçek olan bir şey vardı ki o da, "Hot Rats" kulübünün kentin birkaç kilometre dışındaki boş bir fabrika binasında yer aldığıydı; ve de giriş yolunun bir benzin istasyonunun girişi kadar kolay bulunabildiği. Yıpranmış bir Volvo iki katlı tuğla bir binanın önüne park edilmişti. Klan mensuplarının ikinci kattaki pencerelerden sarkıttıkları soluk sarı kırmızılı pankart, sıçan

takımının mekânının burası olduğunu duyuruyordu. Saat beş olmuş, hava kararmaya başlamıştı, tam binanın önünden geçerken içeride bir ışık yandı. Rebekka Bimbo'nun dev yumruklarını düşündü; zilzurna sarhoş olup adam döverek ceza vermekten, eski bir fabrika binasında bir salonun elektrik düğmesini çevirmek gibi gündelik ve basit bir işleme kadar ne çok işte kullanılabiliyordu bu dev yumruklar!

İlk kavşaktan geri döndü, fabrika binasının önünden geçerken hızını azaltmamaya özen gösterdi. Etrafta kimse yoktu. Ne binanın girişinde, ne de ışık yanan pencerelerde birini görmek mümkündü. Yaşını başını almış bir grup erkek bir araya geldiğinde ne konuşurlar ve de kapandıkları bu yalıtılmışlık ve gizlilik çerçevesinde neyle uğraşırlar diye merak etmekten alamadı kendini. Hem melodramatik hem de çocukçaydı yaptıkları, ancak kendisinin de çocukluğunda insanlar arasından çekip gitmeyi düşlediğini hatırladı; bu adamlar düşlerini korumuş ve olabildiğince de hayata geçirmişlerdi. Vergi beyannamesi doldurmak ve benzeri günlük gailelerden tamamen sıyrılmış sayılmazlardı ama yine de diğer insanların burnunu sokamadığı bir ortaklık içinde yaşıyorlardı. Ne konuşurlardı kendi aralarında? Kar ve balçık bu küçük kenti sarıp sarmaladığında, ağır motosikletler garajda yatarken neyin düşünü kurarlardı? Nefret miydi –küçük burjuvalığa ve konformizme, gerici dini cemaatlere ve kenti avcunun içine almış o ikiyüzlülüğe karşı duydukları nefret yoksa boş vermişlik mi –içelimm, satiiiiim anasını, çözdük palamarı– onları birbirine bağlayan?

Rebekka açısından bu o kadar da önemli değil aslında. Nereye kadar yelken açarlarsa açsınlar, ama onun istediği bir iki limanı ziyaret etsinler de önce!

Düşün bir kere, Nina daha isimlerini bile tam olarak öğrenemediği insanlarla birlikte sahilde yürüyor. Çamurdan çok güzel bir bebek büstü şekillendirdi az önce. Şimdi de onlara senin du-

yarlı bir erkek olduğunu anlatıyor, bir şeyler bilmeden beklemek durumunda kalmayı sevmediğini söylüyor. Evde oturup sürekli saatine baktığını ve telefon çalana dek sakinleşemediğini söylüyor. Bu sözler, yalnızca benim değil benden başkalarının da üzerinde belli bir etki yaratıyor. Senin kucağında bebekle huzursuz bir şekilde salonda bir gidip bir geldiğini canlandırıyoruz gözlerimizin önünde. Bak, diyorum Nina'ya, işte cep telefonum. Kullanabilirsin. Telefonu alıp sandviç büfesinin arkasına geçiyor. Seni arıyor. Ulf ve ben patikanın alt tarafında bekliyoruz. Hat düşünce yüzünün güldüğünü görüyoruz. İçimizden birinin şöyle düşündüğünü hissediyorum, bekle bak nasıl bir domuzdur o... Öyle eski kafalıdır ki o, eşinin, iyi birer arkadaş olduğu yakında anlaşılacak olan kimselerle şehirde bir geçecik olsun iyi vakit geçirmesini içine sindiremez. Ama hayır. Aklından bunları geçiren yanılıyor. Sen modern bir erkeksin. Bunun aksini iddia etmek hata olur. Ama benim şu an merak ettiğim bir şey var, strese girdiğin zamanlarda, mesela Nina'dan telefon beklerken, acı bir şey olduğunda, bir güçlükle karşılaştığında, hâlâ elini cebine sokup, cebindeki metal anahtarlığı ovuşturuyor musun?

Giderek her şeyi Stina'nın gözleriyle görmeye başladı. O küçük kentte dolaşan, Stina'ydı. Yeni yağmış kar Konrad'ın yatmadan önce kürediği garaj yolunu tekrar örtmüş. Stina bayılmak üzere, düşe kalka ilerliyor o yolda. Niçin kendi evine, Harald'a ve çocuklara gitmemişti bilmiyor, karanlıkta haykırarak yürüyor, taa ki kız kardeşinin evinin ışıkları yanana dek. *Müthiş acıyor!* Kapıdan içeri almaları için kendini bırakıyor. Antrenin duvarlarında, komodinin üzerinde aile fotoğrafları var; Rebekka ve çocuklar, anne ve babası, Konrad ile Harald'ın Lofoten adasında bir teknede çekilmiş fotoğrafı; bu fotoğraflar, geçmiş ve o güvenli günler şu an hiçbir şey ifade etmiyor ona. Rebekka'nın hızlı hızlı konuştuğunu duyuyor, akan kanları görünce attığı çığlığı, üzerine bir şeyler giymek üzere yatak oda-

sına koşan Konrad'ın savurduğu ağız dolusu küfürleri, çabuk acil servise, evet koş hazırlan sen, ama bir dakika, bekle biraz, ikimizi birkaç dakikalığına yalnız bırak, diyor Rebekka.

Mutfaktalar şimdi; ne oldu, kim yaptı sana bunu?

Otomobili nereye park ettiğini hatırlamıyor. Şehre arabayla indiğini bile hatırlamıyor. Saat sekize geliyor, bilincinden üç saat silinmiş, üç saat Stina ve upuzun bir gece, o eski görüntüler bölünüp parçalanıyor şimdi; Rebekka meydanın güney ucunda durmuş, iliklerine kadar titriyor.

Bir an için otomobilin Niels Petters'in ofisinin önündeki sokakta park edilmiş olduğunu düşünüyor, mantıklı bir düşünce bu, oraya doğru yürüyor.

Orada da yok otomobil. Bundan çok tedirgin oluyor. Daha önce de böyle zamanın ve mekânın dışına düştüğü olmuştu. Ama bu üç saat... Üç saat çok uzun bir süre, hatta tehlikeli!

Yağmur yağmaya başlıyor. Rıhtımdaki iskeleler boyunca gidip geliyor ve kaybettiği üç saati arıyor, yok... Sonunda sırılsıklam, bir taksi çevirip eve dönüyor.

Yorganın altına sığınmış, yaklaşan şiddetli soğuk algınlığının soluğunu üzerinde hissederken Leo'yu düşünüyor. Bir gece öncesinde Leo'yla bir çeşit ittifak kurmuşlardı. Leo farkında değildi, bu yüzden de kendisi son derece bilincinde olmalıydı bunun.

Ertesi gün kendini bilmeden yattı. Anneannesinin mutfakta çıkardığı tencere tava, çatal kaşık tıkırtılarını, Stina'nın merdivenlerdeki ayak seslerini duya duya yattı. Dedesinin odadaki varlığını hissetti, hasta olduğu zamanlarda hep yaptığı gibi yatağın kenarına oturup, saatlerce uzak limanlara dair hikâyeler anlattı dedesi. Zaman zaman uykuya daldı ve rüyalar gördü... Her şeyi o zamanlar gördüğü gibi –yalnız bu kez parçalara ayırılmış olarak– gördü rüyasında... Leo'yu gördü, kâh miço, kâh

ateşçi olarak... Nina'yı gördü, Rio'daki, Cape Town ya da Rotterdam'daki uygunsuz kadınlardan biri olarak... Mavi lagünler ve beyaz kumsallar gördü, dalgalarla mücadele eden yelkenliler gördü, paslanmış şilepler... Ve dedesinin sona doğru yaklaşan yüzünü gördü, son ve büyük deniz yolculuğuna hazırlanan...

Gece saat dokuza doğru uyandı; başından kilolarca ağırlık kalkmıştı sanki. Otomobilini Storgaten'deki fırının önüne park etmiş olduğunu hatırladı.

On Bir

Rebekka arabasını yazlık kamp yerinin en gerisine, büfenin yanındaki çam ağaçlarının altına park etti. Büfe kış aylarında kapalıydı; yeşil kepenkli pencereler, içi yağmur sularıyla dolu plastik bir çöp kovası... Sessizlik, çamlardan esen rüzgârın uğultusu ve kumsala vuran dalgalar... Ağaçlardan birinden sarkan ve karanlıkta rüzgârın etkisiyle sallanan ip ona kuklayı ve orada daha önceleri asılı bulunan salıncağı hatırlatıyordu. Büfenin arka tarafındaki patika ormandan geçiyordu, ancak etraf zifiri karanlıktı, o yüzden deniz kenarına indi ve buruna doğru uzanan beyaz kumsalı takip etti. Kıyıların kamulaştırılmasına dair yasanın çıkmasından önce inşa edilmiş küçük yazlık evlerin siluetleri ağaçların arasından seçiliyordu, karan-

lık çalıların ve çitlerin gerisinde alçak çatılar, baş aşağı çevrilmiş kayıklar... Uzun ve karanlık kış gecelerinde kendisine seçtiği yalnızlık içinde yaşayan Leo'yu tahayyül etti ve onu anladığını sandı; denizle, deniz kuşlarıyla, taşları kayaları aşındıran buz tabakasıyla komşuluk eden asla yalnız değildir. Birkaç dakika içinde gözleri karanlığa alıştı. Kutupyıldızı, Büyükayı, Küçükayı ve isimlerini bile bilmediği yıldızlarla doluydu başının üzerindeki gökyüzü.

Onu kumsalın karanlık dağla birleştiği noktada, yarı yarıya kumlara gömülmüş bir ağaç kütüğüne otururken buldu. Dizlerini çenesine dek çekmişti. Henüz onu karanlıktan ayıramamıştı ki, sigarasının ateşini gördü.

"İnşallah karnın açtır" dedi Leo. "Öğle üzeri dört kiloluk bir balık çektim denizden."

Yemek. Sabah kahvaltısından bu yana ağzına bir şey koymamış olduğunu fark etti birden. Saat gece yarısına geliyordu ve daha acıkmamıştı.

"Bu saatte mi yemek yersin?"

Sigarasını denize fırlattı. "Buradayken günün her saatinde yemek yerim ben. Karnım hep aç olur. Balık ve deniz hayvanları yiyorum sürekli, yani aslında denizi yiyip bitiriyorum."

"İyi. Ben kendi adıma, dört kiloluk balığı tek başıma yiyip bitirebileceğini söyleyebilirim. Birkaç gündür hiç çıkamadım yataktan. Kendimde değildim."

Ayağa kalktı. "Burayı bulmakta zorluk çekmedin değil mi?"

"İnsan çocukluğunda oyun oynadığı yerleri hiç unutmaz ki!. Beni karşılamaya gelmesen de olurdu."

"Fark etmez, bu saatte hep yürüyüşe çıkarım."

Yürümeye başladılar. Kaygan tepeye tırmanırken Leo elini tuttu, Rebekka onun kendisini karşılamaya gelmiş olmasına sevindi. Bir süre yürüdükten sonra deve hörgücünü andıran çıplak kayaların arasından geçen patikaya ulaşmışlardı ki Leo elini bıraktı.

Kulübe burunun en ucundaydı. Pencerelerden birinden çürümüş çimenlerin üzerine düşen kare şeklindeki aydınlığı gördü önce. Rebekka çocukken buraya gelmiş, bu civarda her yeri dolaşmıştı, ancak ne bir ses ne de bir yüz çağrıştırıyordu burası.

"Dur biraz, dinle!" dedi.

Rüzgâr. Yalnızca rüzgâr.

"Tanrı'nın içinde söylemek istediği bir şeyler var. Nedir bilemiyorum ama bir şeyler var işte." Leo gülüyordu. "Ben senenin yarısında ateistim, ancak diğer yarısında yani burada olduğum zamanlarda da tam bir dini bütün oluyorum. Haziranın ortasında, gecelerin en kısa olduğu dönemde Tanrı'ya inanılmayabilir, ama şimdi, burada, inanmak bir zorunluluk oluyor. Karanlık... Uzun geceler... Deniz... Bir Hıristiyan olarak daha iyi çalışabiliyorum. Oslo'daki yaz günlerim bir sokak serserisi gibi avarelikle geçiriyor, aylarca sokaklarda hiçbir şey yapmadan dolanıyorum. Resim yapma çabalarım da bir işe yaramıyor."

"Yılın yarısında serserilik etmeye maddi gücün yetiyorsa mesele yok demektir."

"Sokak serserisi olmaya herkesin maddi gücü yeter. Cümlemizin kendine layık görebileceği bir lüks bu! Ancak uzayınca sıkıyor tabii. Neyse, gel hadi!"

İçeri girdiğinde kendini pek iyi hissetmiyordu. Oda tam da hayal ettiği gibiydi. Köşede bir şömine, ortada alçak ve büyükçe bir sehpa, boş çerçeveler ve duvar boyunca sıralanmış tablolar. Bir kapı belli ki yatak odasına, diğer kapı ise ışığı yanan mutfağa doğru açılıyordu. Resim sehpası pencerenin önünde, yanmayan bir projektörün altında yer almaktaydı. Buradan gelecek ışığın soğuk ve sert olduğunu biliyordu Rebekka. Bitmek üzere olan bir resim Leo'ya anlattığını kesinlikle hatırlamadığı otomobil kazasını gösteriyordu. Resim kuşbakışı olarak yapılmıştı, ancak Batı Norveç'teki o cam gibi asfaltta kaza yapan,

içinde ölüler olan otomobili hemen tanıdı. Boyalar ve fırçalar etrafa saçılmıştı; terebentin ve izmarit kokusu sinmişti odaya. Bir koltuk pencerenin yanına taşınmıştı. Leo oraya oturup, tavanı seyrediyor olmalıydı. Bir an çocukken buraya konuk olarak gelmiş olabileceğini düşündü; ancak bu mümkün olamazdı, ilk kez giriyordu bu kulübeden içeri.

Leo'nun tencereleri tıngırdattığını, tüp gazı yaktığını duydu.

"Şöminenin yanındaki dolapta şarap var. Sherry gibi bir şey!"

"Bu gece içmeyeyim. Şehre otomobille döneceğim."

"Nasıl istersen. Resmi isabet ettirebilmiş miyim?"

"Evet ama çarpışma böyle terebentin ve yağlıboya kokmaz."

"Hıı, öyle demiştin. Ayrıca ben de gayet iyi biliyorum bunu."

Mutfak kapısına gelen Leo, kazağını sıyırmıştı. Göğsünden karnına doğru inen uzun bir yara izi vardı.

"Vites kolu... İki saat bekledim hurda çelik yığınını kesip beni çıkarsınlar diye."

Rebekka resme baktı yeniden. Bu enkaz onundu.

"Evet, balık haşlandı. Şimdi patateslerin kaynamasını bekliyoruz. Üşüyor musun? Şömineyi yakayım mı?"

"Üşümüyorum ama yak. Alevleri seyretmeyi severim."

"Ateşi herkes sever. Ne de olsa iki ayaklarımızın üzerine kalkıp yürümeye başladığımız günlerden bu yana bizimle birlikte oldu. Bence alevler bir başka dünyaya açılan pencere... Şehir meydanındaki Kragstad Konağı yangınını hatırlıyor musun? Bina yanıp kül olurken ben oradaydım. Babam götürmüştü beni. O geceyi hiç unutamıyorum. Görüntüler karşısında bir çeşit trans haline geçmişim sanıyorum. Yangının şiddeti artıp, alevlerin boyu yükseldikçe sanki o evde olup bitmiş her şeyi görüyor, konuşmaları, kahkahaları ve ağlamaları duyuyordum. Yangından sonra günlerce sarhoş gibi dolaş-

tım. Cildim ateşin o kadar yakınında bulunmaktan kızarmış ve gerilmişti. Beni koruyamadı diye annemden ne kadar azar işitti babam bilemezsin. Ama aklı başında bir adamdı babam, kendini mazur göstermek için bir şeyler söylemedi, uzun uzun açıklamalarda bulunmadı. Galiba gözümdeki ateşi görmüştü. Allah bilir kendisi de aynı şeyi hissetmişti."

Rebekka Leo'nun paketinden bir sigara aldı ve yaktı.

"Bir çeşit geçmişten haber alma, geleceği görme hali mi?"

Hafiften Rebekka'ya döndü. Alevler yüzünde dans ediyordu. Rebekka onun terlediğini gördü. "Hayır... bir çeşit önceden sezme hali, içine doğmuş. Benim daha fazlasına da ihtiyacım yok zaten. Yıllarca antroposofi* akımından insanlarla bir arada bulundum. İnsan ruhunu ameliyat bıçağının altına yatıranlara karşı bir tiksinme oluştu bende. Onlardan işin özünü aldım ve kendime başka dostlar edindim. Yok, bu doğru değil, kendimle yaşamayı öğrendim."

Rebekka pencere doğru yürürken, markası kendine yabancı olan sigarayı çekti ciğerlerine. "Özünü mü?"

Leo pantolonunun dizlerindeki talaşları süpürdü elleriyle. "Kendini olduğundan daha aptal göstermeye çalışma. İsa. Golgota.** Ve şimdi de bir başka mucizeye tanık olacağız, bakalım dört kilo balık ve yirmi patates iki kişiyi doyurmaya yetecek mi?"

"Ben sofrayı kurarım."

"Hayır dostum, kuramazsın. Sen şimdi durduğun yerde durup, bir iki sigara daha içmeye bak. İşte öyle pencere pervazına yaslanıp, sigara iç ve dışarı bak. Çok güzel bir resim bu! Bana sükûnet veriyor!"

---

* *Antroposofi* (kelime anlamı insana dair bilgi, keramet) Rudolf Steiner tarafından temelleri atılmış olan felsefe akımı. (ç.n.)

** Golgota Isa'nın çarmıha gerilmek üzere haçıyla birlikte getirildiği yer. Sözcük *İncil*'e göre kafa kemiği anlamına gelir. (ç.n.)

Gece defteri: Ama ben pencere kenarında durmuyordum, sigara da içmiyordum. Kulübenin kapısındaydım, arkamda ışıklar, renkler, dalgaların sesi, kuşlar ve böceklerle dolup taşan bir yaz günü vardı. Orada kulübenin kapısında duruyordum ve orada durmamam gerektiğini biliyordum. Üzerimde kısacık yazlık bir elbise vardı, ayaklarım çıplaktı; onu tanımıyorum, bana istediği her şeyi yapabilir, babam bunu öğrenirse çok kızar, döver beni.

Ama ayakta durmaya devam ettim. Orada durmuş bu iriyarı adamın gözüne hoş gelen görüntüden, ortasında yer aldığım karenin içinde kalçalarımın oluşturduğu kıvrımlardan bahsetmesini dinliyordum. Sigara içmiyordum, o zamanlar hepsi tamam olan parmaklarımı ağzıma götürüyor, emiyordum.

Leo kılçıklarını tamamen temizlemeden pişirdiği balığa elimi sürmeme izin vermedi. O kadar iriyarı bir erkek olmasına karşın incecik, neredeyse kadınsı parmakları vardı. Masaya oturup dumanları tüten servis tabağını önüne almış, balığın incecik gri renkli derisini soyuyor, büyük bir titizlikle kılçıkları tek tek ayıklıyordu; beyaz eti eline aldığı bistüriyle düzgün parlak dilimler haline getirene dek itinayla kesen bir operatör gibiydi; haşlanmış patates ve havuçlardan dumanlar çıkıyordu; bütün bunları kapının önünde ya da pencere kenarında durduğum yerden seyrediyordum, belki de oturmuştum, bilemiyorum, bir sis perdesinin arkasındaydı her şey... Ve o sürekli konuşuyor, kendisinden ve çocukluğumuzu geçirdiğimiz kentten bahsediyordu; aslında o benden çok daha uzun bir süre yaşamıştı bu kentte ama yine de "biz" diye anlatıyordu her şeyi; her şeyi, hatta tablolarını bile... Kent, diyordu ve orada yaşayanlar bir yapbozun pek de tanınmayan parçacıkları... Bunu gayet iyi anlıyordum ben, hatta belki ondan da iyi anlıyordum; mutfak duvarına bir kent haritası asmıştı ve bu harita benim birkaç gün önce sa-

tın aldığım haritanın tıpkısıydı; boş zamanlarında haritanın karşısına geçiyor ve rastgele oklar atıyordu, sonra da isabet alan noktaları ziyaret ediyordu; çekmeceleri şehir parkının, Elektrik İdaresi'nin, rıhtımdaki iskelelerin ve Lien Tüketim Kooperatifi Satış Mağazası'nın krokileriyle doluydu ("Nybyen'i sevmiyorum Rebekka, normalden daha fazla hasta olmayan bir gövdeye takılmış bir protez orası."). Bu sözlere karşı bir şey söylemedim, söylemek istemedim; çocuk odasında uyuyan küçük oğlan ve yan odadaki anne ve babası canlandı gözlerimin önünde, saat gecenin biri olmuştu. İncinmeye ne kadar da müsaitler, diye düşündüm. Yatmış, uyuyorlar ve her ne kadar beraber uyusalar da, her biri bilinçaltının evreninde ayrı ayrılar. Yarın uyandıklarında bir aile olduklarını zannedecekler; oysa bu, yalnızlığa katlanmak için başvurulan yöntem sadece. Leo konuşuyor, aklımda yalnızca bazı fragmanları kalan bir sürü şeyden bahsediyordu; biz balığın ayıklanmış beyaz etlerini yer ve patateslerin üzerine eritilmiş tereyağını dökerken, ben Niels Petter Holand'ın yanına uzanmış yatıyordum; bir elim karaciğerinin üzerindeydi, diğer elimde bistüri vardı; Leo niçin güldüğümü sorduğunda nedenini bilmediğimi söyledim, çocukluğumdan beri böyledir, aklıma eser, gülüveririm dedim, yalan söylemiştim tabii, yok böyle bir şey; ben çok ciddi bir çocuktum, yaşlı bir ruh taşıyan küçük bir gövde; Leo'nun bana inandığını sanmıyorum, ancak yalan söylemiş olmam onu rahatsız etmiyordu, "mış gibi" yapmaya devam ettik. Oklar mutfak duvarındaki kent haritasının üzerine saplı duruyordu hâlâ... Leo yarım litrelik bir bardakla kırmızı şarap içti, bense buzlu su. Bardağı her ağzıma götürüşümde Leo'nun gözleri yarısı kopmuş serçeparmağıma kilitleniyordu.

Balık çok lezzetliydi. Tabağımı üç kez doldurduktan sonra üzerime bir ağırlık çöktü, daha da uzaklara gittim. Mevsim yine yazdı ve ben kapının eşiğinde durmuş içeri bakıyordum;

bu odayı hatırlayışımın arka planını anlatmak zorundayım; bu odayı böyle ayrıntılarıyla hatırlıyor olmak ama bunun mantıklı bir açıklamasını yapamamak beni çok huzursuz edecek. Patikadan geçiyordum. Susamıştım. Bir bardak su istedim. Evet, olay buydu.

Daha sonra dışarı çıktık. Hava soğuk ve durgundu. Yıldızlarla dolu bir gökyüzü başımızın üzerindeydi. Kayalıkların en uç noktasına yürüdük ve orada durup sigaralarımızı içtik. Uzaktan fiyordun iç kısmındaki kentin ışıklarını görüyorduk; bir başka dünya, yabancı bir gezegen gibiydi şimdi kent. Leo'nun onunla kalmamı isteyeceğini sanıyordum ama istemedi, öyle biri değil o; bense biraz istekliydim, sonra kendi yatağımı düşündüm; kulübeye gidip kahve içtik ve eve gitmek üzere yola çıktım.

Yarı yoldaki Noroil istasyonunda durdum. Çocukluğumda BP benzincisiydi buranın adı. Saat iki buçuğa geliyordu, sokaklarda kimseler yoktu. Benzin istasyonunun ve tuvaletlerin yanındaki telefon kulübesinin ışıkları yanıyordu. Niels Petter ve Nina'nın numarasını çevirdim ve uzun uzun, taaa ki Nina endişe içinde ahizeyi eline alana dek çaldırdım telefonu. Yeni döşenmiş parke zemine çıplak ayaklarıyla basan Nina'yı düşündüm, birileriyle konuşmayı, benimle konuşmayı arzulayan Nina'yı... Bense hiç sesimi çıkarmadan telefon kulübesinde duruyor ve Nina telefonu kapatana dek camda kendi yüzümü seyrediyordum.

Nina'yı Leo'nun sergisine götüreceğim günü sabırsızlıkla beklemekteydim. Nina'nın Niels Petter'le bölüştüklerinin dışında başka alanlara da ilgi duyduğunu bilmek beni mutlu etmişti.

Eve gelince uyku tutmadı, çok yemiştim ve nedenini tam olarak bilemesem de biraz heyecanlanmıştım. Bir şişe şarap açtım, salonun bir ucundan öbür ucuna yürüyor, bir yandan da şarabımdan iri iri yudumlar alıyordum. Kendi kendime,

daha doğrusu duvarlarla konuşmaya başladım. Niels Petter Holand'ın sesini taklit ediyordum. Böyle küçük bir kentte motosikletli bir çetenin var olması hiç doğru değildi. Bu tipler uyuşturucu madde ticareti yapıyor, içki içiyor, kavga çıkarıp insanları dövüyorlardı. Bu işe bir son vermenin zamanı gelmişti. Bu insanları her istediklerini yapmak üzere serbest bırakmak yanlış anlaşılmış bir tolerans gösterme haliydi, özgürlük ve eşitlik gibi kavramların yanlış yorumlanmasıydı. Benim bu kentte büyüteceğim bir erkek evladım vardı. Vergimi veriyordum ve bunun karşılığını beklemek de hakkımdı.

Bütün şişeyi devirdikten sonra ikincisini açtım. Dışarısı hâlâ zifiri karanlıktı, ufuk çizgisi bir santim bile aydınlanmamıştı. Bana öyle geliyordu ki ben ortalığı bir düzene sokana dek de doğmayacaktı güneş. Ameliyat eldivenlerini elime giydim ve bilgisayarın başına oturdum.

Rebekka bir an önce gidip mektubu postalamak istiyordu, ancak şarabın etkisi henüz geçmemişti. Saat beşe çeyrek vardı. Şöminenin önündeki koltuğa oturdu. Ameliyat eldivenleri hâlâ elindeydi. Uyuyakaldı.

On İki

Nina otomobilini caddenin karşı tarafına park etti ve oğlunu çocuk koltuğundan kaldırdı. Kapıyı kilitleyip, yaya geçidine doğru yürürken saçları esen hafif rüzgârla dans ediyordu. Blucin bir pantolon, yeşil kalın bir örgü kazak, üzerine de kuzu postu bir yelek giymişti. Çocuğun elinden tutmuş yoğun trafikte yeşil ışığın yanması için beklerken bir yandan da Fönix'in pencerelerine bakıyordu.

Rebekka el sallayınca o da el salladı. Sonra çocuğu kaldırıp, kalçasına oturttu ve parmağıyla karşı kaldırımı gösterdi.

Ne kadar da sıradan bir durum diye düşündü Rebekka. İki kız arkadaş bir kafede buluşacaklar. Dünyanın her tarafında,

her bir kentinde, her gün yaşanan bir olay. Kahve. Bir dilim kek, belki bir sandviç... Havadan sudan bir sohbet ya da derin itiraflar... Gayet kolay ve basit.

Yeşil yandı geçiniz.

Nina kucağında geçiriyor oğlunu yaya geçidinden, kaldırıma varınca da yere bırakıyor. Bir an gözden kayboluyorlar ve Fönix'in kapısında beliriyorlar.

"Heyelanın olduğu yerde trafik sıkıştı, özür dilerim geç kaldım" dedi çocuğun kalın tulumunu çıkarırken.

"Saate bakmadım bile" dedi Rebekka. Küçük oğlana şirinlik yaptı biraz, çocuk güldü. "Ne şeker şey!"

"Babasına benziyor."

Açık büfeye doğru yürüdüler.

Rebekka düşünüyordu: Doğru söylüyor. Gözleri... Alnı... Büyüdüğünde onun da elleri güzel olacak.

Nina oturdu. Eliyle gür saçlarını sıvazladı. "Sana selam söyledi. Biriyle arkadaşlık ediyor olmamdan memnunluk duyuyor. Doğrusunu istersen burada kendime çevre edinmem kolay olmuyor. Bu moralimi bozuyor. Seninle sergiyi gezmeye can atıyorum."

"Sergi biraz çarpıcı, önceden seni uyarmış olayım da!"

Nina sandviçini iştahla yiyor, lokmalar ağzındayken konuşuyordu. "Resimlerini daha önce görmüştüm. Çok kendine özgü şeyler ama vurucu bir güç var resimlerde, bu hoşuma gidiyor. Buranın halkı adamın deli olduğunu söylüyor ama; zaten daha başka ne beklenir ki.."

"Ondan hoşlandığımı söyleyebilirim."

"Tanıyor musun yoksa?"

Rebekka evet anlamına başını salladı. "Holmestrand'da benim arabama otostop yapmıştı, alıp getirdim. O zamandan beri de zaman zaman karşılaşıyoruz. Birkaç kez de birlikte yemek yedik."

Nina sağ kaşını havaya kaldırdı "Yaaaa!"

"Yok canıım, hemen heyecanlanma! Ben buradaki özgürlüğümün değerini gayet iyi biliyorum. Ayrıca nasıl söylesem biraz yüzeysel, bazı konularda...."

"İyi bir tip. Yoksa eşcinsel mi sence?"

"Yooo eşcinsel olduğunu zannetmiyorum. Ara sıra da merak ediyorum, hiçbir şey değil mi yoksa diye... Etkileyici biri, ancak sohbet etmek dışında başka bir ilgisi yok bana karşı.

"Belki de bir yığın adamdan biraz daha ileridir bu konuda?" dedi Nina gülümseyerek.

Rebekka bir sigara yaktı. "Eh dediğin gibi birazcık ileriyse, Allah belamı versin, müsaade etmezsem yani! Bir ya da iki kerecik."

Kahkahalarla güldüler.

Çok bitkin görünüyorsun dostum. Gözlerin çok yorgun bakıyor.

"Nina, bugün seni yorgun görüyorum. Ufaklık uyutmuyor mu yoksa? Benimkileri hatırlıyorum da! Hele Öyvind bütün gece hiç susmaz canımızı çıkarırdı."

Nina hayır anlamına başını salladı. "Geceleri melek gibi uyuyor. Ancak bir manyak gecenin her saatinde telefonla rahatsız ediyor bizi. Akşamları telefonu fişten çekmeye başladık. Ama gündüz... Allah kahretsin orda, dağ başında dünyayla ilişkimi kesmiş bir şekilde yaşamaktan nefret ediyorum. Niels Petter'in akşam eve iş getirdiği de oluyor. Elbette onun cep telefonu var, ama.."

"Adi laflar filan mı ?"

"Hayır. Tek bir söz, Allahın cezası tek söz yok telefonda. Hiçbir şey anlamıyorum. Alışıldık tipte taciz olsa belki daha az ürkütücü olurdu. Niels Petter çok öfkeleniyor; ama ben korkmaya başladım bu saçmalıktan. Bir manyağın bizi strese sokmak üzere vakit harcadığını bilmek!"

"Bence polise başvurun" dedi Rebekka. "Ellerinden pek fazla bir şey geleceğini sanmıyorum ama, sizi rahatlatır biraz. Yani bu muameleye tahammül etmediğinizi göstermek sizi rahatlatır demek istiyorum! Ayrıca gerçekten de bir manyak olabilir. Polisin bilmesinde yarar var."

"Öff, bundan bahsetme!"

"Reddedilmiş bir âşık olmasın? Ya da çılgın bir eski eş? Bir dergide okumuştum, böyle şeyleri yapanlar kıskanç erkeklermiş çoğunlukla... Yalnız sistemli bir çılgınlıktan mı bahsediyoruz burada acaba? Yoksa tesadüfen numarayı rehberden bulmuş bir mastürbasyon meraklısından mı?"

"Valla benim ihtimal verdiğim hiç kimse yok! Öyle adamlarla hiç işim olmadı benim. O açıdan şanslıyım. Üstelik... Beni değil de Niels Petter'i rahatsız etmeye çalışıyor olması da mümkün!"

"Hmmmm. Eşin ne iş yapıyor?"

"Müteahhit."

"Sakın memnun edemediği bir müşteri olmasın?"

"Onu düşündüm ama! Onun branşında şikâyeti olan müşteriler genellikle telefonda açık açık ve yüksek sesle konuşarak anlatırlar dertlerini."

Gece defteri: Nina şanslı. Bu kesinlikle böyle. Kıskanç bir psikopatla bir arada olmadı hiç. O, her gece Niels Petter Holand'ın koynuna giriyor (bana selam göndermiş!) ve orada güven içinde hissediyor kendini. Herifin onu henüz dövmemiş olması mümkün mü? Tuhaf bir adam. İki ayaklı bir muamma! Stina bana defalarca anlatmıştı saçlarını nasıl kökünden kavradığını! Bir eliyle saçlarını koparırcasına çekiştirirken öteki eliyle Yale kilidinin iri anahtarını gözünün altına bastırıp kanırttığını; onu emerken dişlerine dikkat etmeyip canını acıttığı takdirde başına neler gelebileceğini bir bir sayıp döktüğünü.....

İyi çocuk! Daha sonra her bir parmağının arasına bir anahtar yerleştirmiş ve elini yumruk yapıp, Stina'yı alt tarafından kilitlemişti.

"Hadi gel" dedi Rebekka. "Gidip etlere bakalım!"

On Üç

Ev, Aralık'ta bir gece

Sevgili Stina!

Burada yaşamaya başlayalı haftalar oldu! Bana sanki dünmüş gibi geliyor, diyemeyeceğim. Ancak günler ve geceler avcumun içinden akıp gidiyor sanki. Buraların kış aylarında ne kadar sessiz olduğunu unutmuşum. Kent, soluğunu tutmuş baharı ve yazı bekliyor gibi...Kocaman evde yapayalnızım, pek bir şeyle meşgul olduğum da yok. Buna rağmen zaman geçiyor işte. Fönix'e gittiğim oluyor ama çoğunlukla evdeyim. Şarap içip, şöminede alevleri seyrediyorum. Biraz da kitap okuyorum. Başlangıçta Bjerke'den bir televizyon kiralamayı planlamıştım,

sonra vazgeçtim. Televizyon bir anlamda Oslo demek. Hatırlıyor musun, nasıl da şaşardık dedemle anneannemin televizyonu yok diye? Haa, unutmadan söyleyeyim, sana selamları var; kabirlerini düzelttim biraz, taze çam dallarından yapılmış bir dekorasyonla süsledim. Noel'de (o zamana kadar burada olacağım) kabirlerine mum da dikmeyi düşünüyorum. Anneannem bunu biraz Katolik âdeti bulur ama dedemin seveceğinden eminim.

Seni son kez ziyaret ettiğim günün akşamı yola çıktım. Hava berbattı. Yağmur ve kar birbirine karışmıştı, yollar cam gibi kaygandı. Sandefjord civarında bir kazayla burun buruna geldim. Feciydi. Bir otomobil karşıdan gelen TIR'la çarpışmış ve parçalanmıştı. Arkadan gelen otomobiller zincirleme birbirine girmiş, bazıları da direksiyonu tarlalara doğru kırmak zorunda kalmıştı. Ne bana ne de otomobilime bir şey oldu, ama tahmin edebileceğin gibi çok sarsılmıştım. Hayat çok tuhaf Stina! Bu feci olay benim ilginç bir insanla tanışmama vesile oldu. Adı Leon. Fotoğraf sanatçısı... Otomobili hasarlıydı, yolunun bu tarafa olduğu anlaşılınca onu arabamla götürmeyi teklif ettim. O geceden bu yana ara sıra buluşuyoruz. Sürekli bir ilişkiye girmeyi düşünmüyorum, ama Leon'la sohbet etmek çok keyifli –sevişmek de. Ayrıca bir sanatçının nasıl çalıştığını hep merak etmişimdir. Kendisi aslında Oslo'lu ama kış aylarını burada, Solheimstrand'da bir yazlık kulübede geçiriyor (Hatırlar mısın dedemin denizden çıktığında ağırlığı on dört kilo çeken mavi bir yün mayosu vardı?). Leon burnun en ucunda yaşıyor. Tekrarlıyorum: Hayat çok tuhaf! Ben çocukken tam da o kulübeye gitmiştim bir kez. Ailecek yüzmeye çıktığımız, buruna yalnız gidemeyecek kadar küçük olduğum yıllardan birinde olmalı. Tepelerin arasındaki kuytuluktan böğürtlen topladığımı ve çok susadığımı hatırlıyorum. Nasıl cesaret ettim bilemiyorum –çünkü aslında çekingen bir çocuktum– ama kulübedeki yaşlı adamdan bir bardak su istedim. İyi bir adamcağızdı, dedeme benziyordu. Bu olayı şimdiye dek de kimseye anlatmadım (Annem babam bunu

nasıl karşılardı tahmin edebilirsin!) Eveet işte şimdi o kulübede Leon'la baş başa oluyoruz. Tutkulu bir balıkçı ve iyi bir aşçı Leon. Ve tabii sanatçı... Büyük boyutlarda ve siyah beyaz çalışıyor. Portreler. Natürmort ve kent peyzajları... Garip, etkileyici, duygulara hitap eden fotoğrafları var. Onunla birlikteyken bana bir bakıma görmeyi öğrettiğini hissediyorum. Gözlerimi açıyor sanki! Yatak odalarından birini karanlık oda yapmış ama şehirde de bir yer kiralamış büyük boyutlu işlerini koymak üzere. Şu sıralar Langesund'de açacağı bir serginin hazırlıklarıyla meşgul.

Şu ihtiyarlık günlerimde, ben de sanatçı olmaya karar vermiş bulunuyorum. Sakın gülme! Her perşembe Nybyen okulunda verilen seramik kurslarına gidiyorum. Sandığın kadar da beceriksiz değilim yani. Başlangıçta takriben beşer kilo çeken kül tablaları yapıyordum! Ancak heykel tarzında yavaş yavaş ilerlemeler kaydettim. Öğretmen yetenekli olduğumu söylüyor. Çok hoş bir çocuk büstü yaptım. Sonuçtan ben de memnun kaldım doğrusu! Leon'dan bu küçük büstün bir fotoğrafını çekmesini isteyeceğim, sen de göresin diye.

Kursta bir kızla tanıştım, zaman zaman birlikte çıkıp bir şeyler içiyoruz. Bente benden çok daha genç ama iyi anlaşıyoruz. Hamar'dan buraya taşınmış, kenti tanıması pek kolay olmuyor, yani ortak bir yanımız da var. Dört yaşında bir kızı var, harikulade bir yaratık, bana teyze diyor. Eşi bir hukuk firmasında avukat olarak çalışıyor. Önümüzdeki cumartesi Nybyen'deki evlerine yemeğe çağırdılar beni. Ne tuhaf... Niels, Bente ve küçük kızla beraberken zamanı geri sarmış gibi oluyorum. Konrad'la geçirdiğimiz güzel yılları ve o zamanlar henüz küçük olan çocuklarımı hatırlıyorum. Bu çift daha çok genç, geleceğe umutla bakıyorlar. Tabii ki yaşlı bir teyze olarak da, ihtiyaçları olduğu takdirde çocuklarına bakabileceğimi söyledim onlara.

Seni düşünüyorum Stina! Hep düşünüyorum! Ev boş ve terk edilmiş... Ancak geçmiş sohbetlerimizden replikler çalınıyor sürekli kulağıma. Görüntüler var... Anneannem eski kuzinenin

önünde durmuş yemek yapıyor. Sen dedemle bahçede kelebek yakalıyorsun. Ne kadar da yanık tenliydin, haftalar boyu çıplak dolaşırdın ortalıkta. Zamanın dairesel bir döngü olduğunu düşünüyorum, çağdaş kültürümüzde kabul gördüğü gibi doğrusal değil yani! Her şey aynı anda ve hep birlikte meydana geliyor ve renkler, biçimler, duygular, rüyalar ve sesli izlenimlerden oluşan dev bir tablo biçiminde tezahür ediyor. Bunu böyle kabul ettiğimizde hâlâ eski masum çocuklar olmaya devam ediyoruz ve ölümü, idrak yüzeyinin altında kalan bir deneyim olarak içimizde yaşatıyoruz. Saatler boyu pencerenin önünde oturup bahçedeki ağaçları seyrettiğim oluyor. Dallar rüzgârda salınıyor. Bu görüntüde hipnotize eden, geride yatan başka bir şeye doğru çeken bir güç var. Bir gerçeklik içinde kulaç atıyoruz ama bu aslında bizim fiziki gerçeklik olarak kavradığımız şeyin, sınırsız bütünün yalnızca bir parçası, bir mızrağın en uç noktası... Bütün yaptıklarımız ve bütün düşüncelerimiz gerçeğin yalnızca bir yansıması. Sen artık konuşmaktan vazgeçtin. Evet, tamam. Demek ki suskunluğun, içindeki kilitli odalardan gelen bir çeşit yankı... Seni anlayamıyorum. Belki de hiç anlayamadım. Senin yaşadığın o büyük acı üzerine daldığım derin düşüncelerin sonucunda sadece şunu anlayabildim: Burada seninleyim. İlk kez intihara teşebbüs ettiğinde paniğe kapılmış, ne yapacağımı bilememiştim. Sonuncusundaysa, öncelikle öfkelenmiştim. Neden bana, bize, Harald'a ve çocuklara bunu yapıyorsun, türünden bir öfke değildi bu. Başını, onun ve onun temsil ettiği her şeyin önünde cellat sehpasına uzatmana öfkeleniyordum. Kötüye inanıyorum ben. İyilikle kötülük arasında sürekli bir mücadele olduğuna ve bu mücadelenin de etiyle kemiğiyle bizim içimizde verildiğine inanıyorum. Beş duyumuzla algılayamadığımız bir şeyler var bizim dışımızda, hem sana hem de ona aynı uyarıları gönderen... Sen kendi canını almakla, bu berbat aralık gecesinde onun aracılığıyla tetiklenen bir olaylar zincirini tamamlamış olacaksın. "Onun" aracılığıyla diyorum, çünkü o, farkında bile olmadığı,

kimse tarafından da görülmeyen iplerin ucunda sallanan bir kukla.

Mektubuma cevap vermeyeceğini bildiğimden cevap yaz demiyorum. Ancak arada sırada buraları da bir düşün, e mi?

Rebekka'dan kucak dolusu sevgiler

Ofisinin olduğu binanın önünde üç gündür onu gözetliyordu otomobilinin içinden. O da işine her zamanki gibi ve her zamanki dakikliğiyle geldi bu üç gün boyunca; gözle görülen hiçbir değişiklik yoktu, o hep aynıydı; iş güç sahibi, bakmakla yükümlü olduğu bir eşi ve çocuğu olan enerjik adam Niels Petter Holand; merdivenleri üçer üçer çıkıyordu, çok güçlüydü. Onun böyle güçlü olması Rebekka'yı sevindiriyordu. Evet, onu her gördüğünde sigara dumanına boğulmuş arabanın içinde bir sıcaklık yayılıyordu vücuduna Rebekka'nın. Çünkü bu güç, bu enerji deposu bundan böyle ona ait olacaktı.

Pazartesi. Salı. Çarşamba.

Perşembe günü gelmedi. Rebekka iki saat kadar bekledi onu. Gelmedi.

Rebekka kentten iç bölgelere giden dar bir yola sürdü otomobilini. Toprak yer yer karla kaplıydı ve ulu ormanın arasından geçen yolda ince bir buz tabakası vardı. Vadiden yukarılara doğru çıktıkça etrafa serpiştirilmiş küçük çiflik evlerini gördü. Burada insanlar yaşıyor diye düşündü, sıcak yataklarından kalkıp işe gidiyor, sevişiyor, çocuk yapıyor, birbirlerini dövüp gebertiyor ve dünya hallerini de radyo ve televizyon haberlerinden izliyorlar. Ama burada öncelikle geçerli olan *gündelik hayat*; vazgeçemediğimiz ve zorunluluklar dayatmadıkça da kendimizi kurtaramadığımız kutsal sıradan hayat.

Yavaş yavaş çürüyüp dağılan köpeği gösteren tabloların önünde durduklarında ne demişti Nina: Bunları iğrenç yapan ne? Aslında doğal ve olağan bir süreç. Et çürür, toprak olur.

Sıradan bir gün. Perşembe.

Rebekka Nina'nın Leo'nun dünyasına girebilmek için kendini kontrol altına aldığını hissediyordu. Baştan vermişti kararını, hastalıklı sanattan söz edenler korosuna katılmayacaktı, o bir aydındı ve açık bir insandı. Daha önce de görmüştü Leo'nun resimlerini, sanatsal ifade biçimine aşinaydı.

Ama ya o köpek ölüsü senin yatağındaysa Nina? Ne olur o zaman? Senin aracılığınla hayat bulmuş olan et dağılıp parçalanmaktaysa... Çürümüşlüğün kokusuyla yaşamak zorunda kalmışsan, ne olur ha?

İki saat dolaştı otomobiliyle civarda. Hava aydınlanmıştı. Orman, yol, tarlalar, kar.... siyah beyaz ve gri tonlarında, Stina'nın renkleri, onun dünyası. Leon'un kamerasının objektifinden görünen dünya, büyük boyutlarda, öyle büyük boyutlarda ki içine girdiğinde yolunu kaybedebilirsin ya da kim bilir kendini evinde hissedebilirsin; o, bugün işe gitmemişti, Rebekka bundan emindi, otomobili tehlikelerle dolu buzlu yolda kaydırmamak için gayret sarf ediyordu.

Elinde gri renkli yapışkan çamur, parmakları çamura batmış, kaybolmuş; daha fazla dayanamayacak, bu son ders. Gaute Rimfoss'un bir şeyler anlatan sesi geliyor kulağına, ama sözcüklerden hiçbir anlam çıkmıyor; diğerleri gülümsüyorlar, aptalca fıkraların membaı bu adam... Kahve paydosunda çıkıp gitti; sigara içen kursiyerler beton duvarın önünde hareket eden küçük kırmızı lekeler ve karanlık birer gölgeydiler artık.

Şehre doğru giderken yarı yolda durup, Nina'ya telefon açtı. Telefon uzun uzun çaldı, tam kapatacakken ahizenin kaldırıldığını duydu.

"Evet?"

Sesi endişe doluydu, belli ki o anonim sessizliği bekliyordu.

"Benim, Rebekka! Bu gece seramik kursuna gelmedin de merak ettim, bir şey mi oldu?"

"Bir şey mi oldu diye soruyorsun! Aman Tanrım! Defalarca telefon edip, sana ulaşmaya çalıştım Rebekka, karşıma hep telesekreter çıktı!

"Özür dilerim, telesekreteri kontrol etmeyi hep unutuyorum. Sesin çok telaşlı çıkıyor, ne var?"

"Okuldan mı arıyorsun?"

"Hayır, kursa daha fazla dayanamayacağım artık. Bırakıyorum. Ne var, ne oldu Nina? Yapabileceğim bir şey var mı?"

"Evet" dedi Nina. "Buraya gelip, benimle bir fincan çay içebilirsin."

"Elbette. Şu telefon sapığı mı rahatsız etti yine?"

"Telefonda anlatmaya gücüm yok Rebekka!"

"Tamam o zaman. Geliyorum. Adresini ver."

Otomobil parçalanmıştı. Arabasını yolun biraz üst kısmında park etmek üzere evin önünden geçerken hemen dikkatini çekmişti bu. Kırmızı Toyota'nın tavanı çökertilmiş, camları kırılmıştı. Rebekka sımsıkı kapatılmış salon perdelerinin kıpırdadığını fark etti. Bahçeye girdiğinde mutfak penceresinin de olaydan nasibini almış olduğunu gördü. Futbol topu büyüklüğüdeki deliğin üzerine camdan kesilmiş kare şeklinde geçici bir yama yapılmıştı.

Toyota'nın yanına gelince durdu. Tekerlekler yarılmıştı. Siyah koltuklara saçılmış cam parçaları elmas gibi parıldıyordu. Hem çok güzel, hem de dehşet verici bir manzara karşısındaydı. Sokak kapısının açıldığını duydu, arkasına döndüğünde kapının aydınlık dikdörtgeni önünde siyah bir kâğıt bebek gibi duran Nina'yı gördü.

"Aman Tanrım, ne oldu? Kaza mı yaptınız yolda?"

"Gel" dedi Nina. "Çabuk ol!"

Sonra ağlamaya başladı.

Rebekka Nina'ya sarılmış, sırtını okşarken bir yandan da antreyi gözden geçiriyordu. Üzerine yağlıboyayla folklorik gül re-

simleri boyanmış tahta sandık. Bir boy aynası. Vestiyer. Kancalardan birinde savrukça asılmış bir pardesü, bir yeşil, bir de kırmızı anorak. Ayakkabı ve çizmelerin üzerine dizili olduğu alçak bir raf. Duvarlar bordoya yakın bir kırmızıya boyalı. Antre yeşil bir cam fanusu olan ayaklı bir lambayla aydınlatılmış. Lamba koyu renk duvarları aydınlatmaya yetecek kadar ışık vermiyor, kırmızı renk ışığı yutmuş, sanki elektrikli bir tanyerindeler.

"Korkunçtu!" diye hıçkırdı Nina. "İnanılmaz derecede feci!"

"Gel hadi! Mutfağa gidelim. Ben çay suyunu koyayım."

Rebekka'nın gözüne masanın üzerinde açık vaziyette duran gazete çarptı hemen. Yerel gazetenin dört gün önceki sayısı. "Tanışma Köşesi" sayfa on iki. Nina titreyerek bir sandalyeye oturdu. Rebekka gerilere, yıllar öncesine gitmişti yine... Stina kötü rüyalar görmüştü, ağlayan kardeşini avutuyor, gece yarısı ona sıcak kakao hazırlıyordu.

Çelik çaydanlığa su doldurdu. "Hadi anlat bana neler olup bittiğini."

"Gecenin üçünde geldiler. Hepimiz uykudaydık." Nina ifadesiz bir yüzle camları kırılmış pencereye bakıyordu.

Rebekka çaydanlığın altını yaktıktan sonra döndü. "Kim geldi?"

"Beş kişiydiler."

"*Kimdi* bunlar Nina? Kim yaptı sana bunu? Niels Petter nerede?"

Nina gazeteyi uzattı. Parmağıyla yazıyı işaret etti. Bu kentte büyütmekte olduğu bir oğlu vardı. Bu saçmalıklara, küçük bir grubun kendi menfaatleri doğrultusunda akıllarına estiği gibi davranmasına daha fazla tahammül edemezdi. Rebekka Niels Petter imzalı okur mektubunu ezbere bilmesine karşın dikkatle okudu.

Gazeteyi şaşkınlıkla elinden düşürmüş gibi yaptı. "Ah Nina! Böyle bir okur mektubunun altına gerçek adını yazıp göndermez ki insan! Burada, bu küçük kentte! Olacak iş mi bu!"

"Mektubu gönderen Niels Petter değil ki! Kim olduğunu bilmiyoruz!"

"Ne diyorsun? Gazetenin kontrol etmesi gerek!."

"Etmezler Rebekka. Üstelik okur mektubunun altında Niels Petter'in imzası varmış!"

"Nasıl yani?"

"Bugün gazeteye gittim. Okur mektubunun altındaki imzayı Niels Petter'in imzasından ayırt etmek mümkün değil! Orada bulunan polis dedi ki, birisinin böyle bir imza sahtekârlığı yapabilmesi için saatlerce, günlerce çalışıp taklit etmesi gerekirmiş."

"Peki polis ne yapıyor? Herhalde dün gece burada olup bitenleri aydınlatmak için zehir hafiye olmaya gerek yok!"

Nina hayır anlamına başını salladı. "Motosiklet Kulübü'nün tek bir üyesi bile pazartesi gününden beri burada, kentte değilmiş. Beraberce Oslo'ya gitmişler. Bir çeşit toplantıları mı varmış ne... Hepsinin tanıkları var. Yani sanıldığı kadar da alık değil bu herifler. Bir sürü sempatizanları var, aralarına katılmaya can atanlar var. Ya da kiralık adam bulmuşlardır."

"Gelenler arasında tanıdık tipli birileri yok muydu?"

"Hepsi yüzlerini kar maskeleriyle örtmüştü. Tek kelime bile etmediler. Otomobilimize demir çubuklar ve sopalarla saldırıyorlardı. Bu seslerle uyandık. Niels Petter... Çok sinirlendi. Bazen çok sinirli oluyor. Derhal dışarı fırladı... Ahhh Rebekka bilsen nasıl da dövdüler onu!"

"Nerede şimdi?"

"Hastanede. Yarına kadar alıkoyacaklarmış. Ciddi bir beyin sarsıntısı geçirdiğini söylediler, belden aşağısı....."

"Bana bak Nina, geceyi oğlunla evde yapayalnız geçirmeyi düşünmüyorsun değil mi? Bunu yapmana izin veremem! Anlıyor musun! Aman Tanrım polisin aklı nerede? Bu gece benimle geleceksin ya da ben kalırım sizinle burada."

"Çok teşekkür ederim Rebekka. Ne kadar iyi kalplisin. Ama zahmetine gerek yok. Klaus ve Bernt saat dokuz buçukta gelecekler, Niels Petter'in iş arkadaşları..."

"Tamam o zaman. Onlar gelene kadar beklerim. Bu gece cep telefonumu açık bırakacağım, ne zaman olursa olsun çekinmeden arayabilirsin."

Çay suyu kaynamıştı.

"Seni uzun zamandan beri tanıyormuş gibiyim Rebekka!"

"Simen'in tepkisi nasıl oldu?"

"Polis gelene kadar uyanmadı. Allah'tan!"

Nina yeniden ağlamaya başlamıştı.

Rebekka demliğe sıcak su doldurdu.

"Şimdiye dek gördüğüm en mide bulandırıcı durum bu!"

"Bunlar çok tehlikeli adamlar!" dedi Nina. "Niels Petter'e yalvardım dışarı çıkma diye!"

"Ben bu insanlardan bahsetmiyorum" dedi Rebekka. "Benim sözünü ettiğim haftalarını, belki de aylarını Niels Petter'in imzasını taklit etmekle geçiren o adam!"

Gece defteri: Gece. Saat gece yarısını biraz geçmiş. Zaten hep gece gibi; aylardan aralık, iki hafta sonra Noel... "Bunu yapmana izin veremem! Anlıyor musun!" Oğlanla evde yalnız kalamaz, yooo yalnız değil; ne de güven verici ve sağlamdılar, iki ciddi erkek, uyku tulumlarını alıp gelmişler; gerek yoktu dedi, sizin için misafir odasına yatak hazırlamıştım. Niels Petter'i ziyaret ettiklerini, oradan geldiklerini söylediler, selam göndermiş, çok ağrısı acısı varmış, belden aşağısı şişmiş. Feci bir şeydi bu, hepimiz hemfikirdik; bizler salonda oturan ve birbirine destek veren küçük bir gruptuk, Norveç'in küçük bir kentinde böyle bir olayın meydana gelmiş olması feci bir şeydi; ABD'de ya da Latin Amerika'da olmuş olsa hadi neyse de! Hiçbir şey anlayamaz olmuştuk artık, şimdiye dek gayet iyi tanıdığımızı sandığımız ülkemizde ne olmuştu da böyle bir olay meydana

gelmişti? Erkeklerden biri bir şişe brandy getirmişti, çay fincanlarına doldurdu; ben elimi fincanın üzerine örttüm, araba kullanacaktım; dost ve aklı başında bir erkekti, çoğu erkeğin yaptığı gibi ısrar etmedi. Gece boyunca iki kez tuvalete gittim, çok çay içmiştim; orada Niels Petter'in oturduğu klozetin üzerinde oturuyordum, tuhaf bir duyguydu bu; uyarıldığımı hissettim, bir yandan etrafıma bakınıyor, ona ait olan eşyaları seyrediyor, bir yandan da kendime dokunuyordum. Acilen hastaneye göndermişlerdi onu, ne diş fırçasını ne de tıraş takımını almıştı yanına; tıraş losyonu rafta duruyordu, bornozu mavi kadifedendi. Nasıl bir öfkeye kapılmıştır kim bilir! Kendini güven içinde hissederek yatmış mışıl mışıl uyuyordu. Derken hiç tanımadığı adamlar evine gelmişler, bahçede saçlarından sürükleyerek çekiştirmişler, yüzüne ve bacak arasına tekme tokat girişmişler, kolunu otomobilinin kapısına sıkıştırarak kırmışlardı ve Nina bütün bunları kapı eşiğinden izlemişti. Klozette oturmuş çişimi yaparken bir yandan bunları düşünüyor bir yandan da Nina'nın parfüm şişeleri ve kremleri arasında gözüme çarpan eril objeleri seyrediyordum; ölüm bizi pençesine alıp götürdükten sonra geriye kalanlar, taa ki birileri onlara yeniden sahip çıkana, tavan arasına veya bodruma taşıyana ya da çöpe atana dek işte böylece yapayalnız duracaklar. Salona döndüğümde sohbet aynı minval üzerinde sürmekteydi, böyle olması da normaldi tabii; bu anlamsız şiddet olayından ve günün her saatinde zırlayan telefondan başka konuşulacak ne olabilirdi ki! Buna bir son vermek lazım artık, ama nasıl, ne yapabiliriz; artık gitme zamanı gelmişti, Nina'ya sarıldım, erkeklerin elini sıktım ve otomobilime bindim. Eve gelince tavandan sarkan kuklanın yanına gittim, işaretparmağımla iterek harekete geçirdim onu ve Stina'nın sesiyle konuşmaya başladım, yani Stina'nın bir zamanlar sahip olduğu sesiyle; her şeyin birbiriyle ilişkisi kopuyor, et kemikten ayrılıyor şimdi, deniz kıyısındaki küçük bir Norveç

kentinde mazbut bir sitede yaşayan kendi halinde bir aile babası eşek sudan gelene kadar dayak yiyorsa bunun sonu nereye varır artık Allah bilir, dedim. Yatarken cep telefonumu başucumdaki sehpanın üzerine bıraktım ama Nina aramadı beni, ben de onu aramadım.

On Dört

Havalar soğumuş, eksi onlara inmişti. Toza benzer kuru karla örtülmüş sahilde yürüyordu. Kıyıdan yirmi metre açıklara kadar deniz buz tutmuştu. Çok güzeldi... Buzdan yükselen buharın ardında kızıl bir kış güneşi parlıyor, fener denizin ortasında bir masal şatosu gibi görünüyordu.

Kulübe sımsıkı kapatılmış ve terk edilmişe benziyordu. Gece yağmış olan karın üzerinde hiçbir iz yoktu. Leo önceki günden beri seyahatteydi. Pencereden içeri baktı. Perdeler kısmen kapalı da olsa, aralığından içerdeki kaosu görmek mümkündü. Boş çerçeveler, üzeri tıklım tıklım masa, televizyonun önündeki koltuğun üzerine yığılmış eskizler ve kitaplar, yerde tepeleme gazete yığınları...

Merdiven altındaki çiviye asılı anahtarı aldı ve kapıyı açtı.

İçerisi havasızdı, pis kokuyordu. İzmaritleri eline geçen bir plastik torbaya doldurdu, piliç artıklarının kokuttuğu çöp torbasını da alarak odunluktaki siyah çöp torbasına attı. Soğuktan titreyerek geri döndü, şömineye yerleştirdiği odunları tutuşturdu. Televizyonun önündeki koltuğu boşalttı; üzerindeki kazakla ceketini çıkartmaksızın koltuğa gömüldü. Uzaktan kumanda aleti yerde duruyordu.

Tropik denizler... Bir çekiçbaş köpekbalığı mercan kayalarının üzerinden kayarak geçiyor, uzun kuyruğu tembel tembel salınmakta, güneş ışınları firuze renkli suların içinde yansıyor... Görüntüye biri kadın biri erkek iki dalgıç giriyor, kadının uzun sarı saçları bir hale gibi başının çevresini taçlandırıyor; nedendir diye düşündü Rebekka, nedir insanları daima tehlikelerin peşinden koşar kılan? Everest Dağı'nın zirvesine tırmanmış dağcıyla yapılmış bir röportaj geldi aklına; son etabı, sağında solunda buz üzerinde kalakalmış diğer dağcıların cesetlerini göre göre, yapayalnız tırmanmış olan adamın cevabı: Hayatın nabız atışlarını tutuyordu böyle yapmakla; kentlerde yavaş yavaş ölüyordu insan; imkânsız olanı gerçekleştirmeye çalışmak değil, kafelerde geçen hayattı ruhunu tehdit eden... Yıllar önce ölüp gitmiş bu maceracıların donmuş cesetlerini, rengârenk örtülere bürünmüş buzdan heykeller olarak algılıyordu. O fotoğrafı hâlâ unutamamıştı Rebekka. Arkasında sırt çantası, göz çukurlarında ve sakallarında kar, incik kemiği pantolonunun kumaşından fırlamış... Orada sonsuza dek kendi cüretinin bir abidesi gibi oturacak olan adam...

Dışarda hava kararıyordu. Kulübe iyi yalıtılmış olduğundan çabucak ısındı, Rebekka ceketini çıkardı. Mutfakta ekmek ve üzerine sürebileceği bir şeyler buldu, çay yaptı. Televizyonun karşısına geri döndüğünde mercan kayalıklarındaki çekiçbaş köpekbalığı, Monako'da yapılan Formula 1 rallisiyle yer değiştirmişti; hiç ilgisini çekmemesine karşın oturdu ve ho-

murdayan motorların bu tür taşıtlar için yapılmamış olan bir kentin içinde dönüp durmasını seyretmeye başladı. O sırada gözüne video kasetleri dolu bir karton kutu ilişti.

Kutu tıka basa doluydu. İçinde yüzlerce kaset olmalıydı. Hiçbirinin içinde neler olduğuna ilişkin bir şey yazılı değildi, ama hepsi numaralanmıştı. Rebekka 16, 74, 36 ve 102 numaralı kasetleri seçti.

Videoya 36 numaralı kaseti koydu. Spor. Kadınlar serbest yüzme karşılaşması. Anlatan İngilizce konuşuyordu, Eurosport kanalından çekilmişti. Güçlü sırtlar suları yararak yüzeye çıkıyor sonra tekrar sulara gömülüyor, başlarda boneler, gözlerde gözlükler; derken kadınlardan tümünün tek bacaklı olduğunu fark etti. Engelliler Olimpiyatı olmalıydı. Sporculardaki bu istem gücüne hayrandı Rebekka, slalom yapan tek bacaklı sporcunun o inanılmaz görüntüsü ya da buradaki gibi, bacaklarından pek de yardım alamayan güçlü kollar. Firuze renkli havuz suyunda gördüğü bacak çıkıntıları ona çekiçbaş köpekbalığını anımsattı, balığın çenesini ve duygudan eser taşımayan işgüdülerini... Bantı ileri sardı. Yüzme; serbest, kurbağalama, sırtüstü, kelebek. Bacaksız yüzme, tek kollu yüzme, klorlu suyun içindeki engelliler, havuz kenarındaki tekerlekli sandalyeler, madalyalar, röportajlar...

16. Savaş. Afganistan, kızıl yıldızlı helikopterler, tepelerde patlayan el bombaları, sahra hastanesi, bir kolu kesilen erkek çocuğuna zoom... Doğrudan kameraya bakan terler içinde bir yüz. Muhabir ağrı kesicilerin kıtlığından bahsediyor. Bandı ileriye alıyor, Afrika, mayınlar, çocuklar, kadınlar, askerler, hastane yatakları, kesik kol ve bacaklardan geriye kalmış çıkıntılar üzerine konan sinekler, kırmızı renkli toprak üzerinde duran ilkel koltuk değnekleri, sıçrayıp, seğirten insanlar; gövdesinin alt kısmı olmayan bir çocuk, altına tekerlek konmuş bir tahta parçası üzerinde ilerliyor ve kameraya gülümsüyor, bandı ileri saralım, daha başka savaşlar, daha başka sahra has-

taneleri; görüntülerin hepsi haber kanallarından alınma ancak hava durumları, siyasi yorumlar, toplantılar, görüşmeler yok bu yayın akışı içinde, paramparça gövdeler, paramparça hayatlar var yalnızca...

102. Protez imalatçısı. Rebekka köşedeki dolaptan bir brandy şişesi çıkardı, bir kadın takma bacağını prova ediyor, Ah Niels Petter, kapıya sıkıştırıp kolunu kırmadılar senin, sağ elini ve iki ya da üç parmağını ezdiler; altına sıçmış bir çocuk gibi yürüyordun, seni yavaş ve dikkatli bir şekilde arabaya aldık, benim arabama aldık; bacakların acımasın diye koltukları öne çektik, erkek gibi davranıyordun, dönüş yolunda Nina yiyecek bir şeyler almak üzere benzin istasyonuna girdiğinde yaralı elini omzuma koydun ve Nina'ya gösterdiğim yakınlık için teşekkür ettin bana; bütün manyak heriflerin canı cehennemeydi, hayatının başkaları tarafından yönetilmesine izin vermeyecektin, sen böyle biri değildin, hiç böyle biri de olmamıştın zaten, boyun eğmezdin; ama canın acıyordu, çok canın acıyordu; bilmesen, attıkları tekmelerle hayalarını midene gömdüklerini sanacaktın. O halde bile muzipliği elden bırakmıyordun, güçlüydün, üst çenendeki dökülmüş dişler görünüyordu gülümsediğinde; a bak, kadın plastik bacağıyla nasıl da güzel yürüyor! Sonra biftek yedik hep beraber, kanlı biftek, en sevdiğin yemek; hastanedeki günlerine dair öyle komik şeyler anlatıyordun ki onca rezilliğin ortasında kahkahalarla gülüyorduk. Nina masada dumanları tüten yemeklerin üzerinden karşıya, benim gözlerimin içine bakıyordu; işte bu benim erkeğim, güçlü, şakacı, Simen ve benim için savaşa giren; dışarı çıkmamasını söyledim, beni dinler mi sanıyorsunuz, hayır, fırlayıp çıktı evden, beş kişinin üzerine gitti tek başına, bir an bile tereddüt etmedi, belki de düşünmedi bile, o böyledir işte, hayaları konusunda bile şaka yapabilir, iyileşmesinde ona yardımcı olacağım, aşk gücünü gösterecek... Düşünüyorum da... Çok emin değilim ama yine de bana öyle geliyor ki... Senin

etini değil belki de başka bir şeyi parçalamalıyım... Seni fiziksel değil düşünsel olarak saf dışı etmem daha iyi olacak; en azından o gün şundan emin oldum ki sana daha fazla dayak attırmanın bir anlamı yok... Giderek bu grubun bir parçası olduğumu hissediyordum, duvarları koyu yeşile boyalı bu yemek odasında bulunmaktan memnunum, bu olup bitenler en azından sizler kadar öfkelendiriyor beni, hmmmm bu biraz fazla kaçtı galiba, ama pekâlâ mümkün, önceden olsa buna inanmazdım, ama, şimdi böyle hissediyorum. Eve alarm taktırmalısınız, diyorum, doğrudan polise bağlı bir alarm sistemi, Nina günün büyük bir kısmını yalnız geçiriyor burada, tekrar gelebilirler, abartmış olmak istemem ama tekrar gelebilirler diyorum, bu herifler öyle kolay kolay unutacağa benzemiyor. Gerçekten de bu küçük aile adına üzülüyordum, yemin ederim üzülüyordum, ama gene de saat ikide, yemekten ayrıldıktan tam üç saat sonra şehir meydanındaki kulübeden telefonla arıyordum onları, telefonu fişten çekmişlerdi elbette, bana göre hava hoş, nasılsa Niels Petter'in cep telefonunun numarasını öğrenmiştim, telesekreter çıktığında plastik ahizeyi üç kez tıklattım tırnağımla, yeni işaretim bu, bir çeşit ses, ama insan sesi değil; sonra eve döndüm, hava soğumuştu, dona çekiyordu.

Rebekka içmeye devam etti. Otomobiline boş verdi, durduğu yerde dursundu, nasılsa bekleyeni yoktu hiçbir yerde. Rebekka ortalığı karıştırmaya başlarken ekrandaki görüntüler birbirini izliyordu; bir bebek annesinin titreyen baldırlarının arasından çekilip çıkarılıyor, kolları bacakları olmayan bir çocuk, bandı sarıyor, yeni savaşlar, yeni spor karşılaşmaları; listeyi Leo'nun yatak odasındaki bir çekmecenin içinde buldu; video filmleri, makaleler, kitaplar, çizgi romanlar ve kesilmiş uzuvları gösteren fotoğraflardan oluşan 316 obje içeriyordu liste; Rebekka'nın başı dönüyordu, brandy dokunmuştu, Leo'nun yatağına attı kendini, çizmelerini tekmeleyip çıkardı ve yüzü Leo'nun kokusunu taşıyan yastığa dönük olarak kaldı orada.

Uykuya dalmadan, içkinin yarattığı anafora kapılıp gitmeden önce, ömründe gördüğü ilk ölü geldi aklına: Johan Iversen bektaşiüzümü çalılarının altında can vermişti. Iversen çitin üzerine tünemiş dedesiyle konuşuyordu, iki komşu her zaman çitin yanında durup sohbet ederlerdi, Rebekka on üç yaşındaydı ve tam da o günün temmuz ayında olağan bir gün olduğunu düşünmekteydi ki, Iversen bir cümlenin ortasında küt diye düşüverdi yere; bektaşiüzümlerinin altında kıvranıyor, toprağı tekmeliyor, yattığı yerden kalkmaya çalışıyor ve bütün bunları yaparken de hep o cümleyi tekrarlıyordu, hiç böyle saçmalık gördün mü, hiç böyle saçmalık gördün mü ve dedesi çitin üzerinden atlayıp gelene kadar ölüvermişti Iversen.

Rebekka uyandığında hâlâ karanlıktı. Yerdeki çalar saatin fosforlu akreple yelkovanı altıyı yirmi geçtiğini gösteriyordu. Yabancı bir yatakta yattığı için bilinçaltı alarmdaydı, ufacık bir ses duyarak uyanmıştı. Sessizlik. Salonda gezinen ayak sesleri... Kapının altından sızan televizyonun mavi ışığı; sonra bu ışık da sönüyor. Leo kapıyı yavaşta itiyor. Onu görmese de hissediyor şimdi.

"Uyuyor musun?"

"Evet, bu bir rüya olmalı."

Leo yatağın kenarına oturdu. Rebekka elleriyle yokladı, paltonun kumaşı üzerinde eriyen taze karı hissetti parmakları.

"İt gibi yorgunum, Allahın belası bir it gibi yorgunum."

Rebekka sırtını okşadı. "Hafta sonunu geçirmeden dönmezsin sanıyordum." Leo kendini yatağa bıraktı, sırtını duvara dayadı. Cebinde arayıp bulduğu iki sigarayı yaktı, birini Rebekka'ya uzattı.

"Ne işler çeviriyorsun sen?" diye sordu.

Rebekka cevap vermedi.

Küllerini yere silkerek sigaralarını içmeye devam ettiler.

"Sergi işi suya düştü. Bambaşka bir sergi varmış kafalarında!"

"Resimlerini görmelerine rağmen mi?"

"Büyük bir ihtimalle resimlerimi gördükleri için! Rebekka bu insanların kafasının nasıl çalıştığını anlayabilmen için kışları burada geçirmen gerekir. Pek şaşırmadım aslında."

"Hayal kırıklığına da uğramadın?"

"Asla! Hayal kırıklıkları gençliğe aittir." Güldü. "Tanrı aşkına Rebekka, Langesund'de bir sergi açamayacağım diye hayal kırıklığına uğrayacak değilim ya! O kadar alıngan olsaydım, yarım ömür önce asmış olurdum kendimi. Şişenin tamamını içip bitirdin mi?"

"Bilmem? Hiç zannetmem!"

Rebekka'nın elinden izmariti alıp salona gitti.

"İçmek ister misin?"

"Öff, artık birkaç yıl ağzıma sürmem. Şaraptan başka bir şeye alışık değilim ben. Fena halde çarptı beni."

Leo elinde şişe ve kül tablasıyla geri döndü. Paltosunu çıkarttıktan sonra yatağa oturdu.

"Özür dilerim" dedi Rebekka." "Aklıma öylesine esti işte. Evde soluk alamaz olmuştum, temiz hava almak için yürüyüşe çıktım, buralara kadar geldim."

Leo şişeyi başına dikti.

"Ne zararı var!"

"Tersi olsaydı, sen böyle bir şey yapsaydın, benim hoşuma gitmezdi."

"Sıkma canını! Durum tersi değil ki."

"Ben gideyim artık" dedi Rebekka yatakta doğrulurken.

"Olmaz. Ayılman daha saatler alır. Akşamüstü olmadan otomobil kullanamazsın."

"Doğru, haklısın. Uyusam iyi olacak. Sen de uyusan iyi olur." Rebekka kazağını sıyırdı, pantolonunu çıkardı. "Hadi gel!"

Leo şişeyi yere bırakıp soyundu. Rebekka koynuna sokuldu Leo'nun; kokladı, yatak çarşaflarıyla aynı koku, tütün ve ter kokusu; diliyle tadına baktı, tuz tadı. Karnından aşağılara doğru gezdirdiği elinin altında hareketsizdi Leo.

"Bir faydası olmaz Rebekka!"

"Videolarla da mı olmaz?"

Leo dönüp sarıldı Rebekka'ya.

"Hiçbir şey anlamıyorsun sen!"

Rebekka hiç kıpırdamadan yatıyor Leo'nun soluk alıp verişini dinliyordu.

"Cumartesi günü benim için bir şey yapmanı istiyorum. Yapar mısın?" diye fısıldadı.

Leo cevap vermedi. Uykudaydı.

"Elbette" dedi Rebekka." Elbette yaparım."

On Beş

Birisi kendini gözetliyormuş duygusuna kapıldı. Sanki odada, arkasında duran biri vardı. Ya da biri şöminenin yanında oturmuş, onun eve dönmesini bekliyordu. Bu olgu çok da fazla rahatsız etmiyordu Rebekka'yı. Hatta alışmıştı bile. Bir gece, Siri Ljoen'in yıllar önce bir yaz günü kendisine yönelttiği o sert bakışları hissetti üzerinde. Anneannesinin arkadaşının ona aşağılayarak bakan siyah gözleri... Giysileri, saçı ya da makyajı neden olmuş olabilirdi o ters bakışlara. Rebekka umursamamıştı o zaman, ne de olsa bir ayağı çukurda bir kadın, diye düşünmüştü. Aradan yıllar geçmiş, o gece Rebekka'nın aklına Ljoen'in anneannesine bıraktığı dantel yakalı lacivert elbise gelmişti. Aradığı lacivert elbiseden iki başka elbise daha,

bir de bluz buldu tavan arasındaki gardıropta. Giysilerin arka yakalarının iç kısmına titizlikle işlenmiş olan Siri Ljoen yazısı okunuyordu. Elbiselerle bluzu havalandırıp ütüledi.

Rebekka'nın telefon rehberi ve adres listeleri üzerinde çalıştığı geceler boyunca Siri Ljoen'in görüntüsü giderek netleşiyordu. Ağrıyan bacağını sürüye sürüye mutfakla salon arasında gidip gelen, merdivenlerden güçlükle yatak odasına çıkan yaşlı bir kadın... Rebekka kendini bu kişiliğe öylesine kaptırmıştı ki, zaman zaman bacağına ağrılar saplanmaya başladı. İşte o zamanlarda Rebekka elindeki ameliyat eldivenlerini çıkarmaksızın çalışma masasının başından kalkıyor, merdivenlerden çıkıyor, oda oda geziyor, gözlerini var olmayan masa ve sandalyelerin üzerine yığılmış kompozisyon ödev defterleri üzerinde dolaştırıyor ve yüksek sesle ahlaki bir ikilemi tartışıyordu kendi kendine. Eğitim kurumlarında geçen kırk yıl, diye düşünüyordu. Bu kadar zaman öğretmenlik yapan biri bir çocuk için neyin iyi olup, neyin iyi olmadığını bilir. Ya da tamamen körelir duyguları... Körelmek, dumura uğramak... Bu ona Leo'yu hatırlatıyor. Artık orada olmayanın, kesilip atılmışın Leo üzerindeki karşı konulamaz cazibesi... Rebekka Siri Ljoen'in bir seçim yapması gerektiğine, hak yerini bulmadıkça Siri'nin bu huzursuzluktan kurtulamayacağına inanıyor. Kendisi seçimini beş yıl önce yapmış olmakla birlikte, yaşadığı bu kurmaca tereddüdün ona iyi geldiğini düşünüyor. Tereddüde gerek yok, elbette yapacak; bununla birlikte Rebekka, onun, bunu asla yapmam diye düşünmesinden zevk alıyor.

Nybyen şehir merkezinden geçen beş anacaddenin isimlerini not almıştı. Fiyorddan tepedeki Manzara Noktası'na kadar uzanan Stjerne sokağına ek olarak dört cadde daha yer alıyordu listede: Fiolveien, Skaret, Fossveien ve Konsul Gades vei. Ameliyat eldivenli elinin işaretparmağını telefon rehberinin sütunlarında gezdiriyor, evi seçtiği beş caddeden birinde olan

bir aboneye raslayınca da isim ve adresini not ediyordu. Üç günlük çalışmanın ardından seksen kişilik bir adres listesi oluşmuştu. Rebekka bu süreç içinde adeta Siri Ljoen'le özdeşleşti. Alışverişe çıktığında kendisi nefret etmekle birlikte Siri Ljoen'in sevdiği varsayımıyla akciğer ezmesi alıyordu akşam yemeği olarak... Ve bacağı delicesine ağrıyordu artık.

Nina ile her gün telefonda konuşuyordu. Zaman zaman da Niels Petter'in cevap verdiği oluyordu telefona. O zaman sıradan birkaç söz ediyordu Niels Petter Holand'la... Giderek iyileşmekteydi, ancak eli eski haline dönemeyecekti. Şiddete maruz kalmış olması nedeniyle devletten tazminat talep etmesini önerdi ona. Niels Petter bunu dinlemek bile istemedi, onurlu bir adamdı; Rebekka Niels Petter'in başlarına gelen bu feci olaya karşın sapasağlam ayakta kalmış olmasına çok sevindiğini söylüyordu.

Cumartesi, Noel'e yakın o cumartesi... Rebekka yemekte şarap içebilsin diye taksiyle gidiyordu. Üçüne de ayrı ayrı hediyeler almıştı. Nina'ya bir şal, Niels Petter'e deri bir kemer –onu bu kemerle astığını gözünün önüne getiriyor– Simen'e yumuşak bir oyuncak. Bu küçüğü çok sevmeye başlamıştı; çocuk onu görünce gülümsüyor, parmağıyla işaret edip "Ekka!" diyordu.

Niels Petter kırmızı Toyota'yı çektirdikten sonra kiralamış olduğu yeşil Volvo'yu garajın önüne park etmişti. Kullanılmış araba piyasasında bir otomobil bakıyordu, işi fazla aceleye getirmemek için de bir süre kiralık araba kullanmaya karar vermişti. Fazla aceleye getirmemek Niels Petter'in tarzı, Stina'yla da işi dört saat sürmüştü, diye düşündü taksinin ücretini öderken...

Gece boyunca yağan karın kalınlığı yirmi santimetreyi bulmuştu. Çam ağaçlarının altında, bacasından duman tüten, mum ve şöminenin yumuşak ışığının küçük kare pencerelerden dışarıya yansıdığı, çatısı kardan bir şapka giymiş gibi görünen bir masal evi gibiydi burası. Kapının yanındaki duvara

kuşlar için bir tahıl demeti, kapının üzerine de çam kozalakları ve kırmızı orman cinlerinden oluşan bir Noel dekorasyonu asılıydı. Taksinin sesini duymuş, Rebekka'yı pencereden görmüşlerdi; Niel Petter şimdi kapıya çıkmıştı; hoş geldin, içeri gir, dur mantonu alayım'lar, Nina hindiye bakmaya gitti, onlar ne, aaaa hediye de mi aldın, ah çok zahmet etmişsin'ler... Evin için tütsü ve kızarmış hindi kokuyordu.

"Davetinize çok teşekkür ederim!"

"Noel gecesini de bizimle geçirmeni arzu ediyoruz, keşke ikna edebilsek seni. Biz bizeyiz zaten!" dedi Niels Petter mantosunu asarken.

Nina mutfaktan seslendi. "Kararını değiştiremez misin Rebekka? O koskocaman evde yalnız başına olmanın ne anlamı var sanki? Hadi buraya gel de bir fincan *glögg** iç!"

Pencere önünde Noel mumları, camlar hafifçe buharlanmış... Rebekka bir sandalye çekip oturdu. "Dikkat et hemen çarpmasın, ölçüyü bolca tuttum" dedi Niels Petter fincana glögg boşaltırken.

"Çok teşekkür ederim ama Noel'i siz baş başa geçirseniz daha iyi olacak. Ne de olsa en yakın aile üyelerini bir araya getiren bir gece bu" dedi bir yandan da sıcak *glög*'günü yudumluyordu.

"Ne kadar da modası geçmiş laflar bunlar" diyerek bir kahkaha attı Niels Petter. "Buraya geliyorsun, işte o kadar!"

"Dur bakalım o kadar ısrar etme... Belki de..." diye söze karıştı Nina

"Yooo, endişelenme!" dedi Rebekka. "Eşimden ayrılmayı isteyen bendim. Onun için de, böyle aile muhabbetleri açılınca aşırı duygusallığa filan kapılmıyorum."

"Neyse sen biraz daha düşün istersen!" dedi Niels Petter. "Arzu edersen buyur gel. Arne ile Magnhild nerede kaldılar?"

---

* Sıcak, tatlı, baharatlı ve genellikle de içine kırmızı şarap veya sert alkol karıştırılan bir kış içkisi. (ç.n.)

Nina da masaya geçmişti. "Onları bilirsin. Saat sekizde bekliyoruz dersin, saat sekizde evden çıkarlar. Ben onları bildim bileli hep böyle yaparlar. Zarar yok! Zaten hindinin pişmesine daha en az yarım saat var."

"Çok güzel kokuyor" dedi Rebekka.

Bu evde aşçı Niels Petter'dir. "Hindinin içini ve garnitürleri o hazırladı. Bana düşen de fırının ısısını denetlemek!"

Yemekler mideye inmiş, şarap içini ısıtmaya başlamıştı. Rebekka'yı en çok keyiflendiren, anlamsızlığın içinde eriyip gitmenin bedelinin bu kadar ucuz olmasıydı. Hiçbir kuşkuya yer vermeyecek kadar doğallıkla bu günlük sıradan muhabbetlere katılmak... Arne ve Magnhild Malmström de tıpkı kendisi gibi, karşısındakilere güven veren kentsoylulardandı. Ne iş yaptıkları aslında Rebekka'nın umurunda bile değildi ama otomatiğe takmış, Kuzey Denizi petrol platformlarındaki çalışma ve yaşama koşullarına, yerel yönetim bürokrasisinin inceliklerine ilişkin sorular soruyordu bu insanlara. Giderek kendini kırk yıllık öğretmen Siri Ljoen'e daha da yakın hissetmeye başlamıştı. Yalnızca Nina'dan değil, masanın etrafında oturan herkesten yaşça büyük olduğunun farkındaydı. Arne ve Magnhild'in bakışlarının zaman zaman Niels Petter'in sakatlanmış eline gittiğini görüyordu; ancak bu konu kimsenin patlatmaya cesaret edemediği bir çıban gibi hiç dokunulmadan öylece kaldı. Oh ne iyi, diye düşündü Rebekka, Tanrı aşkına devam edin bu boş muhabbete! Bakın Noel geliyor, yakındır kurtarıcımızın doğacağı gece...

Saat yirmi iki on beşte antredeki telefon çalmaya başladı. Niels Petter ve Nina'nın bir an için birbirlerine baktıklarını Rebekka'dan başka kimse fark etmemişti, Niels Petter şarap kadehini elinden bırakarak telefonu açmaya gitti. Çok kısa bir süre sonra salona döndüğünde yüzü kıpkırmızı, hareketleri kontrolsüzdü. Telefonu fişten çekip çekmediğini sordu ona

Nina, kelimelere dökmeksizin. Niels Petter Nina'yla göz göze gelmekten kaçınarak yeni bir şişe şarap açtı.

Gece defteri: Var olmayan serçeparmağımı kaptırdım artık ona. Bundan böyle bana her istediğini yapabilir. Aslında bu durum ferahlatıyor beni... Tam da ona verdiğim talimata uygun olarak telefonu çaldırdı ve hiçbir şey demeden kapattı. Kötülük sahneye çıkarken, ben diğer konuklarla birlikte salonda içkimi yudumlamaktaydım. Artık onlardan biriyim ben de. En yakınları... Nina'nın yakın arkadaşı. "Ekka" teyze. Ben Niels Petter'in sakatlanan eline üzülen kadınım. Size bunu yapmalarına izin vermeyin, size bunu yapmalarına izin vermemelisiniz, diyorum sürekli.*

* Bir atasözüne gönderme: Elini verip kolunu kaptırmak özdeyişi Norveççede serçeparmağını verdiğin takdirde bütün vücudunu kaptırırsın, olarak ifade edilir. (ç.n.)

On Altı

Beyaz önlüğü üzerine giydi. Kendi çizmelerini çıkardı ve ayaklarını kocaman lastik çizmelerin içine soktu. Fotoğraf makinesine film yerleştiren Leo gözlerini Rebekka'dan alamıyordu.

"Çok güzelsin!" dedi. "Bunca yıldır sana bunu söyleyen çok kişi olmuştur herhalde."

Cevap vermedi. Leo'nun buzhaneye doğru ilerleyen beyaz önlüklü sırtını takip etti.

İçerisi tahmin ettiğinden daha da soğuktu. Kazağını içinden çıkarmamış olduğuna sevindi. Kesilmiş domuzlar sıra sıra asılıydı. Gri renge boyanmış beton zemin üzerinde yer yer

kahverengi kan lekeleri göze çarpıyordu. Rebekka şunları geçirdi aklından: Noktalı virgül, virgül, nokta. Dur. Son.

Buzhaneyi bir uçtan bir uca geçerek, karşı taraftaki yeşil demir kapının önünde durdular.

"Bunu aklına getir!" dedi Leo elini kapının koluna götürürken. "Evdekiler sofraya domuz pirzolasını getirdiklerinde bu ânı aklına getir! Yemeğe gideceksin değil mi? Onları kendileriyle baş başa bırakamazsın!"

Rebekka Leo'nun telefon ettiği numaranın kime ait olduğunu öğreneceğini tahmin etmişti.

"Beni ikna etmelerine izin verdim" dedi. "Nedenini bilmiyorum ama beni ikna etmelerine izin verdim."

"Her yaptığımızın bir nedeni olması gerekmiyor bence. Eğer bir nedeni varsa da bu basit bir neden olabilir. Pek çoğumuz Noel gecesini tek başımıza geçirmekten hoşlanmayız. Bendeniz bundan büyük zevk alırım ama, ne de olsa ben, benim!" Mezbahanın kapısını açtı.

Bu ânı aklına getirmek ha! Burnunun direğini sızlatan bu kan kokusunu?

Geniş bir mekândı burası. Kış güneşi yüksek çatı pencerelerinden içeri yansıyordu. Bütün mekânı yavaş yavaş dolaşan ölü etler; arka ayaklarından asılmış domuz ve büyükbaş hayvan gövdeleri, kızıl, sarı, mor, vızıldayan bıçaklar, bütün mekanizmayı hareket ettiren elektrikli motor. Leo her önüne gelene selam veriyor, işçiler de hafif sırıtarak cevap veriyordu ona; işte o çılgın ressam gelmiş gene, bir öğrencisi mi, sevgilisi mi ne var yanında... Zemin vıcık vıcık kanlıydı. Genç bir çocuk elindeki süpürgeyle pıhtılaşmış kanları pis su oluğuna doğru süpürmekteydi. İnsanın içini altüst eden baygın, tatlımsı bir koku... İyi ki Tanrı dayanıklı bir mide vermiş bana! Kasap bir domuzun karnını boydan boya yarıyor, deşilen barsaklar yayılıyor ortalığa, parlak mavimsi... Hayvanın gövdesinden dumanlar çıkıyor... Leo bir dizi fotoğraf çekiyor. Rebekka'nın

aklına devrim Rusya'sıyla ilgili olarak okuduğu bir şey geliyor. Askerler kurbanın karnında küçük bir yarık açıp, bağırsaklarının ucunu çıkartır ve bir ağaca çivilerlermiş, sonra da kurbanı süngüleriyle kovalayarak o ağacın etrafında koştururlarmış. Bir insan barsağının uzunluğu sekiz metre. Sekiz metre katedilecek uzun bir yol, hatta hayattaki en uzun yol, diye düşündü Rebekka.

Leo gözlerini mercekten ayırmaksızın, yarı kendine yarı Rebekka'ya bir soru yöneltti: "Niels Petter Holand ne kadar şanslı bir adam olduğunu biliyor mu? Sana bu kadar yakın olmakla ne kadar şanslı olduğunu?"

Rebekka cevap vermedi. Leo sözüne devam etti. "Niels Petter'in sana ne yapmış olduğunu sakın anlatma bana. Ben onun masum olduğuna inanmak istiyorum. Benim için o, beyaz bir tuval. Yoksa Nina Granum mü bozup parçalarına ayırmak istediğin yapı? Belki de her ikisi?"

Sen kendine dert etme. Bana hiç kimse yakın olamaz. Belki de başka birisi hem sana hem de bana çok yakın. Yok, bu yanlış. Sensin, bana yakın olan. İstediğimin bu olduğunu bilmiyordum, çok şaşırdım. Hiç bu kadar şaşırmamıştım hayatımda. "O telefonu ettin ya, dilersen pazarda bile satabilirsin beni!" dedi Rebekka.

Leo fotoğraf makinesini indirdi. "Benim böyle bir şeyi istemediğimi anlıyorsun umarım! Sence ben bu kadar sıkıcı mıyım?" Gülümsedi. "Gel!"

At daracık bölmede durmuş, eşiniyordu. İri parlak gözleriyle önce onlara baktı, sonra tavana, odaya ve beton zemine çevirdi bakışlarını.

"Durduğu yerde kan kokusunu alıyor" dedi Leo yelesini okşarken.

"Öleceğini biliyor mu acaba, ne dersin?"

"Onun egosu yok Rebekka. Burada dikiliyor yalnızca ve Atın ta kendisi o. Hayvan daima hayatın tam orta yerinde du-

rur, hayat ne kadar boktan olursa olsun... Sinirli şu an... İçeriden kan kokusu geliyor. Hepsi bu."

Rebekka parmağını atın burun çıkıntısında gezdirdi. "Güzel bir hayvan."

Leo başını salladı. "Koşma kapasiten azaldıysa güzelliğin neye yarar? Şu senin Holland da yakışıklı bir erkek. Ne de olsa hâlâ hatırı sayılır bir aygır... Yoksa taşaklarını koparıp eline vermiş mi o herifler?"

"Bu senin yorumun."

"Hadi Allah aşkına, ben de bu kentte yaşıyorum! Hatta zaman zaman gazete okuduğum da olur! Ayrıca sahte okur mektubu yazma fikrini de benden almamış mıydın sen?"

"Hayır."

"Eh, daha da iyi" diye kıkırdadı. "Onun eli...."

Tam o sırada Rebekka'nın elini kavrayarak, serçeparmağından arta kalmış çıkıntıyı ağzına soktu, emmeye başladı.

Rebekka adamlar gelip atı götürene dek parmağını Leo'ya emdirmeye devam etti. At itaatkâr, mezbahaya doğru yürüdü. Ve ani bir elektrik şoku. Binanın arka bahçesine çıktılar. Leo iki sigara yaktı, birini Rebekka'ya uzattı.

"Hayvanlar bizim insan olarak dünyaya gelmezden önce olduğumuz yaratıktan arta kalanlardır. Bir yerde okudum, belki de rüyamda görmüşümdür. Her bir hayvan grubu bazı özelliklerinden insan vücudu ve ruhu yararına feragat etmiş." Başıyla mezbahayı işaret etti. "Ata neden dolayı teşekkür borçluyuz biliyor musun?"

"Tahmin edemeyeceğim!"

"Zekâ." Leo sigarasından derin bir nefes çekti. "Bu kadar manyakça bir şeyi rüyamda görmüş olamam herhalde."

"Hadi içeri girelim. Bakalım bizim ata geri verebileceğimiz ne var!"

Leo mezbahayı boydan boya fotoğraflayarak geçti. Bu süre içinde atın derisini yüzmüşlerdi.

Arabayla şehre geri dönerken Leo sordu: "Şu günlerde bir ya da iki kere daha Oslo'ya gitmem gerekecek. Dönüşte getirmemi istediğin bir şey var mı? Noel'den bir gün önce dönmüş olurum."

Rebekka hayır anlamına başını salladı. "İhtiyacım olan her şey var burada."

"Onun bir kız kardeşi var, biliyor muydun?" diye sordu Leo.

"Kimin?"

"Niels Petter Holand'ın Storebrand Sigorta'da çalışan bir kız kardeşi var."

"Biliyorum ama birbirleriyle görüştüklerini sanmıyorum pek."

"Neden acaba?"

"Beni ilgilendirmiyor böyle şeyler" diyerek omuz silkti Rebekka.

"Biliyorsun yakında Noel geliyor. Uzlaşmazlıkların giderildiği, küslerin barıştığı günler bu günler... Niels Petter'in oğlunun halası o. Böyle şeyler insanları değiştirir. Canım bir bardak şarap çekti! Hadi gel Fönix'e uğrayalım! Kutlayacak bir şey varmış gibi yapalım. Kutlanacak bir şey olsun da, ne bok olursa olsun!"

Fönix çok kalabalıktı. Masaların tümü dolu olduğundan bara yöneldiler. "Aman Tanrım ne iğrenç şeylerle uğraşıyorsun Leo! Her yeni sergide iğrençlikte kendini aşıyorsun. Perşembe gününden bu yana ağzıma havuç ve patatesten başka bir şey koyamadım yani!" dedi barmen, ısmarladıkları şarabı servis yaparken. Sonra Rebekka'ya dönerek göz kırptı. "Ayol ne cici bir kavalye bulmuşsun sen kendine!"

Leo güldü. "Sen çocuk olmaktan mutlu muydun Rolf?"

"Aman Tanrıııım bu nasıl bir sual? İnşallah öyle bizim ulaşamiycaaamız kadar çooook derinleşmeyi düşünmüyorsundur! Böyle saçma sapan soruları en erken saat on birde

sormaya başlarlar bana! Bırak çocukluk, çocuklukta kalsın dostum! Yetişkin bir adam gibi davran. Sana daha önce de söyledim, yine söylüyorum. Aklını fikrini başka taraflara çekecekse sana seve seve poz vermeye hazırım. Hadi afiyet olsun!"

Onlardan uzaklaştı.

Rebekka kadehi dudaklarına götürüp tadına baktı. İyi bir kırmızı şaraptı. "Bu sorunun cevabını hiç düşünmemiştim. Mutlu muydum çocuk olmaktan? Her şeyi olduğu gibi kabul ederdim. Şimdi nasılsa öyle yani!"

"Benim açımdan müzmin bir iktidarda olamama haliydi çocukluk. Başkaları tarafından yöneltilme hali. Dişlerimi sıkar ve geçsin çocukluğum diye beklerdim. Yıllar sonsuza dek sürerdi. On beş yaşımdan on sekiz yaşımı doldurana dek bir çeşit asker çetelesi tutmuştum. Terhisime gün sayardım. On sekizimi doldurunca evden taşındım. O zamana dek evden kaç kere kaçtım, sayısını bilmem. Annem, babam başka anne ve babalardan daha mı kötüydü desen, değil. Tam tersi. Tek çocuktum, şımartılmıştım. Belki de o yüzdendir."

"Bunun senin resimlerinle ilgisi ne?"

"Sanırım hiç ilgisi yok. Ben aklıma gelen lafı söyleyen bir adamım. Rolf'un uyumlu bir çocukluk geçirmiş olduğundan eminim. Beni kışkırtan Rolf'daki o güven duygusu."

Ben sakin bir çocuktum. Halimden memnundum o zamanlar. Özgüvenimi daha sonraları yitirdim. Sakin bir çocuk olmak zorundaydım çünkü histerik bir kız kardeşim vardı. Büyük bir fedakârlık yaptım sayılmaz, çok doğaldı o zamanlar bu benim için... diye düşündü Rebekka.

"Babamın sempatik bir ceza yöntemi vardı. Onun bu özelliğini hiç unutamam" diye sürdürdü Leo. "Ceza vereceği zamanlar beni karanlık kömürlüğe kilitlerdi. Ancak hiç yalnız bırakmaz, gelir yanımda otururdu. Konuşmak yasaktı. Merdivenin basamaklarında oturur, cezam bitene dek hiç konuşmadan karanlığa bakardık. Saatler sürerdi bu... Bodrumda, o

karanlıkta gözümün önüne görüntüler gelirdi. Sanırım her şey böyle başladı."

"Orada oturup bir köpeği süngüyle delik deşik etmeyi planlıyordun demek ki!"

"Evet" dedi Leo. "Pek çok şeyin yanı sıra onu da düşünmüştüm. Sonraları babamın yasaklarını bilerek çiğnemeye başladım, kömürlükte babamla birlikte oturalım diye... Sanırım o da anlıyordu bunu. Onun da gereksinimi vardı birlikte geçirdiğimiz o saatlere. Bir daha hayatımda hiç kimseye o zamanlar babama olduğum kadar yakın olamadım. Ancak bunun güven içinde olma duygusuyla bir alakası yoktu. Bana iyi geliyordu çünkü uyumsuz biriydim. Kömürlük serbestçe soluk alabildiğim bir mekândı, enstrümanlarımı akort edebileceğim bir yer. Babam zeki bir adamdı. Bundan hiçbir zaman kuşku duymadım."

Leo konuşmasına devam ederken Rebekka pencereden dışarıyı seyrediyordu. Yağan yağmur karları eritecek, diye düşündü. Beyaz bir Noel göremeyeceğiz. Tam o anda caddenin karşı tarafındaki sokak lambasının altında yürüyen Nina ilişti gözüne.

"Gitsen iyi olacak" dedi Leo'ya. Nina... buraya doğru geliyor... karşılaşmanız..."

"Şşşşşt!"

Leo şarabı bir dikişte bitirdi, elindeki kadehi bara bıraktı ve hemen uzaklaştı.

Rebekka bekliyordu ancak Nina gelmedi.

Büyük bir olasılıkla evinde çocuğunun yanındaydı şimdi.

Sekiz kadeh şarap içtikten sonra dışarıya çıktı ve otomobiline bindi. Siri Ljoen'den sık sık ödünç aldığı bacağı ağrımaya başlamıştı.

On Yedi

Siri Ljoen'in seçme şansı yoktu. Ne olursa olsun, seçme şansı yoktu Siri Ljoen'in. Rebekka'nın gözlerinin önünde, deniz kenarındaki evinde oturan bir kadın canlandı: Siri Ljoen. Bu kadın içinde yaşadığı toplumun buzdolabında kokuşmuş bir et parçasının saklanmış olduğuna inanıyordu. Böyle bir olay karşısında suskun kalınamazdı. Bunun dedikoduculukla bir alakası yoktu. Bunu dile getirmek toplumsal bir görevdi.

Ne yapacağımı bilemiyordum. Tanrı'ya dua edip bana bir akıl vermesi için yalvardım. Ne yaparsam yapayım sonuçta yine hata yapmış olacaktım. Tüm hatalı çözümler arasından birini seçmek zorundaydım. İçinde yaşadığımız bu kaosa rağmen ah-

lakın varlığına inanıyorum. Çocuklarımızı, yetişkinlerin deliliklerinden korumalıyız.

Adım Siri Ljoen. Norveç okullarında kırk yıl öğretmenlik yaptım. Toprağa ektiğim tohumların filizlendiğini, boy verip çiçek açtığını gördüm. Daha somut söyleyecek olursam, çocuklarımızı yetişkinlerin hayatına hazırladım. Bu benim görevimdi ve bu görevimi her zaman ciddiye aldım. Bu nedenle de bildiğim bir konuda sessiz kalamazdım. İşte size bu mektubu da bu nedenle yazıyorum. İki erkek çocuğun hayatı karardı. Bu çocuklar benim öğrencilerimdi. Buradan çok uzakta, kuzeyde bir kentte meydana gelen bu olayın üzerinden on beş yıl geçmiş bulunuyor. Ancak onlara bu kötülüğü yapan adam burada, sizin aranızda yaşamakta...

Rebekka gecenin sessizliğinde evin bütün odalarını dolaşıyor, kendini bile korkutan yüksek ve tiz bir sesle Siri Ljoen'in davasını dile getiriyordu. Gözlerinin önünde Finnmark kıyılarındaki o küçük yerleşim birimi canlanıyor; karanlık, kar fırtınası, denizden esen sert rüzgârlar... Kavşaktaki benzin istasyonu... Kilise... Okul... Fiyordun karanlığı ile dağın karanlığı arasında kalan beyaz alana serpiştirilmiş evler. Çocuklar; yürüyerek ya da ayakla ittikleri kızaklarıyla balıkçı köyünü bir uçtan bir uca geçen on altı okul çocuğu, altısı dağların ötesindeki komşu köyden otobüslerle geliyor. Bu çocuklar her gün onca yol katederek okula gelmekle öğretmenlerine, Siri Ljoen'e duydukları güveni ve bağlılıklarını dile getiriyorlar. Köşe bucak saklanmış dinleyicilerine –ki bunların sayısının giderek arttığına inanıyor şimdi– üzerine basa basa şunu söylüyor: Böyle bir yerde öğretmenlik yapmak, başkent yakınlarında bir okulda öğretmenlik yapmaktan çok farklıdır, kuzeyde bir yaşam biçimidir bu; insan ölmeden ya da güneye taşınmadan bırakamaz öğretmenlik görevini. Burada, yani kuzeyde yaşamın her anında öğretmensindir sen ve öğrenciler de çocukla-

rındır senin. Aksayan bir şey oldu mu hemen farkına varırsın, hiç kaçmaz gözünden...

Birden kesti konuşmasını, kollarını iki yanına sarkıtmış, başını hafif yana eğmiş bekliyordu. Görüş alanının en dış noktasında kuklanın gölgesini gördü, yoksa kendi kolu muydu gördüğü? Adeta bir kürsüde duruyordu ve yapacağı son vurguyu erteler gibi konuşmasına kısacık bir ara vermişti; sanki alkışları ya da az sonra Niels Petter Holand'ın adı patlayarak, çirkin bir yazı gibi duvarlara sıvaştığında Nybyen halkından yükselecek öfkeli tezahüratları beklermişçesine...

Gece defteri: Asla vazgeçmeyeceğim. Asla vazgeçmemeye kararlıyım. Leo'yla beraber kömürlüğün merdivenlerinde oturup karanlığa bakacak ve bir köpeği katletme planları yapacağım. Hayır onu şişlemeyi düşünmüyorum, bu çok çabuk olup bitecek bir şey. Ben onun bacak etlerini azar azar didikleyecek ve yavaş yavaş iskeletini, özünü ortaya çıkaracağım.

Ama şimdi biraz sakin olmam gerek. Bu gece saat bir buçuğa kadar evin içinde dolaşıp çığlıklar attım. Şaşkınlık içinde şunu fark ettim ki ben etrafımda bir dinleyici topluluğu oluşturmak istiyorum, mesela vaaz vereceğim tıklım tıklım dolu küçük bir kilise... Tanrı'dan, özellikle de taşlara on emir yazdırıp, inanmayanlara cezalar veren Ahd-i Atik'teki Tanrı'dan bahsedilen bir mekân...

Leo benim fark etmemi istemiyordu ama, hiç gözümden kaçmadı. Ne domuzun bağırsakları, ne de atın dirisi ya da ölüsüydü onu bugün en fazla ilgilendiren. Yerleri süpüren genç çocuk üzerinde toplamıştı ilgisini. Yerlerdeki kan ve atıkları süpüren delikanlı... Bütün o iğrençlikleri pis su oluğuna akıtan ve daha sonra da kaynar sular dökerek yerleri yıkayan delikanlı... Kâh şarıl şarıl fışkıran, kâh tıp tıp damlayan ama hiç dinmeyen kanları temizleyen ve işini asla bitiremeyen delikanlı. Leo onunla ilgileniyordu.

Ben kimim ki affedemeyen? Affetmek istemeyen! Yolların o en darında ilerleyen benim. O en zorlusunda... Boyun eğmek ve bir başkasının borcunu defterden silmek, işin en kolayıdır çünkü.

Gözüne uyku girmiyordu, ama aldırmadı buna. Uykuyla uyanıklık arasında gidip geliyor, gözlerini açıp her saate bakışında odanın hâlâ karanlık olduğunun ayrımına varıyordu. Yarı uykuda, yarı düşünde Siri Ljoen'i gördü. Kapıyı çekip kilitliyor, karanlık ve buz gibi bir havada ağrıyan bacağını sürüyerek deniz kenarına iniyordu. Balıkhanede faaliyet başlamış, uçuk mavi bir ışık karanlığı yarıyor. Kar yağmakta... Rüzgâr, o ebedi rüzgâr şimdi başka bir kentte esiyor. Karların arasından yükselen ve boyu omuzlarına dek gelen su kamışlarını seyrederek yolun kenarından yürüyor. Aklında Georg var. Bu çocukla konuşmanın zamanı geldi.

Neyin var Georg? Çok üzgün görünüyorsun.

Çocuk arkadaşlarının oynadığı karanlık bahçeye doğru bakıyor. Ders arası.

Biliyorsun benimle her şeyi konuşabilirsin. Eğer seni rahatsız eden.....

Bir şey yok.

Aradan iki hafta geçiyor.

Çocuk yutkunuyor. Gözyaşlarını tutmaya çalışıyor, ama faydasız. Çözülüyor ve her şeyi anlatıyor.

Rebekka sabah sekizde kalkıp bir oturuşta mektubu yazıp bitiriyor. Sonra bir şişe şarap içiyor ve sallana sallana yatağına giderek yeniden uykuya dalıyor.

On Sekiz

Nina Granum saçını sağ kulağının arkasına atarken, bir yandan da dumanları tüten kahveyi üfledi. Tabağındaki kurabiyeyi küçük küçük parçalara bölen Rebekka, ikisinin pencereye yeni takılmış cama yansıyan görüntüsünü seyrediyordu. Mutfaktaki masada iki kadın; domuz pirzolası fırına verilmiş, evin içi ekşili lahana kokuyor. Salondaki televizyonda bir yıl boyunca gösterilen Walt Disney filmlerinden seçmeler, şimdi huzurlarınızda Vakvak kardeş... Stjerne sokağında bir Noel akşamı.

"Gelmiş olmana ne kadar sevindim bilemezsin" dedi Nina. "Pek alışık değilim de... Noel'de evimiz hep kalabalık olurdu bizim." Pencerenin dışına kuşlar yesin diye bir tahıl demeti as-

mışlardı. Yine böyle karanlık bir gecede, aynı pencere önünde yabancı adamlar durmuştu. Ellerinde bir tuğla...

"Şu manyak hâlâ telefon ediyor mu?"

"Hayır, son günlerde pek ses çıkmadı. Aramaması bile bir güvensizlik hali yaratıyor bizde. Yani, şey, sanki birisi soluğunu tutmuş bekliyor, müthiş bir şeyler yapmaya hazırlanıyormuş gibi..."

"Sanmıyorum" dedi Rebekka. "Benim de başıma gelmişti. Birkaç ay sonra arkası kesildi."

"Sana da mı yaptılar? Burada mı?"

"Yok canıım yıllar önceydi. Çocuklarım küçüktü o zamanlar. Garip olan, kocamın hep evde olmadığı zamanlar aramasıydı. Yani ben evde çocuklarla yalnızken. Çok kötü bir duyguydu. Adam sanki Konrad'ın geliş gidişlerini takip ediyordu. Bir komşudur diye düşündüm. Oturduğumuz o semtte komşularla pek ilişkimiz yoktu."

"Bir erkek ha?"

"Evet sizin telesapığınızdan farklıydı. Bizimkisi konuşuyordu!"

"O bildik pis, adi konuşmalar mı?"

"Hem öyle sayılabilir, hem de değil. Başlangıçta düzgün laflar ediyordu, hatta komik şeyler bile söylüyordu. Sonra yavaş yavaş sevimsizleşmeye başladı konuşması. Önceleri tabu olan bir kelime kullanıyordu bir cümlesinde, giderek işi azıtmaya başladı. Özdenetimini yitirmiş gibiydi. İlişki kurmak isteyen yanı, içindeki başka bir şey tarafından saf dışı bırakılıyordu sanki... Bir zaman sonra sesini aldığımda telefonu yüzüne kapatmaya başladım."

Salondan kahkahalar geliyordu. Baba oğul. Rebekka bu çocuk filmini ezbere bilirdi. Şimdi sıra Woody Woodpecker'a gelmiş bulunuyordu.

"Anlayamıyorum" dedi Nina. "Vallahi anlayamıyorum bu erkekleri. Sen bir kadının böyle telefon saçmalıkları yaptığını duydun mu?"

"Sanırım kadınlar biraz daha zarif bir biçimde yaparlar bu işi. Yani, sen ya da ben bir erkeğe telefon edip sik muhabbeti yapacak olsaydık, erkek kuyruğunu sallamak şeklinde tepki verirdi buna di mi?"

Nina güldü. "Leo'yu görüyor musun?"

"Ara sıra. Ama çok sık değil! Aslında ondan hoşlanıp hoşlanmadığımdan pek emin değilim. Yani, resimlerini kastetmiyorum bunu söylemekle... Ama biraz dengesiz gibi geliyor bana. Henüz tamamlanmamış! Leo gibi bir adamla çok uzun süre birlikte olamam ben."

"Biliyor musun onu rüyamda gördüm. Tuhaf bir şey. Ortalıkta dolaşıp, bu adamla ilgili cinsel fanteziler kuran biri değilim ben... Ama yine de gördüğüm rüyayı Niels Petter'e anlatmaya çekinirim doğrusu." Nina salona bir bakış attı ve kıkırdayarak sözlerini sürdürdü. "Bir otomobil enkazının içinde yapıyorduk o işi. Bir kumsalda. Şimdiki gibi bir kış günü..."

Evet tam da öyle. Bir otomobil enkazının içinde. Rebekka erkeğin o sönük aletinin ağırlığını elinde hissetti. Gerçi elindeki sigaraydı ama, erkeğin cinsel organı gibi duyumsadı onu, sigarayı ağzına götürdü ve içti. Ne zaman yakmıştı bu sigarayı? Parçalanmış kurabiye, tabağın içinde duruyordu ve lahana ekşi ekşi kokuyordu.

"Salona geçelim. Sıra Lady and the Tramp'e geldi. Hoş bir filmdir."

"Sen git, ben sonra gelirim. Domuzun yağlı sırt kısmının üzerine çıtır çıtır kızarsın diye biraz su dökeceğim."

Kızarmış kıtırdak yağ tabakası. Nasıl da çıtır çıtır... Kibar kibar çiğne, yavaş çiğne. Azıdişlerinin arasında ezilen kıtırdağın sesi, çıtır çıtır sesler taaa kafatasının en gerilerinde yankılanıyor, erimiş yağlar ağız boşluğuna akıyor, yağlı bir domuz pirzolası bu, tıpkı eski günlerdeki gibi; yağlı domuz eti yine moda oldu, yeni bir bin yıla girmekte olduğumuz şu sıralar, yağlı domuz eti yine moda. Domuz eti ve patatesleri çiğniyor,

ekşili lahana ve köfteleri çiğniyor, Nina'nın evde yapmış olduğu biranın eşliğinde yutuyor. Kendi sesinin "Ne hoş" dediğini duyuyor, hatta şu cümleler de çalınıyor kulağına: "Geçenlerde radyoda bir programda..." Evet, evet. Çok hoş. Hoşça vakit geçiriyorum burada sizinle. İyi ki ikna ettiniz beni. Geçenlerde radyoda bir programda duydum pinnekjött* geleneği Batı Norveç'in dağlarını aşmış, doğunun düzlüklerine inmiş. Noel saçmalıkları... Noel çöplüğü... Tencerede huş ağacından kırılmış dal parçacıklarının üzerinde buğulama pişirilen kaburgaların artıkları, gurmelerin ağzına layık smalahove,** lutefisk*** ile şarap içilmez, yanında daima bira ve akevitt**** verilir. Bu gece Noel gecesi ve Noel gecesinde hep Noel gecesiyle ilgili şeylerden bahsedilir. Bizim evde hep ribbe***** yenirdi Noel yemeği olarak, sadece fırında domuz pirzolası, sosis, köfte yemekle olmaz; eskiden küçük çocuklar bile ribbe yerdi, yağlı domuz pirzolası, sağlıklı beslenme çılgınlığı daha başlamamıştı tabii o zamanlar; işte tam bu sofradaki gibiydi yağlı domuz pirzolası, yağları şıpır şıpır damlayan, ribbe dediğin böyle olurdu, bulvar gazeteleri daha enfarktüs muhabbetine başlamamıştı o zamanlar.... Daha ister miydiniz? Evet biraz daha! Niels Petter'in ölü domuz tıkıştırılmış ağzı kahkahalar atıyor, Karl amcanın öyküsü bu; hani Noel'in birinci günü kan ürünlerinden yapılmış yemek çeşitleri yemekte ısrar eden amca, kanla yapılmış sosis, kanla yapılmış paté yemezse keyfi yerine gelmeyen amca... Rebekka Tellus gezegenin üzerinde

---

* Pinnekjött: Kurutulmuş kuzu pirzolası. Özellikle Batı Norveç'te yaygın olan geleneksel Noel yemeği. (ç.n.)

** Smalahove: Koyun kellesi. Sofraya fırınlanmış bütün bir kelle olarak getirilen geleneksel yemek. (ç.n.)

*** Lutefisk: Jöle kıvamında balık. Sodyumlu bir çözeltiye yatırılarak yumuşatılmış, jöle kıvamına getirilmiş morina balığı filetosunun suda haşlanması suretiyle yapılan geleneksel bir balık yemeği. (ç.n.)

**** Akevitt ya da aquavit: İskandinavya'nın patatesten damıtılarak yapılmış, alkol derecesi yüksek, milli rakısı. (ç.n.)

***** Ribbe: Fırında domuz pirzolası. Geleneksel Noel yemeği. (ç.n.)

bir yerde kurulmuş bir masaya oturmuş, etrafında evrenin katı cisimleri –ateş halinde ya da soğumuş kütleler, yıldızlar, gezegenler, kara delikler– dönmekte... Niels Petter bir kez daha anlatıyor Karl amca ve kanla yapılmış sosisleri, bir çocuğun dehşet dolu bakış açısıyla anlatıyor öyküyü bu kez, öyle çok kahkaha atıyor ki anlatırken ağzından fışkırttığı yağlar masanın beyaz örtüsüne sıçrıyor, incecik, görünür görünmez bir yağ lekesi, ama domuz yağı kötü bir şey sayılmaz, erimiş domuz sadece, domuz oraya bulaşmış, Noel gecesini kutluyor masadakilerle beraber; Rebekka'nın elinden sessiz bir osuruk salmaktan başka bir şey gelmiyor, eminim çocuğa bulacaklar kabahati, tabii böyle bir yemek masasında fark edilirse... Biraz daha domuz alır mıydınız? Biraz daha! Daha fazla domuz, domuz verin buraya, acelemiz var, bağırsaklarımız daha fazla domuz gelsin diye haykırıyor. Kıtırdak yağ. Nina doygun bir mutlulukla gülümsüyor ve patatesleri ezerek sosla karıştırıyor, küçük oğlanın kırmızı ağız boşluğu, Rebekka tüysüz bir kuş yavrusu gibi görüyor onu, bu talepkâr ağız boşluğu, önce ana sütü daha sonra da besin, sosla ezilmiş patates diye haykıran bağırsaklar... Devam edelim! Devam edelim, devam edelim! Kırmızı meyve soslu sütlaç, mürver ağacı meyvesinden yapılmış kıvamlı, kırmızı sos, sos hem de nasıl sos, süpermarketin yolunu bilmez bu sos, Nina'nın annesinin mucizesi bu sos, Nina'nın annesi, Kristiansand'daki bahçesinde mürver ağacının ufacık meyvelerini toplayıp, ezen, suyunu çıkaran, cıvıtan, cıvıyan, kızını düşünen, artık şimdi o da anne oldu, Niels Petter Holand'ın eşi... Çocuklar sütlacın üzerine kırmızı sos dökmeliler, gerçek meyvelerden, ev yapımı gerçek sos, ilerde onlara da çocukluklarını hatırlatacak, asla unutamayacakları sos...

Niels Petter sandalyesinde geriye yaslandı ve iç çekti. Rebekka onun yüzüne baktı ve o tuhaf mahcup gülümsemeyi gördü. Boşaldıktan, kendini Nina'nın derinliklerindeki kırmı-

zı ete boşalttıktan sonraki saniyelerde de böyle gülümser bu, diye geçirdi içinden.

"Doydun demek!" diye kıkırdadı Nina. Nina kolay gülen bir tipti.

Niels Petter gözlerini yumdu. "Ahh, patlıyorum!"

Nina biraz daha akevitt doldurdu bardağına, Niels Petter bu sesle uyandı birden, bardağı kavradı ve sert alkolü midesine gönderdi.

Rebekka şişeye uzanıp kendi bardağına da içki koydu.

"Bu kadar doymak, böylesine tatmin olmak yasaklanmalı bence!" dedi Niels Petter. "Tamamen yasaklanmalı! Peki ama bademi kime çıktı?"*

"Aman Tanrım" dedi Nina. "Bademi unutmuşum!"

"Zarar yok" dedi Niels Petter. "Biz de bademi gizlice Simen'in tabağına aktarmak zahmetinden kurtulduk." Sonra gülümseyerek oğluna döndü: "Nasılsa badem ezmesi domuz senin, değil mi?"

Oğlan ciddi ciddi başını salladı, evet anlamında.

Biraz daha domuz. Daha fazla domuz.

"Bakalım Noel Baba bu yıl da gelecek mi?" dedi Nina oğlanın saçlarını karıştırarak. "Geleceğine inanıyorsun değil mi?"

Oğlan yine başını salladı. "İnanıyorum!"

"Eveeeet herkes doyduysa...." Nina önce Rebekka'ya sonra Niels Petter'e baktı.

"Siz ikiniz oturmaya devam edin" dedi Niels Petter ayağa kalkıp tabakları toplarken... "Ben gidip kırmızı şarap getireyim."

Yemek tabaklarını, servis tabaklarını mutfağa taşımaya başladı, Simen hevesle peşinden gidiyordu.

---

* Bir Noel geleneği. Yemekten sonra yenilen tatlının, yani sütlacın içine yapılırken atılmış olan bir kuru badem tanesi kimin tabağından çıkarsa sofrada ona armağan olarak badem ezmesinden yapılmış bir domuzcuk verilir. (ç.n.)

İki kadın yerlerinden kıpırdamadı. Birer sigara yaktılar. Çok geçmeden sofraya şarap geldi, bardaklara dolduruldu. Mutfaktan bulaşık makinesinin sesi geliyordu.

Bu kadar doymak, böylesine tatmin olmak yasaklanmalı bence, diye düşündü Rebekka. Tamamen yasaklanmalı.

Noel Baba geliyor. Noel Baba geliyor. Niels Petter komşuya yardım etmek üzere tam evin kapısından çıkmıştı ki, içeriye Noel Baba girdi. Homur homur, heybetli sesiyle... Küçük oğlan annesiyle beraber Noel ağacının yanında duruyor, annesine sıkıca sokulmuş, altdudağı titriyor hafiften, ama dayanacak, buz kırılmadan taşıyabilecek üzerindekileri, Noel Baba'dan korkmayan akıllı bir çocuk o, babası yanında değil ama korkmuyor işte.... Çuvalın görünüp, içindekilerin yere boşaltılması ve rengârenk, irili ufaklı paketlerin halının üzerine saçılmasıyla her şey yoluna giriyor, oğlan sevinç çığlıkları atıyor; bebek İsa'nın doğduğu gün bütün çocukların nasıl sevinmesi lazım gelirse, o da öyle seviniyor işte! Hediyelerin üzerindeki etiketler okunuyor yüksek sesle: Anneden babaya, anneanne ve dedesinden Simen'e, babasından Simen'e, yine babasından Simen'e, anne ve babasından Simen'e, babaannesinden ve dedesinden Simen'e, Rebekka'dan Simen'e, Rebekka'dan Niels Petter'e, babadan anneye, Niels Petter ile Nina'dan Rebekka'ya, Rebekka'dan Nina'ya, Lene teyze ile Truls enişteden Simen'e, Frida haladan Simen'e, annesinden Simen'e, anneanne ile dededen Niels Petter ve Nina'ya... Aynı dakikalarda ülkenin dört bir yanında, köyden kente her bir evde, arka planda guruldayan bağırsaklar ve bulaşık makinesi homurtuları fon müziği oluştururken yapılan ayinlerde, adeta bir zikir gibi tekrarlanmakta bu kutsal hediye verme anonsları...

Rebekka ister istemez kendini iyi hissediyor. Akevitt ile şarap onu ısıtıp yumuşatmış, şimdi burada bu "Mutluluk"un orta yerinde bulunmaktan memnun. Niels Petter'in hediye paketle-

rini dağıtan deforme olmuş eline bakıyor. El ufak oğlanın yanına geldikçe kendine hâkim olamayıp küçüğün başını okşuyor, omuzlarını okşuyor, sırtını okşuyor, okşuyor, okşuyor, okşuyor. Bakışlar, bu aptalca maskenin, yumuşacık mavi gözlerin gerisindeki bakışlar, Rebekka'nın görmediği ancak gözyaşları içinde kendisine anlatılan şeyleri görmüş olan bu bakışlar; Niels Petter'in elindeki pirinçten anahtar göz çukurunu kanırtırken, Stina dizlerinin üzerine çökmüş, ağzına alarak onu doyuma ulaştırmaya çalışıyor...

"Ey Mutlu Noel" şarkısı eşliğinde açılıyor hediye paketleri. Dördü de yere diz çökmüşler, giderek yükselen renkli ambalaj kâğıdı tepeleri, isim yazılı kartlar ve kurdeleler arasında kaybolmaktalar adeta... Nesneler... Hafifçe karartılmış lambaların, şömineden gelen alevlerin ve her tarafta yanan renk renk, çeşit çesit mumların titrek ışığında arka arkaya yeni nesneler çıkıyor hediye paketlerinden. Etraf domuz pirzolası ve balmumu kokuyor. İşte hediyelerimiz, gömlekler, kravatlar, bornoz, terlik, lego seti, yumuşak ayıcık, yumuşak zürafa, annemize saat, babamıza evrak çantası, üç adet takvim, annemize kazak, Simen'e uzaktan kumandalı araba, Simen'e kitap, Simen'e çikolata, Rebekka'ya bir atkı; ah ne kadar da duygulanıyor, aman canııııım, mahcup ettiniz gibisinden bir şeyler saçmaladığını işitiyor ve tam o sırada Frida haladan Simen'e gönderilmiş pakete geliyor sıra, Simen Frida halayı hiç görmemiş, anneyle baba tuhaf bir şekilde bakışıyorlar, bir yabancı için bu bakışı yorumlamak pek kolay değil; sert bir paket, bir beslenme çantası belki, içindeki şekerlemeler dökülmesin diye bantla sıkıca yapıştırılmış, babamız kendine hediye gelmiş çakıyı kullanıyor bantları açarken, Simen'le annesi kutunun kapağını kaldırıyorlar yavaşça; anne birdenbire bir futbol topu doğuruyormuşçasına haykırmaya başlıyor, çığlıklarla geri atıyor kendini; gözler, iri iri, vıcık vıcık hayvan gözleri bilye gibi saçılıyor halının üzerine; şimdi ağlama sırası küçük çocukta, hayvan göz-

lerinden korkmuyor ancak annesini hiç böyle görmemiş, Nina Noel ağacının altında yarı yan yatmış ulumakta...

Noel Baba ayağa fırlamış vay iblis, vay cehennem zebanisi diye böğürüyor, bir yandan da sakatlanmış eliyle ahşap duvarlara yumruklar atıyor.

İşte tam o sırada çok tuhaf bir şey oluyor, öyle tuhaf ki ömrü boyunca unutamayacak... Küçük çocuk Noel Baba'ya doğru koşup, minicik yumruklarıyla saldırıyor; vuruyor, vuruyor.

Kutsal gece; Rebekka taksiyle şehre dönüyor. Yolun sağında parlak ve durgun bir fiyord uzanmakta, solundaki yamaçta villaların pencereleri ışıl ışıl; bir doygunluk hali var bu manzarada, masum bir doygunluk, diye düşünüyor; dünyanın dışında hayatlarını yaşıyorlar işte...

Sigara içiyorlar. Rebekka ve taksi şoförü, oturmuş birlikte yasalara karşı geliyorlar, bu konuda aralarında anlaşmışlar. Taksimetre çalışıyor, rakamlar giderek yükseliyor. Genç bir şoför bu, parlak bir delikanlı, ana ve babası yerkürenin uzak bir köşesinden gelmişler buralara.

"Güzel bir hediye verdiler mi? Terlik filan?" diye soruyor.

"Terlik güzel bir şey değil ki!"

"Güzel olan şey ne peki?"

"Sevdikleriyle bir arada olmak!"

Genç adam başını sallayarak onaylıyor. Dumanları burun deliklerinden salıverirken, ciddi ciddi sallıyor başını. "Sizler pek beceremiyorsunuz bunu. Birbirinizi koruyup kollamayı beceremiyorsunuz!"

Haklısın, diye düşünüyor. Ama gelinimle aynı evde oturup kıçımı ona sildirmeyi de istemem doğrusu."

"Geri dön!" diyor.

"Geri mi döneyim?"

"Evet dön!"

Genç adam yoldan geri dönüyor.

"Solheimstrand'a doğru git."

"Sahile mi? Gecenin bu saatinde?"

"Evet. Beni deli zannetme!"

Genç adam başını iki yana sallayıp gaza basıyor.

"Ramazanda oruç tutuyor musun?"

"Elbette."

"Bu oruç işi de nasılsa! Gazetede bir Pakistanlı kadınla yapılmış şöyleşiyi okumuştum. Güneş battıktan sonra çeşit çeşit yemeklerle bir sofra kurduğunu anlatıyordu. Ağzımın suları aktı."

"En zoru sigarasızlık!"

Hayır, diye düşündü Rebekka; en zoru bütün bir ay boyunca vicdan azabı duyarak otuzbir çekmek olmalı...

Fiyord... Çivili lastiklerin karla kaplı yolda çıkardığı tekdüze sesler... Alkol Rebekka'nın kanını harekete geçirmiş, Niels Petter'in maskesinin kelimenin gerçek anlamıyla düşmesi ise bacak arasının ıslanmasına neden olmuştu.

Aaaa, bak babammış!

"Seni burada, sahilde yapayalnız bırakamam!" diyor şoför.

"Doğru" diyor Rebekka, yalnız bırakamazsın.

Salıncağın yıpranmış ipi hâlâ sallanmakta. Siyah fonda gri bir hareket. Büfenin kepenkleri kapalı. Rebekka her şeyi bir film gibi izliyor; otomobilin farlarından yansıyan ışıkta izlediği bir film, siyah saçlarını okşadığı genç adam dilini aşağı yukarı, içeri dışarı hareket ettirmekte, yavaş yavaş, tadını çıkara çıkara...

Leo benim ona gideceğimi biliyor. Benim ona gideceğimi biliyor.

Rebekka saatine bakıyor, biri yedi geçiyor.

Gece tam bu saatlerde dolaşmaya çıkmaz mıydı o?

Şoför koltukları yatırıyor ve diz çöküp, pantolonunu indiriyor. Yüzü terden ıslanmış, yayvan "L" harfleri içeren bir dilde bir şeyler söylüyor, mutlaka orospu diyordur, fahişe, amcık di-

yordur diye geçiriyor içinden Rebekka, iyi, böylesi daha iyi... Sesini kessin diye ağzına alıyor onu, ama erkek susmuyor, devam ediyor, Rebekka sertleşmiş hayaları elinde tutuyor ve emmeyi sürdürüyor, sert ve maksatlı... Taaa ki birkaç milyon potansiyel Pakistanlı ya da mesela Iraklı, erkekten kopup gidene dek... Bir savaş ya da sel felaketi insanları nasıl silip süpürürse o da öyle yutuyor onları... Erkek konuşmayı, ona orospu demeyi sürdürüyor ya da belki başka bir Tanrı'ya yakarıyordur, kim bilir! Ancak süngü düşmüyor, yo hayır, aynı sertlikte devam, Rebekka sırtını dönüp, arka cama doğru eğiliyor; o garip dildeki monolog devam eder ve erkek hevesle ve sert hareketlerle içine girip çıkarken kendi anlaşılmaz dili çalınıyor Rebekka'nın kulağına, o hayvansı dil; bu olmamalı işte, zevk almak değildi ki amacı! İyi Noeller, Yeni Yılda Mutluluklar dilerim değildi ki bu! Erkek yavaş yavaş sakinleşiyor ama hâlâ ne istediğini biliyor, Rebekka insanoğluna zekâyı armağan eden atı düşünüyor, mezbahadaki ölü aygırı düşünüyor, derisini yüzüp sucuk ya da tilki yemi yaptıkları aygırı... Gözlerini diktiği karanlıklardan dedesi ve anneannesi çıkageliyor, ellerinde piknik sepetleri, içinde sandviçler, meyve şerbetleri, mayolarla havlular ayrı bir torbada; derken boşaldığını hissediyor, bunca yıldan sonra ilk kez; amaç bu değildi ama, yine de doyuma ulaşıyor işte...

Taksimetreyi kapatmayı unutmuş, ekranda beş yüz yirmi kron hesap görünüyor. Genç adam özür diliyor gömleğini pantolununun içine sokarken, özür dilenecek bir şey yok; Rebekka altı yüz kron çıkarıyor ve fişini istiyor vergi beyannamesi için. Sonra da hep beraber gülüyorlar bu acayip memleketteki vergi kurallarına.

Ancak Rebekka kapıdan çıkarken ciddileşiyor genç adam.

O zaman ciddileşiyor işte.

Otomobili hareket ettirmiyor, taa ki Rebekka eliyle kaportaya vurup, cehennemin dibine git diyene dek.

On Dokuz

Gece defteri: Dışarda, karanlıkta durup içeriyi seyrettim. Leo beni göremese de ben onu görüyordum. Ancak benim kapının dışında olduğumu bildiğini ya da en azından gelmemi beklediğini seziyordum. Ressam Odd Nerdrum'un giydiği uzun entarilere benzer bir şey geçirmişti üstüne. Resim yapıyordu. Uzun önlük boya lekeleri içindeydi. Sert ve emin fırça darbeleri atıyor, bir yandan da kendi kendine konuşuyordu. Söylediklerini işitemiyordum ama kendi kendine konuştuğu apaçıktı, çünkü odada yalnızdı.

Islaklık bacaklarımdan aşağı akarken düşünüyordum: İçeri adım attığım andan itibaren iktidar onun eline geçecek.

İçeri girdim. Bir bardak su istemeye... Beş yaşındaydım ve susamıştım. Yüzü resim sehpasına dönüktü, arkasına bakmadı, kendinden o denli emindi.

"Kendinden emin olan oydu" diyor Leo. O seni elinden çekiştirip, oraya buraya götürürdü. Stina. Ablan Stina. Hatırlıyorum da sen bir gölge gibiydin o zamanlar. İri iri gözlü, küçük, ürkek, Rebekka...

Bu yepyeni bir resim. Kaza yapan otomobilin resmini bitirmiş, duvar dibine koymuş. Leo şimdi Niels Petter Holand'ın resmini yapıyor. Niels Petter Holand'ın klasik bir portresi... Rebekka'nın şimdiye dek gördüğü Leo tablolarından öyle farklı ki. Blazer ceket giymiş, içindeki gömleğin düğmelerini açmış bir Niels Petter.

"Mutfakta kırmızı şarap var."

Rebakka gidip şarabı ağzına dikiyor. Sonra elinde şişeyle salona dönüyor.

"Noel yemeği nasıl geçti? Ortam ve yemekler nasıldı?"

"Olması gerektiği gibiydi..."

Leo fırçayı elinden bırakıp dönüyor. "Gel buraya!"

Söyleneni yapıyor. Yanına gittiğinde Leo ona sımsıkı sarılıyor, eliyle saçlarını okşuyor, okşuyor...

"Oslo kışın iğrenç bir yer Rebekka. Korkunç... Karlar daha yere düşmeden pislikle karışıyor, yüz binlerce ayak ve bir o kadar da araba lastiği tarafından ezilip, un ufak ediliyor. Etraf nasıl felaket pislik bilsen! Leş gibi Noel babalar, taksi kuyruğunda kusan julebord* müptelası sarhoşlar.... Allah'ın belaları birbirlerinin üstüne kusuyor! Lutefisk ve bezelye püresi... Fırınlanmış domuz kaburgası ve kurutulmuş kuzu pirzolası..."

* Julebord: Noel sofrası diyebileceğimiz modern gelenek. Aynı işyerinde çalışanlar ya da arkadaş çevreleri Noel'i kutluyoruz bahanesiyle aralık ayı içinde toplanarak akşam yemeğine çıkarlar veya işyeri tarafından çalışanları için böyle bir yemek düzenlenir. Geleneksel Noel yemeklerinin yendiği ve akevitt adlı milli içkinin bira ile birlikte tüketildiği bu yemekler sarhoşluk ve birilerini yatağa atma maratonları şeklinde uygulanır. (ç.n.)

"Ama sen yapmak istediklerini yaptın değil mi?" Rebekka yüzünü terebentin ve tütün kokan önlüğün kahverengi kumaşına yapıştırmış konuşuyor.

"Evet, tabii. Apartman dairemi satıyorum. Satıp, yelkenli tekne alıyor ve sürekli yaşamak üzere buraya yerleşiyorum. Aynen Niels Petter Holand'ın yaptığı gibi. Sen de aklını başına alsan iyi olacak. Oslo'da gelecek yok. Batan bir gemi Oslo..."

Masaya oturuyor ve içmeye başlıyorlar.

"Adı ne, Niels Petter'in kardeşinin adı ne?"

"Görmedin mi? Ne güzel bir isim. Genç bir kızın el yazısıyla kaleme almak için çok uğraştım. Benimle gurur duymanı istiyordum."

Rebekka gülüyor ve bir sigara yakıyor. Oda sıcak, alkolün etkisi giderek artmakta.

"Sen başından beri hatırlıyor muydun benim kim olduğumu?"

"Hayır. Bir gece uykudan uyandığımda her şey gözümün önüne gelmişti. Seni o zamanlardaki halinle görüyordum."

"Yanlış hatırlıyorsun Leo. Stina'yı peşinden sürükleyen, bakan ve göz kulak olan bendim. Şimdi de ona bakan benim."

Leo omuzlarını kaldırdı hafiften. "Nasıl istiyorsan öyle olsun! Ya sen? Sen beni hatırlıyor musun?"

"Hayır seni hatırlamıyorum. Ayrıca sen bir rüyayı hatırlıyorsun."

Kirli. Her şey ne kadar kirli. Oslo, burası, her yer... Her yerde pislik dış binaların cephelerinden kaldırımlara ve caddelere akıyor. Rebekka'nın aklına mektuplar geliyor; iki yüz adet mektup, ameliyat eldivenli ellerin kopardığı pullar, çalışma masasındaki çanağın içinde ıslak sünger, tükürük olmaz, çeşmeden akan su. İki yüz adet mektup. Gökyüzünden yağan, rüzgârın önüne katıp Stjerne sokağındaki küçük evin etrafına dağıttığı iki yüz tane ufak beyaz dikdörtgen; o küçük evde iki yetişkin insan şimdi yataklarında uyanık olarak yatmakta ve

duvarları seyretmekteler. Küçük oğlanın Noel Baba'yla, yani gerçek Noel Baba'yla karşılaştığı o Noel!

Leo resim yapıyor.

Rebekka içiyor ve tamamen buz tutmuş sahil şeridinin ilerisinde kapkara görünen fiyordu seyrediyor. Rüzgâr ince toz halindeki karları buzun parlak yüzeyine doğru süpürüyor, görüntü adeta canlı bir resim gibi sürekli değişmekte... Leo çocukluk ve gençlik yıllarını gerçekten burada geçirmiş ve de onu tanıyor olabilir mi? Eğer bu gerçekse, kendisi niye hiç hatırlamıyor? Eğer bu gerçekse, Rebekka'nın bilincinin derinliklerinde sımsıkı kapattığı ve geçen zamanın da kapısına duvar ördüğü odalardan birinde Leo'nun var olması gerek.

"Elinin durumu nasıl?" diye soruyor Leo. "Bana onun elinden bahset biraz!"

Rebekka Leo'ya Niels Petter'in sakatlanmış elini anlatıyor; asla eskisi gibi olamayacak bir el, tamamen sakatlanmış sayılmaz ama fena halde hasar görmüş, maalesef. Esef verici, kötünün iyiye dönüştürülemez oluşu çok esef verici... Bu konuda herkes hemfikirdir herhalde.

"Nasıl resmini yapabilirsin? Onu hiç tanımıyorsun ki!"

"Onu tanısaydım asıl o zaman resmini yapamazdım. Mümkün olmazdı bu! Fönix'te otururken gazetenin kenarına eskizler çizdim. Onu *seziyorum*.. İşin sırrı burada. Onu bir bodrumda canlandırabiliyorum gözlerimin önünde. Sert bir yüzü var. Karşısındakinin ağzından baklayı almadan ve de pestilini çıkarmadan kolay kolay pes etmeyecek bir tip olduğunu sanıyorum. İnşallah bu gerçeği göz önüne almışsındır Rebekka!"

Elbette... Niels Petter'in Rebekka'yı beraberinde götürebileceği tek bir bodrum var dünyada, o da Leo'nun bodrumu. Elbette bunu göz önüne almıştı. Tersi, işin kolayına kaçmak olurdu. Hayır, yalnız kalmak olurdu. Böylesi çok iyi. Dedesinin ölümünden bu yana güvenecek hiç kimsesi olmamıştı, bu gerçeğin o an ayrımına varıyor. Gülesi geliyor. Boşlukta onca yıl. Bir evlilik. İki çocuk. Hiçbir şey.

"Daha şarap var mutfakta. Tezgâhın üstünde. Sarhoş olana dek içebilirsin!"

"Hayır, gidip yatmak istiyorum."

"Mantonu çıkar önce. Deminden beri üzerinde manto, ayağında çizmelerle oturuyorsun."

Gece defteri: Rüyamda Stina ile fiyord boyunca yürüyorduk. Sonbahardı, çürümekte olan yapraklar ekşimsi kokuyor, çıplak siyah ağaçlardan sular damlıyordu. Stina'nın elinden tutmuş götürüyordum. Ayağımda bir çift kocaman lastik çizme vardı. Bunu pek düşünmemiştim ama biliyordum ki –hani düşlerde hep olur ya hissedersin ve bilirsin– ayağımdakiler dedemin çizmeleriydi. Uzağa, uzak uzak yerlere gidiyorduk; karanlık, ürkütücü, tanımlanamayan ama içimi buran sevimsiz bir şeyden uzaklaşıyorduk. Sonra neredeyse denizin içine kadar uzanan o ulu ağaçlardan birinin altında durduk. Aramızda bir konuşma geçmedi ama Stina çişini yapacaktı, patikaya çömeldi ve işedi. Ve ben –ne kadar da mantıksız!– birden tepedeki dallardan birine asılı, sallanıyor halde buldum kendimi ve bilincim gövdemden daha yukarı bir yerde duruyordu, kocaman çizmelerimi görebiliyordum tepeden, çizmeler havada sallanıyor ama yere düşmüyordu. Yağmur yağıyordu. Karanlıktı. Stina aşağıda soyunmuş, bir bebek gibi çömelmiş çişini yapıyordu. O zaman köpekleri duydum işte. Yaklaşıyorlar ve hevesle havlıyorlardı, kocaman köpeklerdi bunlar, dev gibi ağızları vardı, Stina eridi ve kayboldu birden. Sonra çamurda ilerleyen bir eski zaman arabasının tekerleklerinin sesini duydum, demir kasnağa geçirilmiş ahşap tekerler yumuşak çamurun içinde dönmeye çalışıyor, bir yandan da şlap şlup diye sesler çıkarıyordu. Bir şey görür gibi oldum, içime girip, sonra dışarı çıkan BİR ŞEY, sonra tekerlekler, toprağa çarpan su, toprağa çarpıp içine nüfuz eden su. Bir arabacı gördüm, hayır sezinledim, yüzü olmayan bir

adam, elinde kırbaç, başı öne eğik yaşlı ve yorgun bir at, koşulduğu araba parçalanmış, ben orada şıpır şıpır bu ıslaklığın ortasında kıpırtısız ve bembeyaz yatıyorum. Uzakta bir yerlerde köpekler var. Stina kaybolmuş. Dedemin boşlukta sallanan lastik çizmelerine bakıyorum, daha da aşağılara kendime bakıyorum, at arabasının rustik tahtalarına bakıyorum, feci bir şey olmuş olmalı, sanki birisi beni almaya gelmiş gibi, birisi...

Uyandım, yok hayır, kendi kendimi uyandırdım. Bir an için nerede olduğumu bilemedim. Alışmış olduğumdan farklı kokular duyuyordum. Ekşi ekşi ter kokuyordu, çarşaflar sırılsıklam olmuştu terden. Yatağın içinde doğruldum. Her şey yavaş yavaş yerine oturmaya başlıyordu. Kapının aralığından Leo'nun televizyonun önünde duran geniş omuzlarını gördüm. Oturmuş şarap içiyor ve televizyon seyrediyordu. Televizyonun mavimsi ışığı her değişen sahneyle birlikte ahşap duvarlarda dans ediyor, hoplayıp zıplıyordu. Leo oturmuş bir yüzme karşılaşması seyrediyordu televizyonda.

Daha fazlasını da gördüm. Leo Niels Petter'in yüzünü enli fırça darbeleriyle kızıl bir renge boyamış, orijinal resimden geriye yalnızca dik dik bakan tek bir göz kalmıştı. Niels Petter bana dik dik bakıyordu. Dosdoğru bana bakıyordu. Resmin bana göre hafif yan dönük bir vaziyette durmasına karşın Niels Petter dosdoğru bana bakıyordu. Resmi hangi bakış açısından seyredersem seyredeyim Niels Petter'in hep dosdoğru bana bakacağını biliyordum.

Tekrar yatağa gömüldüm. Sızdım, uyandım, sızdım, uyandım. İki dünya arasında sırtüstü yüzmekteydim. Tekrar uykuya daldım. Ya rüyada gördüm ya da aklımdan geçirdim şu soruyu: Acaba uyuyabilecekler mi bu gece? Bu imkânsız değil mi? Ama insanın uyuması gerek. Ne denli imkânsız olursa olsun, uyumalı insan...

Yirmi

Şimdi her şey mavimsi. Leo'nun evindeki televizyonun titreyen ışığı bilincine nüfuz etmişti sanki. Çevresini ritmik olmayan devinimler halinde ve mavinin tonlarında algılamaktaydı, tıpkı o Noel akşamının ertesi günü olduğu gibi... Karları küreyen komşu mavi, soğuk, elektrikli titreşimler halinde, kürek kürek, şvışş, şvışş, ıslak karın alüminyum kürekten kayarak karşıdaki garajın duvarına çarparken çıkardığı iç çekmesine benzer sesler... Alacakaranlıkta çocukların üzerinde kaydıkları, oynadıkları yokuş da mavi... Boş evde dolaşıyor ve üşüyor. Evi deliler gibi ısıtmaya çalışmasına karşın hâlâ üşüyor. Pencereye doğru gidip gidip geliyor. Aşağıda ayaklarının altında uzanan kent de mavi... İçerde duvarlar

üzerine üzerine geliyor; içinde bir yer kayması, içinde sürekli bir yer kayması... Ve bu tuhaflıklara gülmek geliyor içinden... Noel'in üçüncü günü; postacılar yola çıkmıştır artık diye düşünüyor, mektuplar var evlere ulaştırılacak, gecikmiş Noel tebrikleri, tüm iyi yıllar dileklerini tehdit eden faturalar. Posta az sonra evlere ulaşacak ve Fiolveien, Prinsensgate ve Stjerne sokaklarındaki teneke posta kutularına atılacak. İnsanlar villalarında ya da apartman dairelerinde oturmuşlar kahvaltı ediyorlar. Sofralardan davetkâr kahve kokuları geliyor; Sükûnet Haftası bu, kurtarıcımızın doğduğu gün ile eski yılın öldüğü gün arasındaki barış ve sükûnet haftası. Kahve fincanlarından dumanlar tütüyor, tereyağını uzatıyorlar, baharatlı ringa balığı salamurasını, kat kat haşlanmış domuz kellesi etlerinden yapılan salamurayı, her şeyi, paylaşmak istedikleri her şeyi uzatıyorlar birbirlerine... Tatil günü olmamakla birlikte –dükkânlar, postane ve bankalar açık– bütün hafta boyunca bu doygun sükûnet hali devam ediyor. Buna Noel'in bahşettiği bir nimet de diyebiliriz.

Rebekka üzerinde giysilerle yatağa uzanıyor, tam gözlerini kapattığı an bir tık sesi duyuyor. Postacının eldivenli elinin kapağını kapatarak posta kutusundan uzaklaştığını yavaş çekilmiş bir film olarak görüyor. Rebekka'ya öyle geliyor ki, postacının eli bir bilince sahip ve kendi kendini sorguluyor: *Ben ne yaptım? Mektubu bıraktım mı posta kutusuna? O MEKTUBU bıraktım mı posta kutusuna?* Kutudan uzaklaşan postacının çizmelerinin yumuşak karda çıkardığı gırç gırç seslerini duyuyor; postacı bir başka posta kutusuna doğru ilerliyor, o Allah'ın belası el çantasına uzanıp bir mektup daha çıkarıyor, bir mektup, bir mektup daha... Gönderen: Siri Ljoen.

Mutfak. Çam masanın üzerinde Noel desenli kırmızı örtü. Mumlar yakılmış. Nina Granum kepekli ekmek dilimini ağzına götürüyor, dişler yağlı Danimarka peyniri, kalınca tereyağı ve kepek ekmeği tabakalarından geçerek beyninin kıvrımla-

rında bir çıt sesi yankılandıracak şekilde birbirine kenetleniyor. A, posta geldi işte diye düşünüyor Nina, tükürük bezleri çalışır, ağzındaki besinler çiğnenip, yutulurken...

A, posta geldi işte diyor Nina Granum ve sütünü içiyor.

Sen otur, diyor Niels Petter. Eliyle oğlunun başını okşuyor, mama sandalyesinde oturmuş, elindeki ekmek dilimlerini didikleyen oğluyla konuşurmuş gibi konuşuyor...

Niels Petter yerinden kalkıyor, bunun ayakları üzerinde dimdik durabileceği son an olduğunun farkında değil henüz... Burada kendi evinde, yeni yuvasında son kez yetişkin bir adamın onurlu ve kararlı ağırlığıyla ayakta durabileceğini bilmiyor. Mektup, dışarıdaki posta kutusunda. Evet. Baba gidip postayı getirecek. Sen yemeğini ye canım. Siz yemeğinizi yiyin. Babanız ve sevgiliniz dışarı gidip postayı alacak. Nina'yı mutlu etmek için el örgüsü yün hırkasını geçiriyor üzerine, dışarısı soğuk olduğundan değil, nasıl Nina paketlediği el örgüsü hırkayı Noel akşamı çam ağacının altına onu mutlu etmek için bıraktıysa o da öyle, onu mutlu etmek için giyiyor hırkayı üzerine. Dışarıda hava açık, deniz tuzu kokusu geliyor; rüzgâr, komşunun bacasından tüten dumanları onun üzerine doğru savuruyor, yanmış huş ağacı kütüklerinin dumana dönüşmüş kokusu etrafını sarıyor bir an, sonra rüzgâr esip bir başka yere gidiyor, ormanı yarıp geçiyor, canlı gibi... Önünde kaç adım var? Yirmi üç. Sokak kapısından, çitin yanındaki posta kutusuna kadar yirmi üç adım var. Rebakka saymıştı. Yirmi üç adım. İşte orada. Posta kutusu. Kendine ve Nina'ya mektup var. Gönderen, Siri Ljoen. *Siri Ljoen mi?*

Yamaçta bir heyelan. Hayır yerinden oynayan, toprağın elinden kurtulan bir kaya değil bu... Parçalanan ve parçaları yuvarlanan dik bir kaya değil bu. Toprak kendi kendini bırakarak kayıyor. Yeraltında kimsenin göremediği derinliklerde yerin killi katmanları birbirine sürtünüyor ve çöküyor. Rebekka boşlukta,

çam ağaçlarının üzerinde havada asılı olduğunun farkına varıyor. Koyu renkli ve yaşlı ağaçlar bunlar. Oysa şimdi mevsim ilkbahar, Yeniçağ, eski bir araba yok burada, yalnızca tepelere doğru kıvrılarak giden kupkuru patika, yalnızca derenin şırıltısı, parlak taşların üzerinden akan sular, dalların uçlarında açık yeşil tombul sürgünler. Bu dingin bir manzara ve o gövdesiz... Yalnızca göğüs kafesinin belli belirsiz hareketi, bir nefes...

Yirmi Bir

Leo'nun hakkı var. Gerçekten de fiyord bu kış mevsiminde çok güzel. Gece... Bir kış gecesi... Leo Rebekka'yı tepeden tırnağa giydirmişti; kayığın arka tarafında oturan Rebekka kendini bir eskimo gibi hissediyordu. Arka planda kentin ışıkları yıldızlı gökyüzünün aynaya düşen görüntüsü gibi parıldarken Rebekka, Leo'nun ellerini seyrediyordu. Ağır ağır çekiyordu kürekleri. Kayığın gövdesine çarpan buz kristallerinin çıkardığı sesler, iskarmozların tekdüze gıcırtısı, Leo'nun ağzında geveledeği laflar.... Âdet yerini bulsun diye gülümsüyor ona... Mektuplar, diyor Leo kıkırdayarak ve tabii şu Siri Ljoen... Leo pek sevmişti bu oyunu, böylesine kirli bir geçmişe sahip olan bir adamla bu masum kentte karşılaşan erdemli or-

taokul öğretmeni oyununu... Kaç mektup, diye soruyor Leo? Yüz mü, iki yüz mü?

Rebekka cevap vermiyor. Hatırlamıyor ki. Bir sürü yeterince mektup...

Leo yüzündeki gülümsemeyi yitirmeden başını sallıyor. Oltaya yirmi, otuz kişi gelse tamam, diyor, bu feci hikâye gerçek oluverir. En azından kâfi miktarda gerçek olur. Vah Niels Petter, yepyeni bir yuva kurup, kök salmaya çalışan o zavallı yavrucak, vah!

Leo'nun sözleri Rebekka'nın bilincinin en ucunda, kenarında bir yerlere ulaşıyor. "Zavallı yavrucak"ı duyduğu an kendini bir başka zamanda, bir başka kayığın arka tarafında oturuyor buluyor. Yaz günleri hep yaptıkları gibi şafakla birlikte denizden, balıktan, sahile dönüyorlar. Leo'nun ellerini seyrederken bu görüntüler canlanıyor gözlerinin önünde. Dört tırnaklı çıpayı çeken dedesi... Ağır ağır asılıyor; çıplak eller suyun derinlerinden çekiyor halatı; bir halat yığını ve vıcık vıcık denizanaları akıyor sandalın içine. Ona göre dedesi üstün insan; kentli küçük kızlar nasıl bilsinler yılların deriyi sertleşip, manda gönüne dönüştürdüğünü! O zamanlar da tüyleri ürperirdi bu görüntü karşısında, şimdi de ürperiyor.

"Gönderenin adresini yazman zekice bir oyun!" diyor Leo. "Var mı böyle bir adres?"

"Hadi geri dönelim" diyor Rebekka; kimin umurunda ki bu, diye geçiriyor içinden.

Leo kürek çekmeye ara verip, yerden kahve kupasını alıyor. Soğuk kahveden ağzına bir yudum koymasıyla tükürmesi de bir oluyor. "Adam senin kokunu alabilirdi. Ben olmasaydım çoktan kokunu almıştı senin! Bunun farkındasın değil mi?"

Elbette! Stjerne sokağındaki evde Nina'yla oturup kahve içtiği günlerde çalan her telefon ona Leo'ya olan borcunun giderek kabarmakta olduğunu duyumsatıyor ve Rebekka bundan mutlu oluyor. Leo'nun düşündüğü kadar tehlikeli değil hiçbir

şey. Leo rolünü abartıyor, kendine gerçektekinden çok daha büyük bir rol biçiyor. Ama iyi bu! Bağlantıyı bulmak mümkün olmayacak. Bütün olup bitenler on yıl geride kaldı. Stina ile soyadları farklı. Ve kurbanlar... Adamın öyle çok kurbanı var ki! Adını mahkeme salonlarına taşıyanlardan çok, ama çok daha fazla... Tabii Siri Ljoen'in dediği gibi küçük oğlanlar değil bu kurbanlar. Kadınlar, yetişkin kadınlar.

Otomobilini yokuşun aşağı tarafında park etmişti. Ağaçların çıplak dallarının arasından evin ikinci katındaki salonun ışıklarının yandığını gördü. Disketi ahşap duvar kaplamalarının arasındaki çatlağa sıkıştırıp saklamış olduğunu ve bilgisayarın harddiskinde de hiçbir şey bulunmadığını bir kez daha kendine hatırlattı. Saat ikiyi çeyrek geçiyordu, çakıl taşlarına basmamaya özen göstererek bahçeye indi ve evin etrafından dolaştı. Bir an için durup bodruma inen merdivenlerin üstünü örten boyaları dökülmüş ahşap kapaklara baktı. Serçeparmağını koparan ağır kapaklar. Ve Leo'yu düşündü, daha meme emme çağındaki o ufacık domuzu... Ne kadar da kolaydı onu mutlu etmek... Kapakları kaldırdı, elindeki yün eldivenleri çıkardı, merdivenlere koydu ve üzerine oturdu. Burada karanlıkta, benimle, annenle oturabilirsin kötü çocuk! Leo'nun yatak odasında çırılçıplak soyunmuştu, onu öpmüş, saçlarını okşamıştı, sonra da giysilerini üzerine geçirmiş, kulübeyi terk etmişti. Başını geriye çevirdiğinde her zaman çiviye asılı duran evin yedek anahtarının yerinde olmadığını gördü.

Cep telefonunu çıkarıp, numarayı çevirdi.

Nina hemen cevap verdi telefona. Sesinden ağladığı anlaşılıyordu. Daha başka bir şey de beklenemezdi zaten. "Senin dediklerini yaptım" dedi Nina. "Senin evindeyim şu anda. N'olursun hemen gel! Neredesin sen şimdi Rebekka?"

Ehemmmm...

"Hadi sen çay suyunun altını yakıver. Ben pek üşüdüm. Kısa bir süre sonra evde olurum."

"Biz."

"Biliyorum Nina, her şeyi biliyorum. Bana da geldi mektup. Niels Petter nerede?"

"Bilmiyorum. Arabaya binip gitti. Çekti gitti."

Bir şey olursa, bana ihtiyacın olursa Nina evin anahtarı bodrum merdivenlerinin orada bir çiviye asılı. Cep telefonumu kapatıyor, sonra da unutuyorum. Bir şey olursa evin yedek anahtarını bodruma inen merdivenlerin orada çiviye asılı bulabilirsin.

Kısa bir süre sonra evde olurum demekle hata mı etmişti acaba? Cep telefonunu kabanının cebine yerleştirdi.

Telefonu tamamen kapatsa mıydı?

"Biliyorum Nina, her şeyi biliyorum." Kendi sesinin yankısını duyuyordu kafasının içinde. Midesi bulandı, tükürdü. O an Nina ile kendi arasında evin boş durumdaki birinci katı vardı. Ancak yukarı kattakinin huzursuzluk içinde salonu adımlamakta olduğunu hissediyordu. Bir o yana bir bu yana... İpte asılı kukla gibi, sıcak hava dalgasıyla döne döne hareket eden! Ameliyat eldivenlerini atmayı hatırlamış mıydı. Evet, tabii, Leo'ya giderken yoldaki bir çöp bidonuna fırlatmıştı onları.

Ahşap kapakları yavaşça kapattı. Evin etrafından dolaşıp, cebindeki anahtarla kapıyı açtı. Tuhaf bir şey. İkinci kata giden merdivenleri çıkarken kimlik değiştirmiş, olup bitenlerden başkalarının adına utanır bir kişiliğe bürünmüştü. Nina ateş yanmayan şöminenin karşısındaki koltukta oturuyordu. Arkadaki yazı masasının üzerinde duran çalışma lambasından gelen ışık başının etrafında bir hale oluşturmuştu. Rebekka içeri girince başını çevirdi, ağlamış olduğu görünüyordu. Oğlan anneannesiyle dedesinde, abisi götürmüş, Niels Petter kayıp, kocası tüm kente rezil oldu, aman Tanrım, insanlar telefonlara sarılmışlar, daha o Allah'ın belası mektubu kendileri okuyup bitiremeden, bir gazeteci arıyor, Niels Petter ve *çocuklar* ha! *Küçük oğlan çocukları!*

Anlattıkları karman çorman.

"Polise başvurmadınız mı daha?"

Nina hayır anlamına başını sallıyor. "Ben mahvoldum. Yıkıldım!"

Rebekka diz çöküyor ve Nina'nın ellerini ellerinin arasına alıyor. Teselliler ve öğütler su gibi akıyor şimdi. Kendini toplaması lazım, polise başvurmalı, birileri var, bu kapının dışında birisi var, amacına ulaşan, onların huzurunu kaçıran, Allah kahretsin, bu kez de ulaştı amacına, ne demişti şu gazeteci telefonda?

"O adreste Siri Ljoen diye birinin kayıtlı olmadığını söyledi. Belediye sınırları içinde o isimde birinin yaşamadığını... Biliyorduk zaten. Yani telefon rehberine bakmıştık, bilinmeyen numaralara da sormuştuk."

"Başka bir şey söylemedi mi gazeteci?"

"Niels Petter'den konuyla ilgili bir yorum yapmasını istedi. Ben de evde olmadığını söyledim. Pek yalan da sayılmazdı. Paltosunu giymiş bir vaziyette, antredeydi zaten."

"Ve öylece çekip gitti mi yani?"

"İnme inmiş gibiydi. Kendini toplamaya ihtiyacı var sandım. Hiçbir şey götürmedi beraberinde. Çok strese girdiği zamanlar böyle olur. Arabasına binip birkaç saat tur atar."

"Allah kahretsin! Cep telefonunu da mı götürmedi beraberinde?"

"Almış ama telefon kapalı! Acaba *oraya*.... *Oraya* mı gitmiştir?

"Gazeteci haklı Ninna. Siri Ljoen bir kurmaca!"

"Peki ama gösterilen adres?"

Birbirleriyle konuşmadılar. Nina birkaç kez Niels Petter'e telefon ettiyse de banda kaydedilmiş o madeni kadın sesi çıktı hep karşısına. Rebekka'nın gözlerinin önüne geliyor Niels Petter. Yalnız ve öfkeli. Bu kez başka bir otomobilde, bir başka

yerde. Gazeteci kadını düşündü. Belgelere ulaşmış mıdır acaba? Gerçek belgelere yani! Daha ulaşamadıysa onu gerçeğe doğru yönlendirmesi gerekecek! Ağır ama güvenli adımlarla... Siri Ljoen'in yaptıkları Oslo'ya ulaştıysa haber asıl orada patlayacak! Önce orada patlayacak ve acayip bir hızla bütün ülkeye yayılacak. Masum bir suçlu, kendisinden başka hiç kimsenin akıl erdiremeyeceği siyah beyaz bir dram. Niels Petter Stjerne sokağındaki cennetine geri dönemez. Ancak cennet olsun ya da olmasın dönmek zorunda!

"Niels Petter hapis yatmış" dedi Nina ansızın. "Şimdi eskiler dökülecek ortaya bir bir."

Rebekka şaşarak baktı Nina'ya, bir an için rol yapmak zorunluluğundan kurtulmuş olmak rahatlatıcıydı.

"Ekonomik problemler yüzündenmiş" diye devam etti Nina. "Bana her şeyi anlattı. Gerçi ben pek anlamam böyle şeylerden ya..."

"Olur böyle şeyler" dedi Rebekka. "Hapse girip çıkmış pek çok iyi insan vardır."

"Hıı... dediğin gibi. Olay yuppilerin çöküş döneminde meydana gelmiş. Boğazına kadar batmışlardan biriymiş o da!"

"Şans piramidi mi çökmüş de altında kalmış!" diye gülümsedi Rebekka. "O zamanlar içeri tıkılanların çoğu namuslu adamlardı."

"Niels Petter her şeyin tamamen yanlış anlaşılmadan kaynaklandığını söylemişti" dedi Nina.

Elbette. O zaman da öyle söylemişti. Her şey tamamen yanlış anlaşılmadan kaynaklanıyor demişti. Bu kadar çok kadının onun aleyhine kumpaslar kurmasını anlayamıyordu bir türlü. Peki söz konusu edilen o anahtarlık neredeydi? Aaaa, kaybetmişti! Kaybedince de başına bir sürü iş açılmıştı, ofisin ve evin kilitlerini değiştirmek zorunda kalmıştı, vesaire vesaire... Ah orospu, işte bu herifle, böyle bir herifle yatıyorsun sen! Öfkelenmeye başladığını hissediyor şimdi, Öfkeli ama gülümsüyor.

Böyle şeyleri takma kafana şimdi Nina'cığım, bak elim dizlerinde...

Otomobilin içinde birbirleriyle hiç konuşmadan gidiyorlar. Rebekka Nina'nın onu şimdiye dek mecburen yalnız kaldığı bir odaya, yanına almış olduğunu anlıyor. Niels Petter beraber yaşamaya karar verdiklerinde dürüst davranmış ve Nina'ya bu karanlık odayı göstermişti; Nina'nın kafasının pek de basmadığı ekonomik yolsuzluklarla dolu olan karanlık oda... Çocuk beklediği anlaşılınca aralarındaki ilişki güzelleşmiş ve ciddileşmişti. Nina, seninle bir konuyu konuşmak istiyorum! Otur yanıma... Ve her şeyi anlatmıştı! Birileri tuttuğu muhasebe hesaplarını yanlış anlamış, öylesine yanlış anlamışlar ki, mahkeme, iki yılı aşkın hapis cezası almasıyla sonuçlanmış. Bu gibi eski pürüzlerin aralarına girmesine izin vermeyecek Niels Petter. Doğrusunu söylemek gerekirse hesabını kitabını bilemeyen bir adamdı o. Aslında tabii daha dikkatli olması, muhasebe kayıtlarını düzenli tutması gerekirdi. Kendisine büyük haksızlık yapılmıştı evet ama böyle davranmalarını da anlayışla karşılıyordu.

İşte böyle bir şeyler. Her şey üst üste yığılmıştı o da altından kalkamaz hale gelmişti.

Rebekka acı acı gülümsedi, kim kalmıştı altta demiştiniz?

Sanden'e vardılar. Denize ve kayalıklara yakın üç çiftlik, bir kavşağın etrafına serpiştirilmiş yirmi kadar villa. Bahçe gereçleri satan "Lagro" adlı dükkânın çirkin binası. Dışarısı tenha ve karanlık. Nina huzursuzlanıyor. Eve dönmek istiyor, yaptıkları şeyden hoşlanmıyor. Sokak lambasının izine raslanmayan bu karanlık köy yerinde 12 numaralı evi nasıl bulacaklar?

Rebekka Nina'ya hak veriyor. Vakit gece yarısı, neredeyse sabah olacak. Otomobilini bahçe gereçleri satan dükkânın önüne park ediyor ve girişin yanındaki duvarda yazılı 10 sayısını işaret ediyor.

"İstersen geri dönmeden önce küçük bir tur atalım. Evin numarası on iki olduğuna göre çok yakınındayız demektir. Ama belki de yok böyle bir ev!"

"Sen inanmıyor musun böyle bir evin var olduğuna?"

"Doğrusunu istersen neye inanacağımı bilemiyorum artık."

Çakıllı dar bir patika denize doğru iniyordu. Rebekka bir yandan yürüyor bir yandan da fiyordun karşı tarafında bir yerlerde terebentin, tütün ve ter kokuları içinde oturan Leo'yu düşünüyor. Tam bir avare. Gözünün önünde canlanan görüntüde Leo, pencerenin önündeki lekeli koltukta hiç kıpırdamaksızın oturmakta. Sanki oturmuş da bir şeyi ya da birilerini bekliyor gibi.

Sahile henüz varmadan yarı yolda iki ev çıkıyor karşılarına; denizden gelen rüzgârlara baş eğmiş ve öylece eğri büyümüş ağaçların yamacına sığınmış iki çok eski yazlık villa... Burada yaşamın izine raslamak mümkün değil. Rebakka arabadan alıp yanında getirdiği el fenerini yakıyor. Terk edilmiş bir bahçeye giriyor. Bakımsızlıktan geçen yaz dizboyu büyümüş olan otlar şimdi yerle bir olmuş yatıyorlar. Ne çit kapısı, ne de posta kutusu var burada. Nina'nın karşı çıkmasına aldırış etmeden el fenerini pencerelerin ve eskimiş ahşap duvarların üzerinde gezdiriyor. Eve numara verilmemişti. Kapının üzerinde kimin oturduğunu gösteren bir yazıya da raslanmıyordu; ev metruktu.

"Hadi gidelim" dedi Nina.

Evet. Hadi ağaçların arasından inelim deniz kenarına.

Rebekka fenerin ışığını biraz daha aşağıdaki ikinci villaya çevirdi; iki mülkü koruluktan geçen bir patika bağlıyordu birbirine.

Villalar birbirinin ikiziydi. İki katlı ahşap binalar, sivri çatı alınlıkları, batıya bakan camlı verandalar... Arka taraftaki mutfaklara bahçeye açılan ayrı bir kapıdan giriliyordu. Nina ile Rebekka kaygan patikadan ilerliyorlar; yeterince yaklaşırlarsa mutfak kapısının hafifçe aralanmış olduğunu görecekler.

Nina korkuyor. Korktuğunu söylüyor Rebekka'ya.

"Korkacak bir şey yok. Bizden başka kimseler yok burada."

Evin etrafını dolaşıyor ve gördükleri manzara karşısında duraklıyorlar. Rebekka'nın önceki gece bir penceresini kırmış olduğu camlı verandadan saçılan cam parçaları tozlu salonun zemininde mozaik gibi parlamakta.

"Gel" diyor Rebekka "İçeri girelim!"

Arka tarafa dolaşıyor, Rebekka'nın kasten açık bıraktığı ve rüzgârda gıcırdayan mutfak kapısına yöneliyorlar.

Heeeeyyy? Sessiz... Kıpırtısız... Siri Ljoen mi? Burada mı?

İkinci kata çıkarak, yatak odasındaki maun gardırobu açıyor ve Siri Ljoen'e ait üç elbiseyi dolapta asılı buluyorlar. Ütülü bluz, pencerelerden birinin kancasına iliştirilmiş elbise askısında boşalmış bir yelken gibi sallanıyor. İkisinin de daha fazlasını görmeye tahammülü yok. Dışarı çıkmak istiyorlar. Dışarı çıkmak, kente ve ışıklara geri dönmek istiyorlar.

Yirmi İki

En son ne zaman uyumuştu? Hatırlamıyordu. Uyurgezer gibi dolaşıyordu etrafta, bütün vücudu tutulmuştu. Kendisinin ne durumda olduğunun ancak Nina'yı artık bomboş olan evine götürüp bıraktıktan sonra farkına varabilmişti; boş bir "kabuk" diye düşündü, terk edilmiş bir kabuk, ev ne kadar da ıssız ve mahzundu; ve elbette kentin gençleri, ufak oğlanlarla oynayan yetişkin adamlar hakkında ne düşündüklerini evin ahşap cephesine sıktıkları sprey boyayla açık açık ifade etmişlerdi... Camlar sağlamdı; ancak, kuşlar beslensin diye kapının yanındaki duvara astıkları tahıl demeti sökülüp yere atılmış, tekmelenerek bahçeye savurulmuştu. Ne hüzün verici... Ev şimdi cansız ve yabancı göründü gözüne. Niels Petter'in küçük

kentteki müteahhitlik hayatına dair anlattığı eğlenceli fıkralar eşliğinde, burada geçirmemişler miydi dişlerini domuz pirzolasına, hindi buduna? Burası değil miydi, yeşil klozetine oturup bir taraftan işerken diğer taraftan da aynanın önündeki rafa dizilmiş tıraş bıçaklarını, saç fırçalarını, mavi diş fırçasını seyrettiği ve bunu yaparken de kendini bodrum merdivenlerinin üzerini örten ağır kapaklara çömelmiş küçük bir kız olarak düşlediği ev? Evet hem burası, hem de değil... Çok zaman önceydi. Her şey ne kadar geçmişte kalmıştı! Bu harabeye dönmüş eve Nina'yla birlikte girmişlerdi; Nina'yı duvarlara yazılmış yazıların, yetişkin erkeklerin marifetiymiş gibi görünen hakaret dolu bu duvar yazılarının önünden kaçırarak geçirmiş, içeri sokmuştu. Antrede durup, telesekreterin yanıp sönen kırmızı lambasına bakmışlardı. Mutlaka odur, aklını başına toplamış, bir otele yerleşmiştir; yarın yeni bir gün ne de olsa... Ve yarın gece yarısından sonrası yeni bir yıl! Ama yoktu, telesekreterde hiçbir mesaj yoktu... Yalnızca o sinir bozucu üç tık tık, ahizeye üç tez tırnakla vurulup, kapatılmış... Nina yeniden gözyaşlarına boğulmuştu. Rebekka birden yanı başında o soğuk ve itici bakışlarıyla Siri Ljoen'in varlığını hissetti, neden ağlayıp duruyordu ki bu kız çocuğu böyle, bu görüntüye daha fazla tahammülü yoktu doğrusu, kendine hâkim olmasa bir tokat aşk edecekti suratına...Tokat atmadı elbette, onun yerine yalvar yakar Nina'yı yatmaya, bir uyku hapı alıp uyumaya ikna etti. Elbette sen uykuya dalana dek ayrılmayacağım başucundan Nina! Ah ne iyi kalplisin Rebekka! Rebekka da kendini çok iyi kalpli hissediyordu zaten... Bir yandan terli alnını okşuyor, bir yandan da şarkılar söylüyordu büyükbabasının okyanuslar ötesinden getirdiği kuklaya, o dünyayı mavi cam gözleriyle seyreden küçük bahriyeliye...

Verdiğim sözü tuttum. Uykuya dalana dek ayrılmadım başucundan. Hep böyle oturmamış mıydım zaten? Acıların pençesin-

den o gün için kurtulmuş, yatakta uykuya dalmış o gövdenin yanı başında... Kardeşimin tatlı kokusu, şöminedeki ateşin çıtırtısı ve belki de bir saatin tiktakları etrafımızı sarıp sarmalarken Ev'de nasıl oturduysam, orada da öylece oturdum. Tıpkı sayısız hastane yataklarından birinin yanında oturduğum gibi... Stina'nın bu dünyadan yırtma yolundaki ilk denemesini –sorununu haplarla çözme provasını– takiben yattığı akıl hastanesi yatağının yanı başında olduğum gibi...

Sonra dışarı çıktım. Sabah olmuştu. Beyaz zeminde siyah izler vardı. Bir köpek, belki de bir tilki geçmişti dün gece bahçeden; bir insan değil...

Tavandaki Kukla intikamcı bir kadının hikâyesi... Ama aynı zamanda "suç", "ceza" ve "intikam" üzerine düşünmeye davet eden bir yeraltı kitabı...

İnsanlığın "ilkel" diye adlandırılan döneminde kişi sorununu kendi çözerdi. "Uygarlık"la birlikte "toplumsal sözleşmeler" yapıldı ve "ceza" verme görevini devlet üstlendi. Peki, verilen her "ceza" mağdurdaki hasarı onarıyor, intikam isteğini dindiriyor, barışa imkân veriyor mu? Ya da verilen "ceza" tecavüz edilen kadınlardaki yarayı sarabilir mi?

"İmkânsızın kıyısında öfkeli ve eğri bir hayat yaşamayı seçmişlerin" hayatlarının anlatıldığı *Beyaz Zenciler*'le kendisine haklı bir hayran kitlesi edinen Ingvar Ambjörnsen bu kez insan ruhunun karanlıklarına iniyor. Tecavüz edildikten sonra intihar girişiminde bulunan ve hayatını bir akıl hastanesinde geçirmek zorunda kalan kız kardeşinin intikamını almak isteyen bir kadının intikam yolculuğunu anlatıyor. Ayrıntılı planlar yaparak intikamını zamana yayan, tek ve ölümcül bir darbe vurmak yerine acıyı sürekli kılmayı seçen bir kadın bu.

Kadın, kız kardeşinin yıllar süren suskunluğuna dayanamaz ve bir gün bilincinin derinliklerinde kapalı duran odaların birinden çıkmaya karar verir...

Tavandaki Kukla bizi kuşatan ıstıraplara dair gözlemlerimizin ve deneyimlerimizin acıyan noktalarının romanı. Ambjörnsen bir cerrah hassasiyetiyle edebi bistürisini bu noktaları yarmakta kullanıyor. Acıttığı da kesin; çünkü ciddi bir ameliyat bu.

Öysten Rottem

Ambjörnsen'in saplantının içyüzünü özgün ve inandırıcı bir biçimde gösteren anlatım yöntemi hayranlık uyandırıyor. Okuru sarsıp bırakan kitabın yazınsal kalite açısından en üst düzeyde olduğunu söyleyebiliriz. Yazar şeytani yoğunluktaki anlatımıyla psikozun yaşattığı acılardan okura da bir doz aktarmayı başarıyor. *Tavandaki Kukla* romanıyla Ambjörnsen yazarlığının çerçevesini genişletiyor. Şimdiye dek yazdığı en karanlık ve en ticari nitelikli kitabı. İçinizde uzun bir süre yaşayacak; göze alırsanız tabii.

Stein Roll

AYRINTI • YERALTI EDEBİYATI
ISBN 978-975-539-354-4
9 789755 393544

THG 0925810 DDV
THG 0925810 DDV
15 00